

10/2009

ISSN 1802-4327

www.milujte.se

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15, 12

**Člověk Boha nikdy dost
nemiluje, to je jediné, čeho
musí litovat...**
P. Jan Bula

- 3 **Oheň, nebo popel**
- 4 **Slunce, moře, Milujte se!**
- 5 **Pán Bůh nás ve zkouškách nesl**
- 6 **Doba, která z lidí dělala bestie, ale i světce**
- 10 **Mladý mučedník z Vysočiny**
- 17 **V Kristově blízkosti můžeme žít novým životem**
- 18 **Kontinuita v Církvi**
- 20 **Přijď království Tvé...**
- 22 **Proč zvoní zvony? Protože se mám modlit**
- Anděl Páně!**
- 25 **A lidé se přidali...**
- 26 **Papežka Jana?**
- 29 **Pokora, účinný lék na pýchu**
- 31 **Jak jsem poprvé uděloval pomazání nemocných**
- 32 **Byl jsem prohlášen za mrtvého...**
- 35 **Já tě zmlátím, ty darebáku!**
- 36 **Co je důležité pro nově pokřtěné?**
- 39 **Satan v hudbě**
- 41 **Než budeš poslouchat black metal...**
- 42 **Zlý duch dnes**
- 44 **Rodiče, jste věrozvěsty?**
- 46 **Setkávat se s Bohem v modlitbě**
- 49 **Na modlitbu je čas vždy**
- 51 **Bydlet s kozou, nebo děkovat**
- 52 **Spolehlivost a použitelnost PPR z pohledu vědce**
- 55 **Ten nejkrásnější článek lidského řetězce**
- 57 **Buba, Budě a Busta**
- 58 **Misijní poslání neodkladné a naléhavé**
- 60 **Nevíte, že tělo je chrám Ducha...**
- 62 **Společenství čistých srdcí manželů**

Milovaní čtenáři!

My všichni, kteří pro vás připravujeme časopis *Milujte se!*, se vám snažíme přinášet myšlenky k povzbuzení a prohloubení víry. Byli bychom rádi, kdyby se časopis stal vašim pomocníkem v šíření pravdivých pohledů a v nové evangelizaci. Naše služba při sestavování časopisu však nepřináší užitek jenom vám – čtenářům. I my jsme obdarováni jeho výrobou.

Uvedu malý příklad. Můj dědeček byl po babické tragédii nevině odsouzen ke dvanácti letům vězení. Když se vrátil z kriminálu, žil už jen poměrně krátce. Doma se občas vzpomínalo, jak mnoho utrpení prožil on i celá rodina. Celou tu zkoušku bylo prý možno zvládnout jen s pomocí Boží a díky víře. A paradoxně – víra v rodině se upevnila.

Věděl jsem o tom, ale bylo to pro mě něčím vzdáleným. Když jsem teď připravoval hlavní téma tohoto čísla „mučedník P. Jan Bula a jeho doba“, musel jsem projít obrovské množství materiálů a svědectví, které se těchto událostí týkaly. Najednou jsem se ocitl jakoby uprostřed tehdejšího dění. Odkryly se přede mnou mnohé do té doby nepoznané skutečnosti. Zahlédl jsem rafinovanost zla v té nejdrsnější podobě. Pochopil jsem ten obrovský strach, který některé vtahoval do spolupráce se zlem. Dotkly se mě tragédie jednotlivých obětí a jejich nejbližších. Ale také jsem žasl nad hrdinstvím těch, kteří se nezlomili a zůstali pevní, a to i přes to vše, co se valilo proti nim. Pochopil jsem, že ta doba není ještě zcela pryč. Dotýká se nás víc, než tušíme. Nejde jen o to, vzít si poučení. Je též třeba dělat pokání, pracovat pro odpuštění a v neposlední řadě objevit i ty, kteří díky tomu zlu dorostli ke svatosti.

V Kristu P. Marek Dunda

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20,- Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 1683820001/5500, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
10/2009, III. ročník, vydáno 3. srpna 2009

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č.j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Šéfredaktor: P. Mgr. Marek Dunda, Th.D.

Překlady: Terezie Eisnerová OP

Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis *Milujte se!*, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, <http://res.claritatis.cz>,
číslo účtu pro zasílání darů: 1683820001/5500, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s občanským sdružením Hnutí Pro Život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasílaným darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslané dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejněné texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Oheň,

nebo popel

Papež Jan XXIII. jednou řekl: „Tradice znamená udržovat oheň, ne ukládat popel.“

Když oheň hoří, vzniká ze spotřebovaného paliva popel. Ten je pouze svědectvím, že tu byl kdysi oheň, který hřál a svítil. A my jej někdy melancholickým vzpomínáním opatrujeme, zatímco oheň, který Ježíš přinesl na zem, slábne, protože my se bojíme stát „palivem“ jako Ježíš. Kéž bychom pochopili, že je lepší shořet než ztrouchnivět!

Jít proti proudu

- Nechat vstoupit do hodnocení našeho života Boha.
- Neřídit se slepě obvyklými názory.
- Nedělat to, co dělají všichni, jen proto, že to dělají všichni.
- Neomlouvat se tím, že všichni to tak dělají, ale začít vidět svůj život Božíma očima.

- Nehledět na úsudek lidí, ale na úsudek Boží.
- Hledat dobro, i když je to nepohodlné.
- Jinými slovy: Hledat nový styl života, nový život!

Kde k tomu naleznu návod, kde mohu slyšet Boží úsudek? V Písmu svatém. Svatý Václav si prý zapisoval myšlenky z Písma svatého a ve volných chvílích nad nimi rojíval. Přemýšlel, jak je převést do svého života a jak podle evangelia uspořádat i veřejné záležitosti.

Bůh přece zahrnul do svého plánu spásy všechny lidské činnosti. Proto křesťan nemůže ponechat politiku, hospodářství a problémy společnosti jejich osudu, ale musí udělat vše, co je jen možné, aby se také v těchto oblastech uplatnila moudrost evangelia a moc Kristova vykoupění.

*Mons. Jiří Mikulášek
(Přichází Král, Biskupství brněnské 2005) ■*

Foto: Vojtěch Novák

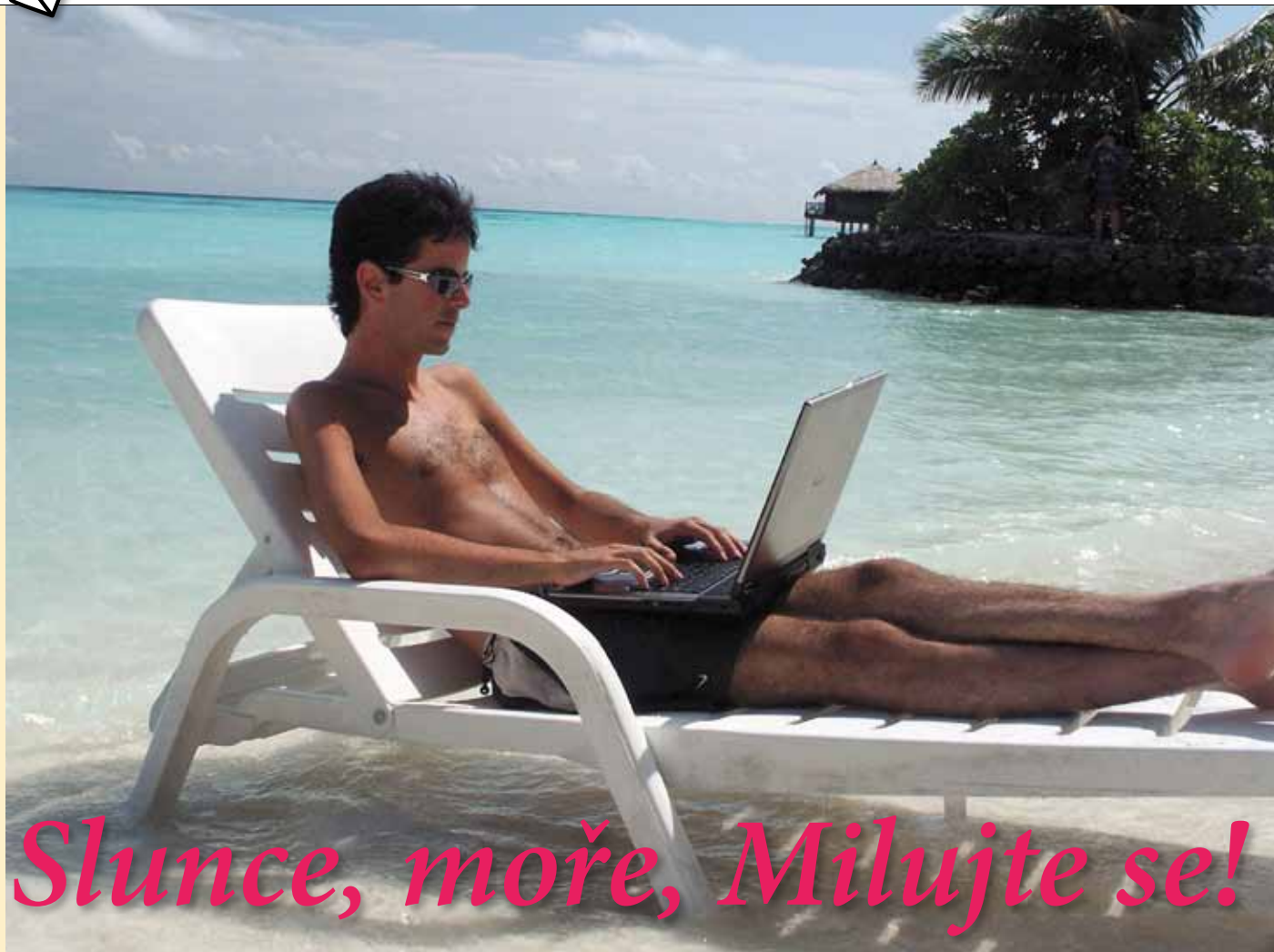

Foto: Flickr

Slunce, moře, Milujte se!

Říká se: chybami se člověk učí. Jeden můj profesor vždy dodával: nejlepší je učit se z chyb druhých. Chtěl bych vám povyprávět o jedné chybě, ze které jsem se už poučil. Možná to bude užitečné i pro vás. V tom případě by to mohlo hodně pomoci i vašemu okolí...

Loni na přelomu srpna a září jsme se s otcem Markem Dundou, nynějším šéfredaktorem, vydali na dovolenou. To děláme hlavně tehdy, když potřebujeme zvládnout něco, na co jinak absolutně nezbývá čas – to ovšem není moc kladný příklad... Tentokrát jsme potřebovali připravit desítky textů pro následující čísla časopisu *Milujte se!*

Vše klapalo podle plánu, v Kalábrii je v září příjemná teplota, vyhřáté moře, méně turistů a velmi příznivé ceny. Zapnuli jsme notebooky, rozložili materiály a dali se do práce. Jednou denně jsme si dali takzvaný velký okruh: zaplavali nějakého půl kilometru do moře – na jihu Itálie tou dobou již nebývají ani plavčíci, kteří by na člověka pískali, jakmile plave za bójky – a pak jsme si ještě zaplavali v bazénu. A potom zpět k notebookům, abychom stihli plánovaný díl práce.

Postupně jsme se začali seznamovat s dalšími českými turisty, kteří procházeli kolem verandy naší chatky – působili jsme trochu jako exoti, ve dne v noci u notebooků.

„No jo, i na dovolené musí člověk něco vydělat – peníze jsou potřeba,“ povídala nám jedna paní s pejskem, co šla kolem. „My to děláme zadarmo,“ odpověděl jsem, a tím jsem zachytil nahozenou udičku a paní nám pak asi půl hodiny k práci vyprávěla o všem možném. Mimo jiné i o tom, jaký je v Česku všude nepořádek (ona to říkala jinak...). Dostala se až k tomu, že ji štve (také myslím použila trochu jiný obrat), jak těm pánbičkářům dali ty miliardy. Tím myslela částku, kterou Církvi skoro před dvěma lety přislíbila vláda za ukradený majetek. Zůstalo jen u slibů, ale lidé Církvi ty peníze stejně závidí...

„A co byste tipovala, že děláme my dva?“ zeptal jsem se.

„No, trochu jsem vám koukla – úplně nechtěně – přes rameno a řekla bych, že jste nějakí žurnalisti.“

„No, trefila jste to tak na dvacet procent.“

„Tak jste spisovatelé...“

„Jsme katoličtí kněží.“

„Ježíšmariá, a já tu vykládám o pánbičkářích!“

„No, a ještě berete Boží jméno nadarmo...“ dodal jsem s úsměvem.

A v tu chvíli jsem si uvědomil tu velkou chybu, která se stala. Vždyť my jsme si nevzali ani jedno číslo časopisu *Milujte se!*, které bychom téhle naší nové známé mohli věnovat, nebo alespoň půjčit. A ona by si ho jistě přečetla. Už jen kvůli tomu, aby si o něm mohla zase přijít povykládat. Vždyť tu celou dobu chodila od ničeho k ničemu... A kdybychom měli sebou dvacet výtisků, všechny by se podobně dobře využily...

Stala se chyba. Ale poučil jsem se. Nikdy víc bez několika výtisků *Milujte se!*. P. S.: Nemáte někdo nápad (či dokonce příležitost), jak to udělat, aby mohly být v kempech a rekreačních zařízeních – prostě všude tam, kde lidé mají spoustu času a nevědí, co s ním – k dispozici výtisky časopisu *Milujte se!*? Naštěstí má takový název, že když na něj padne oko, vzbudí automaticky zvědavost...

P. Pavel Zahradníček ■

Pán Bůh nás ve zkouškách nesl

Když jsem chodila do první třídy, tak tatínka zavřeli. Dávali mu za vinu, že mu známý nabízel vstup do nějaké skupiny. On odmítl, ale že je neudal, dostal 14 roků. Bratr byl o rok starší a mladšímu byli čtyři roky.

Čtrnáct dnů po soudu nás stěhovali (nevěděli jsme kam) do Severních Čech. Předseda Okresního národního výboru slíbil dodat čtyři nákladní auta, ale stěhovala nás jen dvě. Slepice, uhlí, dřevo... V každém autě jel s námi příslušník StB. Doprovázel nás bratr maminky, musel být na korbě nákladáku pod plachtou, jinde nebylo místo.

Byt byl 1+1 bez veškerého příslušenství. Okna rozbitá. S bratrem jsme si sedli na bednu a plakali. Stěhování bylo v sobotu na konci března. Maminka hned ráno šla zjišťovat, kdy je mše svatá.

Maminku jsem viděla brát sílu na kolenou s růžencem v ruce.

Maminku jsem viděla brát sílu na kolenou s růžencem v ruce. Každý týden se musela hlásit, jak se chová. Plakat jsem ji viděla, když nás chtěli odebrat do dětského domova na převychování. Díky Bohu k tomu nedošlo. Neměli jsme potravinové lístky. Já, coby druhačka, jsem nakupovala a celou výplatu na volném (prodej zboží, které nebylo na lístky – pozn. redakce) jsem zajednou utratila. Příbuzní nám pomáhali.

Největší problém byly návštěvy u tatínka. Maminka mohla brát jednoho z nás. Ze začátku trvaly návštěvy deset minut u vysokého okénka. Ani jsem na tatínka neviděla. Vždy stál bachař a věžeň. Tatínek byl ve vazbě dvacet měsíců.

Před Vánoce se povedlo několika vězňům v Jáchymově se prokopat a utéct do Německa. Všichni měli nástup a v třeskutých mrazech v Krušných horách stáli dvacet čtyři hodin v pozoru, až padali. Každý třetí šel za trest do Ruzyně. Tatínek byl též třetí. Když nám nepřišla dlouho žádná zpráva od tatínka, tak maminka psala na různá místa. Přišel k nám příslušník SNB a ptal se maminky, co tatínkovi udělala, že odmítá psát. Až když se vrátil po devíti letech – bylo mu čtyřicet pět let, byl úplný stařec – tak se maminka teprve dověděla, proč nepsal. Dávali mu podepsat spolupráci, pak že bude smět napsat rodině. Tatínek spolupráci nepřijal...

Po svatbě byli rodiče spolu devět let, pak odluka devět let, po návratu devět let a tatínek v padesáti čtyřech letech umřel na infarkt. Bylo to na první sobotu na Cyrila a Metoděje. Maminka prožila stáří u nás, byla hodně nemocná, ale vždy Pánu Bohu děkovala za celý život, a jak nás Pán ve zkouškách nesl.

Zita ■

Foto: Ondřej P. Vaněček

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Proč Bůh dopouští zlo?

Víra nám dává jistotu, že Bůh by nedopustil zlo, kdyby ze samého zla nevytěžil dobro. Podivuhodným způsobem to Bůh uskutečnil při smrti a zmrtvýchvstání Krista: vždyť z největšího mravního zla, zabití Božího Syna, vytěžil největší dobra – oslavu Krista a naše vykopení.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Doba, která z lidí dělala bestie, ale i světce

Foto: archiv Biskupství brněnského

Primice P. Podveského v Bučovicích, 1942

Pán Ježíš řekl: Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. (Jan 8,32)

V našich národních dějinách starých i novějších máme mnoho překrucovaných míst. Jedním z nich je i pojetí padesátých let minulého století. Autentické výpovědi svědků, kteří přežili, odkrývají pravou skutečnost i o takzvané babické tragédii, po které byli popraveni tři katoličtí kněží brněnské diecéze a osm dalších osob (viz též video *Svědectví o Babicích* se čtyřmi hodinami nahrávek svědectví účastníků babických událostí, zaznamenanými 5. 7. 1992 a 11. 7. 1993 – k vidění v plném rozsahu na www.TV-MIS.cz).

Pronásledování patří k životu Církve

Pronásledování Církve a jejích členů není ničím novým. Zvláště v dobách totality bývá Církve se svým učením vnímána těmi, kdo chtějí upevnit svou moc, jako nepřítel číslo jedna. Ve skutečnosti jde o to umlčet hlas Církve, která se staví proti nespravedlnosti a zastává se utiskovaných. Vliv a oblíbenost kněží mohou být pak z tohoto pohledu vnímány uchvatiteli moci jako krajně nežádoucí. A nemusíme chodit daleko.

Záměr představit Církev jako nepřítele lidu

I v naší zemi v době poměrně nedávné máme řadu skrytých i otevřených případů pronásledování věřících. Mezi lidmi navíc dodnes kolují různá záměrně podvržená a překroucená podání, která ještě i dnes někteří berou natolik vážně, že postižené považují za viníky a naopak. Záměrem těchto podvrhů, kterým mnohdy věřili i ti, kteří byli do událostí nepřímo zapojeni, bylo představit Církev jako nepřítele lidu a vykreslit nové mocipány jako osvoboditele od středověkého temna církevní nadvlády. Čas však

vždy přispěje k odhalení skutečné pravdy, a tak bude zřejmé, jaké měl kdo úmysly. (1Kor 4,5)

Vzpurná Vysočina

Na přelomu 40. a 50. let dvacátého století, kdy v naší zemi nastupovalo budování socialismu, nešlo vše tak hladce, jak plánovalo komunistické vedení. Někde se lidé nehodlali zapojit do předem připravených modelů kolektivizace a socializace vesnice. Zvláště na Vysočině komunisté cítili ze strany převážně zemědělského katolického obyvatelstva odpor a nechtěli zakládat nová JZD. Věděli, že tento jejich neúspěch může být i příkladem pro jiné vzpurné oblasti.

Důvěra lidu ke kněžím

Navíc na Vysočině byla poměrně silná pozice katolické církve a kněží zde měli velkou důvěru lidu. Byli jejich přírozenými vůdci i oporou v odporu vůči novým nespravedlivým pořádkům. Z pohledu představitelů KSČ s tím bylo třeba udělat krátký a rázný konec. A nejlépe vyřešit hned několik věcí najednou: zkrotit vzpurnou Vysočinu, zdiskreditovat Církev a podrýt její důvěru mezi lidmi

V dobách totality bývá Církev se svým učením vnímána těmi, kdo chtějí upevnit svou moc, jako nepřítel číslo jedna.

a zbytku země předložit zastrašující mon-
strproces, aby si už nikdo v budoucnu
netroufl odporovat.

Varování čestného komunisty

P. Jan Podveský, tehdejší farář v Jaroměřicích nad Rokytnou, uvádí spolu s dalšími svědky této tragédie řadu důkazů, které ukazují, že vše bylo z velké části předem vykonstruováno a připraveno, a to především proti vůdčím osobnostem mezi zemědělci a kněžími té oblasti. On sám byl už koncem prázdnin 1949 varován svým farníkem a přítelem komunistou Josefem Ošmerou, předsedou KSČ a MNV v Jaroměřicích – farní charita podporovala i Ošmerovy děti. Ten přišel tajně na faru a důvěrně mu řekl: „Páter Jene, sakra, dejte si teď moc dobrý pozor. Něco se tady v Jihlavském kraji chystá a bude to velmi zlé. Bude to strašné! Je naplánováno, že musí být odstraněny všechny osoby z tohoto kraje, které zde mají větší vliv a které jsou režimu nepohodlné a nějak brzdí běh událostí tohoto nového režimu. A vy jste tam za Jaroměřice na prvním místě!“

Nechceme z vás mít mučedníky, ale zločince

Později ve vyšetřovací vazbě slyšel P. Jan Podveský od vyšetřovatele větu, která poodhalila záměr, který byl předem dán vůči obětem celé babické tragédie: „Podveský, nemyslete si, my z vás nebudeme dělat mučedníky, ale my z vás budeme dělat zločince!“

Tajná informace o chystaném odboji

Už na začátku roku 1951 se začaly objevovat souvislosti, které napovídaly, že důvod varování Josefa Ošmery se naplňuje. Za kněžími začínali přicházet někteří z farníků s důvěrnou informací, že na Jihlavsku začíná odboj proti režimu. Většinou se jednalo o to, aby kněží sami se

také připojili a aby pomohli při získávání typů na další odpůrce režimu, kteří by se do odboje mohli zapojit.

Provokatér Ladislav Malý začíná

V kraji se také objevil provokatér Ladislav Malý – syn četnického strážmistra z Kojetic. Navštěvoval kněze a komunistické odpůrce a vydával se za kapitána zahraničního odboje. Mluvil o tom, že zakládá odbojovou skupinu proti komunistickému režimu. Zákonnou povinností tehdejšího občana bylo, aby jej udal policii. To nikdo z oslovených samozřejmě neudělal. Oni měli za těch pár prvních roků komunismu už plné zuby, a tak spíš vítali s radostí, že se chystá něco konkrétního proti. Tak se však každý stal viněn už tím, že „věděl a nenahlásil“, a za to podle tehdejších zákonů hrozilo vězení až ve výši pěti roků. Takovýto trest však byl režiséry této nastávající aféry považován za ještě příliš malý. Jejich záměrem bylo vtáhnout do zdánlivého odboje co nejvíc lidí, kteří by se do něčeho konkrétního protitátního zapojili a pak mohli být o to přísněji exemplárně potrestáni.

Nerozumné akce odboje

Podezřelým mohlo být to, že Ladislav Malý dělá řadu chyb. Nejenže nadměru popíjel alkohol, ale některým začalo být nápadné, že si počíná neopatrně – vždyť bezpečnost (tj. tehdejší policie) byla stále ve střehu, a on někdy přicházel i ve dne a neskrývaně ozbrojen. Občas zorganizoval nějakou záškodnickou akci, při které se svými spolupracovníky, kteří mu uvě-

řili, něco ničili nebo někomu z komunistických představitelů té oblasti nějak ublížili. P. Josef Valerián na to vzpomíná: „Například přepadli straníky, když měli schůzi. Chtěli od nich legitimace. Pak řekli: ‚Nesmíte to hlásit, až po třech hodinách, jinak bude celá dědina vyvražděná.‘ V důsledku takovýchto akcí přišli druhý den milicionáři, esenbáci a estébáci a zatklí některé lidi, kteří už v tomto odboji byli zapojeni.“

Ďábelský plán s arcibiskupem

Svému spolužákovi z gymnázia P. Janu Bulovi z Rokytnice a P. Václavu Drbolovi z Babic, každému zvlášť, Malý navykládal, že je třeba, aby šli vyzpovídat skrývaného arcibiskupa Berana. Který kněz by mohl na takovou prosbu říct „ne“? Plán byl vymyšlen dokonale...

Zatímco někteří se s vervou zapojovali do spolupráce s tímto „kapitánem zahraničního odboje“, jiní – a to zvláště kněží – začínali k němu a jeho aktivitám pojmát oprávněnou nedůvěru. Vzájemně se ▷

„Podveský,
nemyslete si, my
z vás nebudeme
dělat mučedníky,
ale my z vás
budeme dělat
zločince!“

Zastřelení funkcionáři MNV a KSČ učitel T. Kuchtik, J. Roupec a B. Netolička leží před schodištěm v babické škole

Foto: kniha L. Navary a M. Kasáčka Mlýnský od Babic

Fara v Babicích, kde bydlel farář P. Václav Drbola (popraven 1951), a za ní škola

Foto: obec Babice

„Pátr Jene, sakra, dejte si teď moc dobrý pozor. Něco se tady v Jihlavském kraji chystá a bude to velmi zlé. Bude to strašné!“

o tom informovali a povzbudili se, aby s ním byly přerušeny jakékoli kontakty. V tom smyslu také radili svým farníkům.

Další jsou vtahováni do oprátky

Kdykoli však někdo s Malým přestal spolupracovat, brzy jej zatkla policie. Tak v době provokativního působení Ladislava Malého okamžitě mizeli ti, kteří ho prokoukli a odmítli – mohli by totiž pokazit jeho záměry a vyzradit, že se jedná o provokatéra. Postupně ale mizeli ve vězení i ti, kteří s Malým spolupracovali nebo s ním byli jen v kontaktu – taková vždy byla odezva na provokační akci, kterou udělal v jejich obci nebo v okolí. Ve vyšetřovací vazbě jim pak bylo vnucováno, aby podepsali předem nachystané nepravdivé doznání. Někteří dostali tresty odnětí svobody nad deset i patnáct roků, a jiní dokonce trest smrti. Završení chystané tragédie bylo nasměrováno do Babic, kde měli být obětováni funkcionáři národního výboru.

Varování před tragédií

Již předem se mezi lidmi o chystané akci vědělo. Ludvík Stehlík zmiňuje: „Ladislav Mucha ze Šebkovic seděl v předvečer tragédie na návsi v Babicích a upozorňoval lidi, aby nechodili do školy na schůzi, že se tam bude vraždit. Někteří z Babic tam skutečně nešli (Prodělal, Mucha...). Když takto varoval Roupce, ten odpověděl: „Já jsem nikomu neublížil, já tam mohu jít.“

Trojnásobná vražda ve škole

Ozbrojený Malý si ten večer 2. 7. 1951 vzal s sebou Antonína Mitysku a dva mladíky – bratry Antonína a Stanislava Plichtovy. Kolem 22.30 hodin pak ve škole v Babicích zastřelil tři funk-

cionáře Národního výboru: řídicího Tomáše Kuchtíka, Josefa Roupce a Bohumila Netoličku. Čtvrtý, František Bláha, byl zraněn. Malý se ukryl se svými společníky v žitném poli jen asi kilometr od místa vraždy. Bývali by byli po této vraždě zvládli utéci hodně daleko, snad i za rakouské hranice, které tehdy ještě nebyly moc hlídány. Ale i tento fakt nasvědčuje, že byl předem domluven přesný scénář a Malý jej dodržel.

Klaplo to podle plánu...

Obyvatelé v celém okolí si všimli, že už odpoledne před vraždami jezdily po silnici okolo Babic milice, armáda a policie a čekaly na několika místech blízko vsi. Hned po vražedném útoku byli na místě příslušníci Sboru národní bezpečnosti. Za normální situace, kdyby už nečekali poblíž, by to trvalo mnohem déle... Také členové StB byli na místě vraždy okamžitě po odchodu Malého a jeho společníků od školy, i když je třeba zmínit, že

velitelství StB bylo až v Jihlavě. Také ono pole bylo, dle vzpomínek pamětníků, předem zčásti obklíčeno...

...a dopadlo to takhle...

Ludvík Stehlík vzpomíná, že k ránu dovezli do babické školy předsedu Okresního národního výboru Svobodu, a zmiňuje jeho první slova k zastřelenému Kuchtíkovi, tak jak se tam tradují: „Tak vidíš, Tomáši, chtěli jsme tě zavřít, a zatím to dopadlo takhle.“ To by mohlo trochu napovědět, proč byli komunisty obětováni tak lehce právě tito lidé z jejich vlastních řad.

Setkání po letech s vojákem likvidujícím případ Babice

Ludvík Stehlík také zmiňuje jedno zajímavé setkání. Když byl propuštěn z vězení (byl odsouzen na 21 let, ale po letech amnestován), pracoval jako lesní dělník v Děčíně. Tam za ním přišel jeden z vedou-

Snímek údajně mrtvého Ladislava Malého

Foto: Lenka L. Navráty a M. Kasáček, Mlýnský od Babic

Kdykoli však někdo s Malým přestal spolupracovat, brzy jej zatkla policie. Ve vězení ho pak nutili, aby podepsal předem nachystané nepravdivé doznání.

cích, Karel Řehák. Během řeči mu říká: „Já to tam u vás znám. Byl jsem na likvidaci Babic. Náš pohraniční útvar z plzeňské posádky tam poslali.“ „A kdy jste tam tedy přijeli, vždyť z Plzně do Babic je to dost daleko?“ podivil se Stehlík. „No, to ne, my jsme jeli tři dny před tím. My jsme jeli vždycky v noci a přes den jsme spali...“

Drama v žitném poli

I další běh událostí po večerním vraždění byl velmi dramatický. Na základě svědectví Stanislava Plichty je možno ho s velkou pravděpodobností zrekonstruovat takto: Po celodenním napjatém čekání Mityška vyběhl přes pole k těm, kdo je obklíčili. Malý střílel po bratřích Plichtových – Antonína zabil, Stanislav byl pak ochrnnutý a po léčbě byl na něm na Pankráci vykonán rozsudek smrti oběšením. V době léčby se mu podařilo vzkázat informaci o průběhu událostí v žitném poli.

Veřejnosti byla předložena zpráva, že Malý byl v onom poli také zastřelen, i když mnozí mají svědectví opačná...

Zmanipulovaný proces

Následovalo zavírání mnoha lidí a monstrprocesy. Odsouzení byli nazýváni „babičtí vrazi“. Byli donuceni k nepravdivým doznáním. Například P. Václav Drbola, farář babický, který byl zatčen čtrnáct dnů před vraždami v Babicích, byl donucen přiznat, že tyto vraždy organizoval. Celého zmanipulovaného procesu bylo zneužito proti zemědělcům, z nichž ti, kteří vlastnili víc hektarů, byli označováni jako vesničtí boháči a kulaci. A také proti Církvi, kde kněží byli představováni jako bezcharakterní nepřátelé lidu a strůjci teroristických akcí.

(Kulaci byla v Rusku třída samostatných středních rolníků, sedláků; za Lenina a Stalina byli komunistickou bolševickou mocí systematicky likvidováni – pozn. red.)

Rozdílení předem naplánovaných trestů

Procesy byly přenášeny rozhlasem. Lidé ze závodů, ženy, ale i školy a organizace z různých míst naší země posílali petice s prosbou, ať jsou uděleny co nejpřísnější tresty – požadovali rozsudky smrti. Série zinscenovaných soudů, která probíhala v Jihlavě, v Třebíči, v Moravských Budějovicích a ve Znojmě byla výsměchem veškeré spravedlnosti. Celkem bylo vyneseno a vykonáno 11 rozsudků trestu smrti, na 200 souzených bylo dohromady odsouzeno na 1500 let vězení, mnohým

byl zabaven veškerý majetek, rodiny byly vystěhovány do vzdáleného pohraničí...

Podarilo se zlomit odpor a zastražit

A výsledek? V naší zemi došlo k upevnění socialismu. V oblasti Vysočiny, kde se dříve nedařilo zakládat JZD, lidé nyní sami do JZD vstupovali. Byl zlomen odpor a odboj proti komunistickému režimu, protože bylo jasné, že tento režim se nezastaví před ničím a že je ochoten použít jakékoli prostředky proti těm, kdo se jeví jako jeho nepřátelé. A co se týče Církve? U mnoha lidí se podařilo zasít nedůvěru vůči kněžím. Tyto pochybnosti byly pak pro některé začátkem odpadu od života z víry.

Co dobrého z toho vzešlo?

Přinesla tato tragédie vůbec něco dobrého? Pro mnohé ne. Tak už to bývá. Někteří se však skrze tuto těžkou zkoušku ještě víc přiblížili k Pánu Bohu a někteří dozráli k hrdinství, k němuž by za normálních okolností asi nedorostli. Vzácným příkladem těch, kteří zřejmě jednou na věčnosti budou na tuto zkoušku pohlížet s vděčností, může být i katolický kněz P. Jan Bula.

P. Marek Dunda ■

Prameny použité v tomto a následujícím článku: Mikulášek, Jiří. *Sejdeme se v nebi. Životní příběh mladého kněze Jana Buly*. Brno; Biskupství brněnské, 2003.

Svědectví o Babicích. (www.TV-MIS.cz).

P. Podveský, Jan. *Jak mě zatýkali*. (www.TV-MIS.cz)

Vzpomínky P. Podveského a P. Valeriána na Babické události. (www.TV-MIS.cz)

Případ Babice. (Dokumentární cyklus Č. rozhlasu)

Očití svědkové vypovídají

Internetová křesťanská televize www.TV-MIS.cz nabízí kdykoliv k přehrání nebo ke stažení řadu unikátních nahrávek s výpověďmi očitých svědků a přímých účastníků babických událostí:

Svědectví o Babicích (titul č. 70), videozáznam, 242 min.

P. Jan Podveský: Jak mě zatýkali (titul č. 61), audiozáznam, 62 min.

Babice 1991

(titul č. 63), audiozáznam, 102 min. Vzpomínky P. Jana Podveského a P. Josefa Valeriána na babické události. (Záznam ve své druhé části obsahuje nahrávku promluvy Mons. Vojtěcha Cikrleho při smírné bohoslužbě 50 let po babických událostech.)

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Na konci světa přijde Kristus ve slávě k soudu. ^[De fide]

Doba Ježíšova příchodu je lidem neznámá. ^[Sent. cert.]

Kristus bude po svém příchodu soudit všechny lidi. ^[De fide]

Bezprostředně po smrti se koná soukromý soud, při němž se rozhoduje o osudu zemřelých. ^[Sent. fidei prox.]

Srov. *Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994*

Co říká katechismus

V čem bude spočívat poslední soud?

Poslední (všeobecný) soud bude spočívat v rozsudku blaženého života nebo věčného zavržení, který Pán Ježíš, soudce živých i mrtvých, vynese nad spravedlivými i nespravedlivými (viz Sk 24,15), až před ním při jeho návratu budou všichni shromážděni. Po tomto posledním soudu se vzkříšené tělo bude podílet na odplatě, kterou duše dostala při soudu soukromém.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

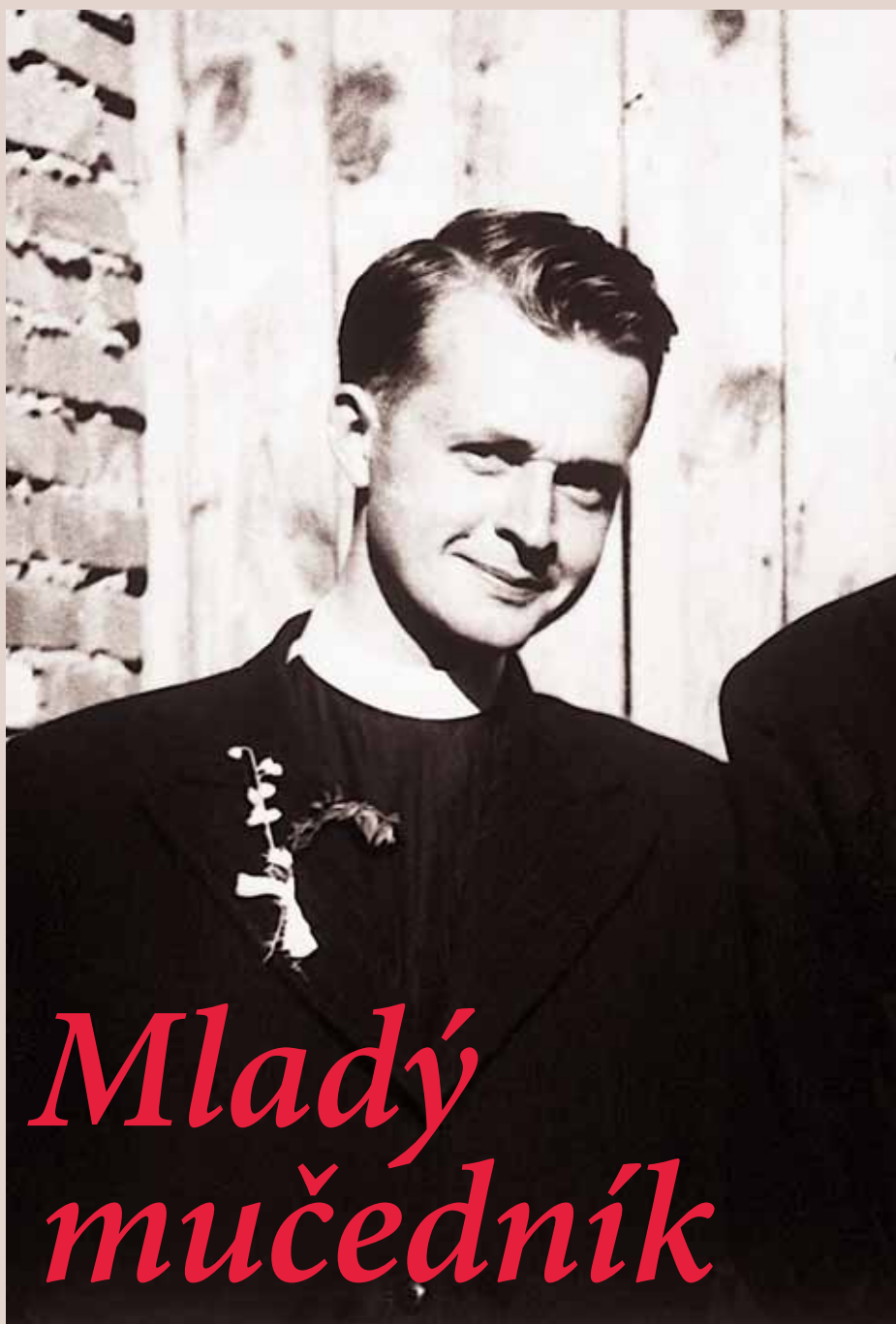
Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

Brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle charakterizuje jednoho z kněží, kteří byli popraveni v souvislosti s Babickými událostmi, takto: „Jan Bula se jako mladý člověk rozhodl pro něco, co považoval v životě za nejlepší, a zůstal svému rozhodnutí věrný i v těžkých chvílích triumfujícího zla. Vstoupil do života druhých svou ochotou sloužit jim a Bůh byl s ním. Jeho odvaha a věrnost Božímu pozvání zůstávají i po desítkách let velkým svědectvím lásky.“

A generální vikář brněnské diecéze Mons. Jiří Mikulášek, který se s osudy P. Jana Buly snažil seznámit velmi podrobně, říká: „Postava Jana Buly mě zaujala a chtěl jsem odhalit, co v něm bylo za sílu, že se ve třiceti letech dokázal postavit proti obrovské moci a síle totalitního režimu. Překvapila mě jeho vyrovnanost a přitom určitá bezelstnost a bezstarostnost i v době, kdy se rozbíhaly procesy s církevními představiteli.“

Jihlavský pomníček

Před několika týdny jsme se spolupracovníky na chvíli zastavili v Jihlavě. Zašli jsme se krátce pomodlit kousek nad autobusové nádraží k pomníku před bývalou věznicí. Jsou tam vytesána jména těch, kdo zde byli nevině popraveni v souvislosti s babickými událostmi, se kterými paradoxně většina z nich neměla mnoho společného. Pročítali jsme celý seznam jmen těch, kteří se stali na začátku padesátých let obětí nastupující totality. Jsou tu i jména tří kněží. Dnes, kdy žijeme ve svobodě, je zvláště pro mladé, ale i pro ty, kdo už pozapomněli, těžké si představit dobu a situaci, ve které nevinní lidé byli popravováni jako nebezpeční. Nejbolestnější je, že se k tomu propůjčili představitelé vlastního národa. Ale to už se tak někdy stává. Vzpomněl jsem si v té souvislosti na moudrý výrok jednoho staršího kněze: „Za tím vším byl strach podobně jako v mnoha jiných případech, kdy se děly věci, nad kterými zůstává rozum stát. Tak jako Stalin, Hitler a další, kdo se chtěli udržet u moci, báli se o svá místa... Báli se pravdy. Báli se těch, kdo nechtěli zkrivit páteř. Strach vidí nepřitele všude...“

Mladý mučedník

z Vysočiny

Budoucí nový světec?

Autor čtivé životopisné brožurky o Janu Bulovi Mons. Jiří Mikulášek v rozhovoru na konci knihy odpovídá na otázku: „Myslíte, že je možné, aby byl Jan Bula blahoslaven?“

Stačila by odpověď Ano nebo Ne, ale ani jednoho se přímo nedočkáme. Namísto toho však autor shrnuje podstatné důvody, za kterými můžeme vytušit kladnou odpověď: „Jsou dochovány jeho dopisy

na rozloučenou, které psal den před popravou, ale tehdy nebyly doručeny. Jsou v nich místa svědčící o tom, že v posledních měsících života dosáhl tento kněz obdivuhodné zralosti a odevzdanosti do Boží vůle... Když byl v roce 1990 proces s Janem Bulou obnoven, byl zproštěn všech obvinění. Je možné říct, že byl popraven proto, že byl knězem a že jeho smrt byla mučednictvím pro víru.“

Pro nás samozřejmě není to nejpodstatnější, zda bude P. Jan Bula blahorečen,

„...my nechceme zradit svůj národ, ale ani Krista. Krista dokázal zradit Jidáš, a stal se tak příkladem každého zrádce. Vy buďte věrní. Nezklamte důvěru Církve...“

Babice na Třebíčsku

Foto: obec Babice

i když by to jistě mnohým z nás prospělo a udělalo radost. Jeho životní příklad k nám má nově promluvit a povzbudit nás k podobné víře a věrnosti v těžkostech. Máme být znovu vděční, že i v poměrně nedávné době máme v našem národě osobnosti, kteří přes své mládí dokázaly pro víru věrně a statečně žít i umírat. A Jan Bula rozhodně nebyl jediným...

Jan Křtitel jako průvodce a životní opora

V jeho životě nalézáme zvláštní souvislost se svatým Janem Křtitelem, jeho křestním patronem. Na svátek Jana Křtitele 24. června 1920 se totiž narodil a tentýž den byl i pokřtěn v kostele sv. Jana Křtitele v Lukově u Moravských Budějovic. V tomto kostele pak i ministroval, přijímal svátosti a prožíval důležité chvíle, které měly ovlivnit jeho další život a rozhodování. A v jeho pozdějším kněžském působení v Rokytnici nad Rokytanou byl také kostel zasvěcený právě Janu Křtiteli. Že by shoda náhod? Ale u Boha neexistují žádné náhody...

Sám na tuto zvláštní spojitost upozorňuje v listu na rozloučenou P. Cyrilu Bojanovskému, duchovnímu správci v jeho rodné obci v Lukově u Moravských Budějovic. Před svou popravou v něm napsal: „Můj patron sv. Jan Křtitel neměl delší život než já, a v jeho osudu je tolik společného se mnou.“ Podobně jako Janu Křtiteli mu nechyběla odvaha. A i on byl v rozkvětu mládí uvržen nespravedlivě do vězení, i on přinesl oběť vlastního života. Pán mu dal Jana Křtitele jako zvláštního průvodce, a to především pro chvíle nejtěžší zkoušky.

Rodina Jana Buly

Jan Bula měl tři sourozence. Nejstaršího Ladislava měla maminka Marie z prvního manželství. Když jí manžel František Völkl padl na začátku první světové války na frontě, zůstala v Lukově, přestože pocházela ze Slovácka. O sňatek ji časem požádal o několik let mladší Jan Bula. Našla v něm hodného muže a dobrého otce pro dorůstajícího syna. Měli spolu další tři děti: Jana, Marii a Antonína, a to v rozmezí tří let. Otec rodiny pracoval u dráhy a matka vypomáhala u sedláků.

Jeník prožíval dětství mezi svými sourozenci a vrstevníky. Byl to kluk jako každý jiný, a tak občas nechyběla ani nějaká ta klukovina. Spíš je však na místě zmínit jeho vynalézavost, zbožnost a dobrotu. Přirozené křesťanské ovzduší rodiny a farnosti nenásilně pomáhaly formovat jeho charakter. Brzy se u něj projevil zájem o knihy a touha po vzdělání. Na doporučení pana učitele ho rodiče poslali studovat do Moravských Budějovic na gymnázium, i když to pro ně znamenalo další výdaje navíc a tím i další oběti. ▶

Památník obětem komunistického státního teroru před budovou bývalého krajského soudu v Jihlavě

Foto: Dana Tichá

Foto: archiv Biskupství brněnského

Odjezd s Janem Bulou (zcela vpravo) z primice v Uhřetínově, 1940

„Museli bychom se před vámi cítit zahanbeni, kdybychom si nepočínali jako pastýři, kteří jsou v zájmu spásy ochotni dát i svůj život za své ovce, nýbrž jako pastýři najatí, kteří své stádce v době nebezpečí zrádně opouštějí. Zůstaňte věrni Svatému otci...“

Středoškolská léta

V kolektivu na nové škole byl studentík z Lukova oblíbený. Časem začal vydávat školní časopis *Ekrazit*. Psal do něj i vtipné básničky na učitele – ti měli naštěstí vždy dostatek humoru a už se těšili, kdo z nich bude příště na řadě. Z tohoto období je třeba ještě zmínit přijetí svátosti biřmování. Tu uděloval v Lukově 1. června 1932 brněnský biskup Josef Kupka. Síla svátosti a povzbuzení otce biskupa ke statečné věrnosti víře nezůstaly u tohoto vnímavého chlapce bez odezvy. Nezanedbatelný vliv na něj měl i páter Florián Zanáška, profesor náboženství na budějovickém gymnáziu. Nastalo vzájemné porozumění mezi živým studentem a přísným vyučujícím, a to k prospěchu dalšího Janova nasměrování.

Hledání a rozhodování

Musel i Jan Bula procházet v době dospívání osobním hledáním? Ano. V ovzduší, kde zaznívaly neskrývané protináboženské názory, není divu, že i on musel bojovat s pochybnostmi a nejistotami ohledně víry v církev. Jednou se svěřil při pouti v Hlubokých Mašůvkách knězi při svaté zpovědi. Dostal povzbuzení, že není nic, co by musela církev skrývat. Církev dál předává to, co převzala od apoštolů. Díky této radě se mu postupně podařilo dozrát k pevné osobní víře.

Víra postupně dorůstala v osobní zkušenost, až rozpoznal, že ho Pán volá

ke kněžství. Nejprve se o této skutečnosti šel nesměle poradit s panem farářem Cyrilem Bojanovským ve své lukovské farnosti. Ten ho překvapil konstatováním, že si to o něm myslí už dlouho. Pak o svém povolání promluvil i doma. Nejprve s maminkou, u které našel neskrývané pochopení. Ani táta nebyl proti, i když neskrýval, že s ním měl jiné plány.

Příprava na kněžství poznávaná válkou

A tak po prázdninách v roce 1939 nastoupil spolu se čtyřmi spolužáky z gymnázia do brněnského kněžského semináře. I zde brzy noví spolužáci v Janovi rozpoznali dobrého kamaráda. Studia v době války byla pro bohoslovce poznamenána dvojím stěhováním. Nejprve z alumnátu na Antonínské ulici, který musel být vyklizen pro potřeby německé armády, do budovy chlapeckého semináře na Veveří a po dvou měsících na Petrov přímo do biskupské rezidence. V letech 1943–44 byl poslán na nucené pracovní nasazení do keramičky ve Vranovské Vsi u Znojma. Ke studiu se mohl spolu s ostatními bohoslovci vrátit 15. května 1944 a o rok později byl 29. července 1945 v brněnské katedrále vysvěcen na kněze olomouckým světicím biskupem dr. Stanislavem Zelou. Slavná primiční mše svatá se konala 5. srpna v jeho rodném Lukově. Byla to výjimečná událost, protože Metoděj Šplíchal, poslední kněz který pocházel také z Lukova, měl primici v Moravských Budějovicích před 74 lety.

Snímek pořízený pravděpodobně v době pobytu v kněžském semináři (Jan Bula uprostřed nahoře)

Foto: archiv Biskupství brněnského

První kněžské místo

Novokněz Jan Bula byl pak poslán na své první kaplanské místo do Rokytnice nad Rokytinou. Pan farář Stanislav Lakomý byl v té době už nemocný a s povděkem přivítal mladého spolubratra, který přicházel s dobrou vůlí a ochotou nabídnout svoje síly a nadšení všude tam, kde bude třeba.

Lidé si ho brzy oblíbili. Věnoval se všem a snažil se pro všechny být otcem. Našel si čas i na ochotnické divadlo, maloval obrázky, věnoval se dětem, Orlu, pořádal prázdninový pobyt pro skupinu kluků „Orlíků“...

Na začátku roku 1949 již bylo „ovzduší“ v naší zemi nastaveno citelně proti Církvi. Mladý kaplan se však této změny nezalekl a byl připraven ve své službě pokračovat naplno natolik, nakolik to bude možné. Na konci dubna 1949 mu zemřel tatínek.

Tajný pastýřský list biskupů

Jiří Mikulášek popisuje ve své knize *Sejdeme se v nebi* atmosféru kolem tajného pastýřského listu biskupů:

Po májové pobožnosti čekali na P. Jana Bulu u dveří fary mladí lidé – vypadali jako snoubenci. Nevzpomínal si, že by některého z nich znal. Vzal je do kanceláře a začal chystat sňubní protokol. Mladý muž ho zarazil: „Pane kaplane, my jsme nepřišli kvůli svatbě. Neseme něco od pana děkana Doležala z Třebíče.“ Dívka vytáhla obálku: „Nedalo se to poslat poštou. A kněze prý sledují, tak pan děkan poslal nás. My nejsme snoubenci, jenom to předstíráme.“ Tušil, oč se jedná. „A jak se dostanete domů?“ „Jsme tady na motorce,“ odpověděl mladík. „A máme ještě několik návštěv před sebou.“ Pan kaplan se usmál: „Jste odvážní, děkuji vám za vaši statečnost. Ale jestli máte vypadat jako snoubenci, tak se do sebe aspoň na oko zavěste. Bude to věrohodnější.“ Když je vyprovázel před faru, všiml si, že u horní cesty postává až příliš nenápadný muž. Proto ještě na dvojici zavolal: „A nezapomeňte mi brzy donést to potvrzení o křtu, jinak svatba nebude!“ V kanceláři otevřel obálku. Byl to tajný pastýřský list „Hlas československých biskupů a ordinářů věřícím v hodině velké zkoušky.“

Budte věrni!

Pozorně ho přečetl až k závěrečným slovům: „Museli bychom se před vámi cítit zahanbeni, kdybychom si nepočínali jako pastýři, kteří jsou v zájmu spásy ochotni dát i svůj život za své ovce, nýbrž jako pastýři najatí, kteří své stáde v době nebezpečí zrádně opouštějí. Zůstaňte věrni Svatému otci, který na vás myslí. Zůstaňte

Kostel Narození Jana Křtitele v Rokytnici nad Rokytinou – kněžské působistiště P. Jana Buly

Foto: Dana Tichá

Kněží nebyli ochotni zkrivit páteř před komunistickými metodami a pro všechny byli přirozenými vůdci.

věrní svým biskupům, kteří s vámi trpí, a nedejte se zvíkat ani tehdy, kdyby k vám už nemohl proniknout jejich hlas. Církev je nezníčitelná a trpět pro Krista je největší slávou. Katolíci celého světa jsou s vámi spojeni.“ Následovala ještě výzva: „Tento pastýřský list budiž přečten během bohoslužeb ve všech katolických kostelích třetí neděli po seslání Ducha Svatého, tj. 26. června 1949. Důstojní páni nechtě se nedají zastrašit žádnými hrozbami. V této těžké době jsou ve svědomí pod těžkým hříchem vázání oznámit věřícím pravý stav věci!“ Do přečtení zbývá ještě měsíc, pomyslí si páter Jan. Do té doby musím list někde ukrýt, aby ho policie nenašla.

Kněží, kteří pastýřský list přes varování státními orgány přečetli, byli potrestáni pokutou do pěti tisíc korun. Když se to věřící dozvěděli, pořádali mezi sebou sbírky a kněžím pokuty nahradili. Také páteru Janovi donesli farníci peníze na pokutu.

Vysvětlil jim, že žádnou pokutu neplatil. Proč? Protože pastýřský list nejen přečetl, ale doplnil ještě výzvou: „My nechceme zradit svůj národ, ale ani Krista. Krista dokázal zradit Jidáš, a stal se tak příkladem každého zrádce. Vy buďte věrni. Nezklamte důvěru Církve, v níž jste se narodili!“ A to mu vyneslo odsouzení na měsíc vězení podmíněně po dobu jednoho roku.

(Jiří Mikulášek: *Sejdeme se v nebi*, str. 36–38)

Drama se rozehrává

Události, které se odehrávaly kolem čtení pastýřského listu zakázaného státními orgány, se měly stát jen předehrou k mnohem většímu dramatu, který mnozí nevinní zaplatili svým životem a jiní mnoha lety vězení.

Ani Jan Bula netušil, že se stane obětí velké provokace organizované komunisty, kteří v té oblasti na Jihlavsku chtěli vykonstruovat velkou tragédii, za kterou by pak svalili odpovědnost na vybrané nevinné osoby a tím z nich udělali nepřátele lidu. Tato tragédie měla otrástit lidmi v celé naší zemi a zlomit veškerý další odpor vůči komunistickému režimu. A proč zrovna byla komunisty vybrána tato oblast na Vysočině, kde se měly tragické události odehrát? Lidé, převážně zemědělci, zde totiž nechťeli zakládat JZD – tím se zde nedařily záměry strany. Navíc lidé v tomto kraji velmi důvěřovali kněžím a Církvi. Kněží zde nebyli ochotni zkrivit páteř před komunistickými metodami a pro všechny byli přirozenými vůdci. ▷

Zrádná léčka

Otce Jana Bulu navštívil 25. února 1951 poprvé jeho bývalý spolužák z gymnázia Ladislav Malý. Je to nejpolitováníhodnější a nejtragičtější postava celých následujících událostí. Tvrdil, že je kapitán zahraničního odboje a že zakládá odbojovou skupinu proti komunistickému režimu a že potřebuje i pomoc P. Buly. Vytáhl na něj těžký kalibr. Zatímco Jan Bula jej přijal důvěřivě jako svého spolužáka, Ladislav Malý na něj chystal nejnhusnější lež, která jej měla zatahnout do celé tragédie. Navykládal mu, že plní se svou skupinou rozkaz převést pražského arcibiskupa Josefa Berana do zahraničí. Částečně se jim to prý podařilo, i když hranice do Německa hned nemohli překonat. Zatím jej musejí ukrývat na Vysočině u jedné babičky v Brancouzích. Pan arcibiskup by prý, ještě dříve než se pokusí přejít přes hranice, rád mluvil s nějakým knězem a také, že by se rád vyzpovídal.

Věděl tedy již, že se chystá ze strany komunistického režimu v Jihlavském kraji velmi nebezpečná akce, do které mají být zataženi i někteří kněží, aby mohla být pošpiněna Církev.

Jako dobrý kněz otec Jan samozřejmě ochotně souhlasil, že za panem arcibiskupem zajde a poslouží mu. Když se pak opakovaně dotazoval v následujících týdnech Ladislava Malého, kdy že tedy bude možno se setkat s arcibiskupem Beranem, vždy zde byly nějaké výmluvy a vytáčky. Malý setkání stále oddaloval.

Jak to bylo doopravdy?

Ve skutečnosti pan arcibiskup Josef Beran v letech 1950–1965 vůbec nikdy nebyl na Moravě, jak to sám písemně potvrdil listem z 16. prosince 1968 z Říma. Pan arcibiskup byl totiž od 19. června 1949 do 19. února 1965 internován na různých

Budova bývalé babické školy, kde došlo 2. července 1951 k vraždě tří funkcionářů KSČ a MNV

Foto: Dana Tichá

místech pod stálým dozorem státní bezpečnosti. Tuto skutečnost si však Jan Bula tehdy nemohl ověřit. Ve své nejistotě se o celé záležitosti svěřil P. Janu Podveskému, faráři v Jaroměřicích nad Rokytnou, a poté i jeho kaplanovi P. Josefovi Valeriánovi. Ti již měli víc informací, a dokonce P. Podveský byl varován Josefem Ošmerou, předsedou KSČ a MNV v Jaroměřicích nad Rokytnou, se kterým za doby fašismu spolupracoval v ilegálním odboji a jehož děti farní charita podporovala. Věděl tedy již, že se chystá ze strany komunistického režimu v Jihlavském kraji velmi nebezpečná akce, do které mají být zataženi i někteří kněží, aby mohla být pošpiněna Církev. Janu Bulovi proto poradil, aby přerušil s Ladislavem Malým veškeré kontakty a odvolal slíbenou spolupráci kolem zpovídání arcibiskupa Berana.

Konec styků s Malým přináší trest

Ladislav Malý mezi tím vtahoval do protikomunistického oboje další a další. Spolu s nimi se pak pouštěl do záškodnických akcí. Občas někoho z komunistů zbilil, někde způsobili škody na majetku... Malý byl ozbrojený. Přes své ilegální a nebezpečné poslání vystupoval až dost neopatrně. Byl-li někdo bezpečností (tehdejší policií) dopaden, pak to nikdy nepostihlo Malého. Ti, kterým začal být oprávněně podezřelý a vyslovili mu nedůvěru nebo jen s ním přerušili spolupráci, potkal stejný osud: Brzy po přerušení kontaktu byli bezpečností zatknuti. Mohli by totiž

celou hlavní zamýšlenou provokaci předem pokazit, a proto museli do vězení, kde je čekaly nepřiměřeně těžké tresty.

Jan Bula tedy uposlechl rady spolubratří a při nejbližší příležitosti se s Malým rozešel. To zároveň znamenalo i podepsání vlastního ortele. Pár dnů poté ho přišli zatknout tři zamračení muži v kožených bundách. Zrovna učil náboženství ve třetí třídě.

Zatčení a vykonstruované obvinění

Jejich příchod byl tak naléhavý, že kněze ani nenechali doučit započatou hodinu a přímo ze školy ho odvezli v poutech. Samozřejmě si nebyl vědom žádné viny. Jeho „zločiny“ teprve po prvních měsících tvrdých výslechů vykonstruovali sami vyšetřovatelé. Předložili mu, že byl členem a vůdcem teroristické skupiny, a dokonce že má na svědomí vraždy funkcionářů v Babicích. Marně se snažil říct, že s tím nemá nic společného a že se to vše muselo stát až po jeho zatčení. Vždyť zatčen byl 30. dubna 1951 a vraždy v Babicích se staly 2. července 1951. Teprve postupně se ukazovalo, že tu vůbec nejde o to, co se stalo a co se nestalo – a že zde vůbec nejde o spravedlnost. Začínalo mu docházet, že poté, co odmítl spolupracovat s Malým, musel být uvězněn, aby nepokazil předem připravený scénář. Pochopil, že je mu už předem vyhrazeno místo jednoho z hlavních viníků. Nikdy nebyl tím, kdo zbytečně vyhledává nebezpečí nebo provokuje. Nebyl ale ani člověkem, který by se ve chvíli těžkosti zlomil nebo zradil.

Situace politického odsouzení 50. let

Co prožíval tento vězeň za mřížemi? Jak se s ním zacházelo? Mnoho podrobností se nezachovalo, ale i přesto se dá něco tušit. Zřejmě nebyl výjimkou a prošel si celou tou kriminální mašinérií padesátých let, jako jiní političtí vězni. Z vyprávění vězňů z té doby tušíme, že s nimi bylo zacházeno velmi nelidsky. Nescházel opakované bití, které mohlo trvale poškodit zdraví. Nechyběly donucovací metody, vydírání, často vězňům nebyl dovolen spánek, museli chodit celé noci po cele, nesměli se posadit, bývali umísťováni do temnic, střídaly se bicí komanda a vyšetřovatelé. Utrpení tělesné i psychické... Jeden vězeň, jehož nenechali po několik dnů spát a střídali se u něj vyšetřovatelé, kteří tvrdostí nešetřili, vzpomíná, že mu jeden z nich řekl: „Už to vzdějte a všechno podepište, jinak se z toho zhroutíte. My se tu u vás můžeme střídat, ale vás to bude muset zlomit...“ (Srov. nahrávku *Jak mě zatýkali* se svědectvím již zemřelého P. Jana Podveského na www.TV-MIS.cz)

Nemám vpředu jediný zub

Otec Jiří Mikulášek zmiňuje dva malé pohledy, které mohou napovědět něco o tomto období utrpení Jana Buly:

Z nekonečných výsledků si Jan moc nepamatuje. Byla to bolestná agónie, při

níž se potácel mezi vědomím a bezvědomím. Zaslých slova nějakého důstojníka: „Soudruzi to s ním přehnali. Takhle ho nemůžeme postavit před soud. Bude muset jít až v dalším procesu.“

Janova sestra dostala povolení k návštěvě. Maminka jí řekla: „Jenda měl rád řízky, usmaž mu jich pár.“ Když mu řízky ve věznici podávala, poprosil ji: „Jestli máš nůž, tak mi to pokrájej.“ „Ale proč? Vždyť to ukousneš.“ „Neukousnu, nemám vpředu jediný zub!“

(Jiří Mikulášek: *Sejdeme se v nebi*, str. 46)

Rozsudek zní: trest smrti

V Třebíči se 15. listopadu 1951 konal zvláštní soud. Ostatní byli odsouzeni už dříve – P. Bula se přes původní plán režisérů celé aféry předchozího soudu v Jihlavě nemohl zúčastnit kvůli svému ubohému zdravotnímu stavu. Teprve u soudu se dověděl, že několik lidí, a dokonce i dva jeho spolubratři byli již popraveni. Dověděl se také, že 73 lidí z jeho farnosti podepsalo rezoluci, ve které se žádá jeho smrt. Neřekli mu však, že obdobnou petici zorganizovanou panem Neveselým z Chlístova, v níž se pro něj požaduje omilostnění, podepsalo téměř 80 jeho farníků. I přes velmi špatný zdravotní stav P. Buly byl také pro něj předem připraven rozsudek smrti.

Foto: Dana Tichá

Obětováním funkcionářům MNV a KSČ byl postaven pomník

P. Josef Valerián (vlevo) a P. Jan Podveský na dobové fotografii

Foto: Lenka L. Navrátilová a M. Kosička, Mlýnský od Babic

Začínalo mu docházet, že poté, co odmítl spolupracovat s Malým, musel být uvězněn, aby nepokazil předem připravený scénář. Pochopil, že je mu už předem vyhrazeno místo jednoho z hlavních viníků.

Čekání na smrt se stává dobou zrání

Odvola se. Jeho maminka a stateční farníci z Chlístova prosili o milost až u prezidenta Klementa Gottwalda. Všechna odvolání a prosby byly zamítnuty. Odvolací líčení u Nejvyššího soudu v Praze 9. února 1952 potvrdilo trest smrti. Zajímavé je i zdůvodnění tohoto soudu: „...svým kněžským působením sváděl mládež na scestí...“ Asi jen stěží pochopíme, co se odehrá-

valo v jeho duši po vynesení rozsudku. Noc poté, co mu byl oznámen výsledek odvolacího řízení, prý vůbec nespál... Musel projít osobním bojem, který byl nakonec završen ochotou odevzdat se do vůle Boží. Tato nepředstavitelně náročná zkouška urychlila jeho osobnostní a duchovní dozrávání. Tváří v tvář blížící se smrti se na ni postupně naučil pohlížet jako na vstup do Boží radosti. Ve světle víry se dokázal vzdávat svých lidských plánů a podřídit vše vůli Boží. Čekání na rozsudek smrti se tak pro tohoto odsouzeného stávalo dobou jeho dorůstání do Ježí- ▷

„Největší posilou je mi to, že jsem věrně sloužil Bohu až do konce.“

Foto: Flickr

šova postoje vůči nebeskému Otcí: „Ne co já chci, ale co ty.“ (Mk 14,36) Každý další den přijímal s jistou nadějí – vždyť Bůh může i nemožné – a zároveň s vděčností za tento den, protože si uvědomoval, že ten den může být jedním z posledních.

Poslední přání

Jiří Mikulášek vypráví ve své knize o posledním setkání Jana Buly s jeho maminkou:

Jihlavská věznice 19. května 1952

Dnes mu oznámili (když se po třech měsících čekání v cele smrti znovu probouzela naděje, že se vše ještě změní), že rozsudek bude vykonán zítra v pět hodin ráno. Má poslední přání, aby se mohl rozloučit se svými blízkými. Povolili mu pouze návštěvu matky. Policie přijela do Lukova k Bulům: „Marie Bulová má povolenou návštěvu syna.“ Dcera se zarazila: „Nedalo by se to odložit? Maminka leží nemocná.“ „Nedá se to odložit,“ odpověděl tvrdě policista. „Musí to být teď hned nebo vůbec!“ Trvalo to dlouho, než se maminka oblékla a těžce dosedla do auta. Když přivedli jejího syna, zhrozila se, jak je vyhublý, s modrými žilami na ruce. Jemně jí řekl: „Maminko, musíme se rozloučit. Na tomto světě se už neuvidíme. Budu na vás a na ostatní myslat až do poslední chvíle... A potom vás budu s tatínkem očekávat u Pána Boha.“ Maminka se rozplakala. Této chvíle se

bál. Napadlo ho: Bolestná matka. Tak asi bylo Panně Marii, když se loučila se svým Synem. Pochopil hloubku bolesti Syna i Matky, ale pochopil i statečnost Matky Boží a velikost její lásky k těm, za které měl její Syn zemřít. „Maminko, svěřuji vás Panně Marii Bolestné, ona dokázala potěšit na křížové cestě svého syna, ona dá sílu a útěchu i vám. Pán Bůh vám všechno odplatí! Díky za všechno, co jste pro mě udělala, za vaše oběti a všechnu dřinu. Tolik jste se namáhala, abych mohl vystudovat. Ale věřím, že to všechno není marné!“ – dal jí požehnání a zvedl se k odchodu. Ještě pokynul a odešel. Když policisté dovezli paní Bulovou domů, nebyla schopná dojít od auta k domu. Museli ji odnést. (Jiří Mikulášek: *Sejdeme se v nebi*, str. 48–49)

Oběšen v pět ráno

Mons. Josef Valerián zmiňuje svědectví hospodyně P. Pařila, která byla v té době ve vězení jako kuchařka a právě toho 20. května 1952 jako obvykle vězňům vařila na snídani černou kávu a chystala chleba. V šest ráno tam přišla dozorkyně a zakřičela na ni: „Uvařte mi silnou černou kávu!“ Ona jí povídá: „To jste se, paní velitelko, špatně vyspala?“ „Ne, my jsme byli všichni v pět hodin vyhnáni na dvůr a museli jsme se dívat na popravu toho krásného kněze. A já na to nemohu zapomenout, tak si musím dát černou

kávu.“ A P. Mikulášek při popisu této epizodky zmiňuje ještě další tradovaná slova oné dozorkyně: „...je mi z toho zle. A ten jeho klid! On na to nebe snad opravdu věřil.“

Člověk Boha nikdy dost nemiluje!

K jakým postojům dorosteme my v závěru svého života? Vždy mě udivovalo, když jsem slyšel o některých světcích nebo významných osobnostech, kteří tváří v tvář smrti projeví svou velkou statečnost, lásku a ochotu zapomínat na sebe. Co v tomto směru víme o Janu Bulovi? Dá se vůbec tušit, co vše se odehrávalo v jeho nitru?

V jednom z dopisů, které mohl P. Jan Bula napsat pár hodin před svou popravou, je kromě jiného i myšlenka, která napovídá, do jaké duchovní velikosti dorostl. Píše zde: „Největší posilou je mi to, že jsem věrně sloužil Bohu až do konce. Člověk Boha nikdy dost nemiluje, to je jediné, čeho musí litovat...“ To nejsou jen prázdná slova – zde jde o vyjádření zásadního významu. Takový výrok můžeme vnímat jako potvrzení vzhledu do tajemství, ke kterému se ubíraly jeho myšlenky krátce před popravou. Ve věku 31 let dorůstá k této obrovské moudrosti, která může být zároveň vnímána jako bolestné zjištění, ale i jako vyjádření vystupňované touhy milovat Boha stále víc až do posledního okamžiku.

Z pohledu věčnosti vše může vypadat jinak

Ti, kdo dokážou z rukou Božích přijmout i to méně příjemné a nepříjemné, pak na sobě nechávají naplnit slova sv. Pavla: „...těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému...“ (Řím 8,28) Možná, že i nám jednou Jan Bula na věčnosti podobně jako ostatní mučedníci sdělí, že největší dobro pro jeho duchovní prospěch přišlo právě skrze ty, kteří mu nejvíc ublížili. Vždyť kvůli nim měl Pánu Bohu nejvíc co nabídnout. To, co se z pohledu lidského může jevit jako největší ztráta, může být naopak z pohledu věčnosti největším ziskem. Pro měňujme i my své mínusy láskou k Bohu a ochotným přijetím v plasy pro věčnost...

Kněz brněnské diecéze

Rád se připojuji k vyznání P. Jiřího Mikuláška: „...jako kněz hledím s hlubokou úctou na ty, kteří žili své kněžství v neochvějně věrnosti, a zároveň pociťuji hrdost nad tím, že mohu náležet k tomuto společenství diecézního presbyteria – kněžstva.“

P. Marek Dunda ■

V Kristově blízkosti můžeme žít novým životem

Z úvodu promluvy otce biskupa
Vojtěcha Cikrleho při smírné
bohoslužbě v Babicích
v roce 1991 – padesát let
po babické tragedii.

Zlo plodí zlo

Četl jsem několik novinových článků z jednapadesátého roku o této události. Uvědomil jsem si, jak zlo stále plodí zlo. Jak všichni ti lidé, kteří byli do této události nějak vtaženi, vtaženi proti své vůli, jak pro ně mohlo být těžké uvěřit, že Kristus je provází. Mnozí z nich nevěřili v Krista. Podlehlí tomu, že zlo jim nabízelo nějaký rychlý pokrok v tom, že budou někde dál. Byli to různí spisovatelé, kteří napsali článek do novin, tak jak se to po nich žádalo. A potom mohli být najednou někde dál. Mohli být ve svazu spisovatelů... Mohli jít ještě někam dál...

Daň v podobě ztráty svobody volit mezi zlem a dobrem

Spousta lidí, kteří se na přípravě podíleli, nemusela ani přímo vědět, o jak velké zlo se jedná. Ale oni měli své ambice. Ti, kteří o tom věděli, tohoto využili, aby je přiblížili jejich ambicím. Za to pak měli zaplatit daň, která byla mnohem cennější. Měli zaplatit rozloučením se se svojí svobodou. Rozloučení se se svobodou člověka, který může volit dobro a zlo. Najednou se dostali do mašinérie, která je už vedla dál. Mluvím o těch, kteří se na tomto zle podíleli.

Područí hříchu

Ve mši svaté prosíme, abychom se nedostali do područí hříchu. Mnoho lidí tím, že se vzdá od Krista, u kterého je svoboda a vykoupení, se dostane do područí hříchu. Najednou, třeba až po čase si uvědomí, že jedou v kolejích, ze kterých je velice nesnadné vyjet. Zdálo se, že rychle pojedou k tomu, co chtějí, že to je cesta, která je bezpečně dovede. Najednou vidí, že ty koleje jdou někam jinam. Že je nevedou k tomu, k čemu chtěli dojít, ale že jsou tím svázáni. To je to područí hříchu. To

Brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle

Foto: archiv Biskupství brněnského

je to, co člověka vede, aby dělal stále další a další kroky. A potom si řekne, já nejsem hrdina, abych zlomil moc tohoto směru...

Kristus má moc stavět na nový začátek

Toto zlo odneslo nesmírně mnoho lidí... Kristus má moc, aby stavěl na nový začátek. On ústy apoštola Pavla vyzývá ke smíru. Ústy proroka Izaiáše nás vyzývá, abychom se nebáli rozloučit s minulým zlem. Abychom se nebáli rozloučit s přítomným zlem, které stále na nás doráží a chce nás přivést do svého područí.

Jestliže má být odpuštěno, musí být i uznání vin. Je důležité, aby celá tato událost, která má příděch tajemnosti, byla vysvětlena.

Mít Krista!

Zdá se, že není v lidských silách udělat ten krok a obrátit se k něčemu novému. Vždycky to nějak tíží. Tíží to, že máme ten-

Mnoho lidí tím, že se vzdá od Krista, u kterého je svoboda a vykoupení, se dostane do područí hříchu.

denci dívat se za sebe. Ale Bůh staví na nový začátek. Je potřeba mít to, k čemu máme jít, mít to, za čím půjdeme – kde je naše radost, kde je naše síla. Mít Krista! V jeho blízkosti můžeme žít novým životem.

Mons. Vojtěch Cikrle ■

(zkráceno, mezititulky redakce – plné změny promluvy na www.TV-MIS.cz: „Babice 1991“, číslo titulu 63)

Interiér nové baziliky v San Giovanni Rotondo, v působišti sv. P. Pia

Foto: Flickr

Kontinuita v Církví

...spojuje staré i nové a uchovává podstatné

Kontinuita znamená spojitost – propojení jednoho s druhým. Jsou lidé, obdivovatelé toho, co je staré, jen proto, že je to staré. Jsou jiní, kteří stejně nadšeně přijímají nové jen proto, že je to nové. Setkáme se s nimi i v Církví. V zajímavém rozhovoru se před časem těchto témat dotkl i papežský ceremonář Mons. Guido Marini. Rozhovor s ním přinesl vatikánský deník *L'Osservatore Romano* 26. června 2008.

Již před několika měsíci došlo k výměně biskupské berly, kterou papež používá během bohoslužeb. Co bylo důvodem této změny?

Zlacená berla zakončená řeckým křížem, kterou dnes papež užívá, patřila Piu IX. a Benedikt XVI. ji poprvé použil letos

na Květnou neděli (tj. roku 2008 – pozn. redakce). Tuto berlu se Svatý otec rozhodl používat místo stříbrné berly, na jejímž konci je kříž s korpusem a kterou zavedl Pavel VI. a užíval ji pak Jan Pavel I., Jan Pavel II. i Benedikt XVI. Tato změna není výrazem nějakého návratu k tomu, co je staré, ale podtrhuje vývoj v kontinuitě, zakořenění v tradici, které umožňuje řádně pokračovat na cestě dějin. Tato pastýřská hůl neboli biskupská berla totiž odpovídá věrněji formě berel, jež jsou typické pro římskou tradici a které měly vždycky formu kříže bez korpusu, a to přinejmenším od doby, kdy římsští papežové začali berlu používat. Je třeba také nezapomínat na praktický prvek celé věci – berla Pia IX. je totiž lehčí a lépe se drží než pastýřská hůl, kterou zavedl Pavel VI.

Platí to také o liturgickém rouchu, které papež při různých příležitostech obléká?

I v tomto případě je třeba říci, že použitá liturgická roucha, jako i některé detaily ritu mají podtrhnout kontinuitu aktu-

álního liturgického slavení s těmi způsoby slavení, jimiž se vyznačoval život Církvě v minulosti (...) Jako papež cituje ve svých dokumentech předchozí papeže, aby poukázal na kontinuitu magisteria Církvě, tak v oblasti liturgie papež užívá liturgický oděv a posvátná roucha předšlých papežů, aby naznačil tutéž kontinuitu i v oblasti *lex orandi* (způsobu jakým se Církev modlí – pozn. red.). Chtěl bych ovšem poznamenat, že papež nepoužívá jenom stará liturgická roucha, ale často také ta moderní. Důležité není ani tak to, zda jsou stará, nebo moderní, ale spíše to, zda jsou pěkná a důstojná. To jsou důležité složky liturgického slavení.

Co lze říci o papežském trůnu, použitím při konzistoři, a o kříži, který se vrátil opět doprostřed oltáře?

Takzvaný trůn, užívaný při zvláštních příležitostech, chce jednoduše zdůraznit liturgické předsednictví papeže, Petrova nástupce a Kristova náměstka. Pokud jde o umístění kříže do středu oltáře, ukazuje se tím na ústřední postavení krucifixu při

slavení eucharistie. Při ní nejde o podívanou, ale o pohled na Toho, který se narodil, zemřel a vstal z mrtvých, na Spasitele. Od Pána přichází spása, On je Východ, vycházející Slunce, ke kterému máme obracet svůj pohled, od něhož máme všichni přijmout dar milosti. Otázka liturgické orientace při slavení eucharistie, jako i její praktické provedení, kterým dostává svou formu, má velkou důležitost, protože v sobě nese základní jak teologický a antropologický, tak eklesiologický obsah, jenž patří do osobní spirituality.

Během nedávné pastorační návštěvy v Apulii papež podával svaté přijímání do úst klečícím věřícím. Je to praxe, která se stane pravidlem při papežských bohoslužbách?

Domnívám se, že ano. V této souvislosti nesmíme zapomínat na to, že z hlediska církevního práva je podávání svatého přijímání na ruku dosud výjimkou z obecného zákona, která byla udělena Svatým stolcem biskupským konferencím, které o to požádaly. Způsob, který o letošní slavnosti Božího Těla zavedl Benedikt XVI., má v úmyslu podtrhnout existenci normy dosud platné pro celou Církev. Kromě toho je v tom snad možné vidět i určité upřednostnění tohoto způsobu podávání, který aniž by něco upíral tomu druhému, dává lépe vyniknout pravdě reálné přítomnosti Krista v eucharistii, napomáhá zbožnosti věřících a snadněji uvádí do smyslu tajemství, což jsou aspekty, které je v naší době z pastoračního hlediska naléhavě nutné zdůrazňovat a obnovit.

Co by odpověděl ceremonář papežských liturgií těm, kteří obviňují Benedikta XVI. z toho, že chce zavádět předkoncilní zvyky?

Především bych rád zdůraznil upřímné a přesvědčené přilnutí také k liturgickému magisteru Svatého otce. Pokud jde o termíny jako „předkoncilní“ a „pokoncilní“,

Papež Benedikt XVI. se svým ceremonářem Mons. Guidem Marinim

Foto: Flickr

Termíny jako „předkoncilní“ a „pokoncilní“, které někteří užívají, patří k již překonanému slovníku....

kteří někteří užívají, zdá se mi, že patří k již překonanému slovníku, a pokud jsou užívány s úmyslem poukázat na diskontinuitu dějinné cesty Církve, pokládám je za chybné a typické pro velmi reduktivní a ideologické koncepce. Existují věci „staré i nové“, které navždy patří k pokladu Církve a je třeba je jako takové brát v úvahu. Moudrý umí nalézt ve svém pokladu jedny i druhé. Ne všechno, co je nové, je pravé, stejně tak jako není pravé všechno, co je staré. Pravda prochází tím, co je staré i nové, a k ní musíme bez předsudků směřovat. Církev žije podle zákona kontinuity, na jejímž základě je její vývoj zakořeněn v tradici. Tím nejdůležitějším, k čemu by se všechno mělo sbíhat, je, aby liturgické slavení bylo opravdu slavením posvátného tajemství, Pána ukřižovaného a zmrtvýchvstalého, který se zpřítomňuje

ve své Církvě ritualizací tajemství spásy a volá nás v logice autentické a aktivní účasti sdílet až do krajních důsledků jeho vlastní život, který je životem lásky darované Otci i bratřím, život svatosti.

Přeložil Milan Glaser ■

(zkráceno, celý text viz

www.radiovaticana.cz/clanekphp4?id=9760)

Mons. Guido Marini

Foto: Wikimedia Commons

Existují věci „staré i nové“, které navždy patří k pokladu Církve a je třeba je jako takové brát v úvahu. Moudrý umí nalézt ve svém pokladu jedny i druhé. Ne všechno, co je nové, je pravé, stejně tak jako není pravé všechno, co je staré.

Přijď království Tvé...

Graffiti v Liverpoolu – Nejsvětější Srdce Ježíšovo

Foto: Flickr

Přestože kniha Svatého otce Benedikta XVI. *Ježíš Nazaretský* byla v češtině vydána hned v roce 2007, zdá se, že mnozí čeští čtenáři ji doposud dostatečně neobjevili. Svatý otec už v úvodu zmiňuje, že ve svém „nitru ušel dlouhou cestu k této knize“. Čtenáři je předkládán důkladně promyšlený pohled na Ježíšovu osobnost a na jeho učení. Svatý otec nejen shrnuje různé dostupné poznatky, ale jejich netradičním propojením dochází k nečekaně průzračným poselstvím. Tím je evangelium aktuálně představeno člověku dneška ve své síle, pravdivosti a kráse. Knihu je třeba nejen pozorně číst, ale i promýšlet a promodlívát v Boží blízkosti. Potom může vydat své plody...

Nemůže být dobře bez Boha

Prosbou „Přijď království tvé“ především uznáváme Boží primát: kde není On, nemůže být nic dobře. Kde Boha nevidíme, tam upadá člověk, tam upadá svět. V tomto smyslu nám Pán říká: „Nejprve tedy hledejte Boží království a jeho spravedlnost, a to všechno vám bude přidáno.“ (Mt 6,33) Tato slova stanovují řád priorit lidského konání, našich každodenních postojů.

Uznání prvenství Boží vůle

V žádném případě se nám neslibují hory doly, jestliže jsme zbožní anebo si Boží království nějak přejeme. Neustanovuje se tu automatismus fungujícího světa, jaký prezentovala utopie beztřídní společnosti (komunismus – pozn. red.), v níž všechno šlo samo a dobře jen proto, že nebylo soukromé vlastnictví. Tak jednoduché recepty nám Ježíš nedává. Ale stanovuje (...) vše rozhodující prioritu: „Boží království“ je „Boží vláda“, a to znamená: přijímá se směrdatnost jeho vůle. Tato vůle vytváří spravedlnost, k níž patří to, že Bohu přiznáváme jeho právo a v něm nalézáme měřítko pro právo mezi lidmi.

...v srdci, které Kristova životní síla už neživí, Království končí; v srdci, kterého se dotýká a které proměňuje, Království začíná...

Prosit o vnímavé srdce

Řád priorit, který tu Ježíš udává, nám možná připomene starozákonní zprávu o Šalomounově první modlitbě poté, co se ujal vlády. Vypráví se tu, že Hospodin se mladému králi nejprve zjevil ve snu a vybídl ho, aby vyslovil prosbu, která bude vyslyšena. Klasický motiv, o němž lidstvo sní! O co Šalo-

**„Boží království“
je „Boží vláda“,
a to znamená:
přijímá se
směrodatnost
jeho vůle.**

moun prosí? „Kéž bys tedy dal svému služebníku srdce vnímavé, aby mohl soudit tvůj lid a dovedl rozlišovat mezi dobrem a zlem.“ (1 Král 3,9) Bůh ho pochválí, protože nežádal – jak se to nabízelo – bohatství, majetek, slávu, ani smrt svých nepřátel, ani dlouhý věk (2 Kron 1,11), ale to, co je skutečně podstatné: vnímavé srdce, schopnost rozlišovat dobré a zlé. A proto pak Šalomoun obdrží i to ostatní. Prosbou o to, aby přišlo „království tvé“ (ne naše), nás Pán chce přivést právě k tomuto druhu modlitby a řádu našeho jednání. První a zásadní je vnímavé srdce, aby panoval Bůh a ne my. Boží království přichází vnímavým srdcem; to je jeho cesta. A o ně se musíme znovu a znovu modlit.

Ježíš je zosobněním Božího království

Ze setkání s Kristem se tato prosba ještě prohlubuje, konkretizuje. Viděli jsme, že Ježíš je zosobněním Božího království; kde je on, tam je „království Boží“. Prosbou o vnímavé srdce se tak stala prosbou o společenství s Ježíšem Kristem, prosbou o to, abychom se s ním pořád víc stávali „jedním“ (Gal 3,28). Je to prosba o pravé následování, které se stává společenstvím a dělá nás s ním jedním tělem.

Boží království pro každé srdce

Pronikavě to vyjádřil Reinhold Schneider: „Život Království je život Kristův pokračující v těch, kdo jsou jeho; v srdci, které Kristova životní síla už neživí, Království končí; v srdci, kterého se dotýká a které proměňuje, Království začíná... Kořeny nezničitelného stromu usilují proniknout do každého srdce.

Co znamená prosit o Boží království

Království je jedno; sestává výhradně z Pána, jenž je jeho životem, jeho silou,

Foto: archiv MSI

jeho středem... prosit o Boží království znamená říkat Ježíši: Dej, ať jsme tvoji, Pane! Pronikni nás, žij v nás; shromáždí rozptýlené lidstvo ve svém těle, aby se v tobě vše podřídilo Bohu a tys potom mohl všechno předat Otcí, „aby byl Bůh všechno ve všem“. (1 Kor 15,26–28)

Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.:

Ježíš Nazaretský, str. 108–109

(úvod a mezititulky P. Jindřich Čoupek) ■

**Touto prosbou
především
uznáváme Boží
primát: kde není
On, nemůže být
nic dobře.**

Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.: Ježíš Nazaretský

Foto: Ondřej P. Vaněček

Co dnes může říct křesťanství o základních otázkách lidského bytí? Odpověď podle Benedikta XVI. bezprostředně souvisí s otázkou: Kdo je Ježíš Nazaretský?

Celý svůj život se Joseph Ratzinger zabýval Ježíšem Nazaretským, snažil se ho pochopit jako profesor, jako biskup, jako vrchní strážce víry, jako papež. Jako kardinál začal před několika lety psát tuto knihu. Po svém zvolení papežem využil veškerý volný čas k dalšímu psaní. Vzniklo dílo, které je sumou života velkého teologa a zároveň nejosobnější knihou, jakou kdy Ratzinger i kterýkoli jiný papež napsal.

Knihu si můžete koupit online v internetové prodejně Karmelitánského nakladatelství na webových stránkách www.ikarmel.cz. Titul si můžete objednat také na adrese zásilkové služby: **Karmelitánské nakladatelství**, zásilková služba, Kostelní Vydří č. 58, 380 01 Dačice.
Běžná cena: 325 Kč

Proč zvoní zvony?

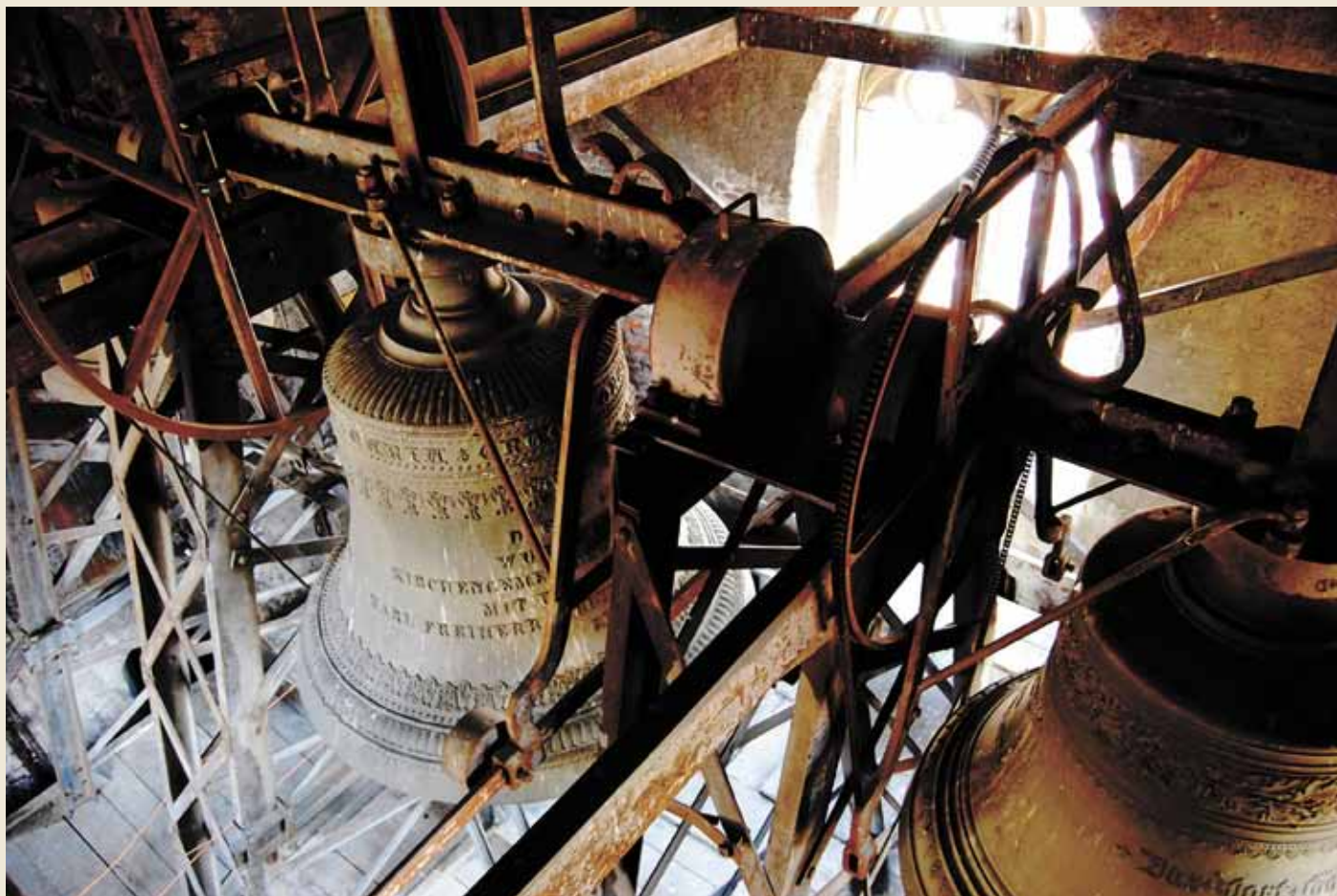

Foto: Flickr

Protože se mám modlit Anděl Páně!

Jak spolu souvisí modlitba Anděl Páně a znějící zvony?

Skupinka mladých věřících Moraváků byla na prázdninách v tyrolských Alpách. Po celodenní túře se unavení zastavili v malé vesnické hospůdce. U velkého stolu sedělo asi patnáct sedláků, kteří velmi živě diskutovali. Příchozím přátelsky pokynuli, ale jinak byli zabráněni do svého hovoru. Sedli si tedy k jinému, malému stolu a poručili si něco k pití. V tom na věži místního kostela začalo zvonit. U velkého stolu v tu chvíli ustal hovor, všichni se postavili a začali se modlit Anděl Páně. Když se domodlili, posadili se a zůstali ještě chvíli v tichu, dokud zvon nedozněl. Pak si popřáli dobrý večer a hlučné hlasy mužů opět naplnily hospodu. V naší skupince někdo poznamenal: „To by se u nás stát

nemohlo.“ A jiný k tomu dodal: „A proč my jsme se také nemodlili?“

Minulý rok v německém Osnabrückeru při sjezdu německých katolíků vystoupila organizace Kirche in Not (ACN) s iniciativou potřeby modlitby za křesťanskou Evropu. Snaží se upozornit znovu na modlitbu Anděl Páně. Jeden z členů této organizace řekl: „*Nebudeme-li se modlit Anděl Páně, přestanou v Evropě zvonit zvony a s mlčícími zvony se odmlčí i křesťanská kultura.*“

Jistě si všichni dokážeme představit situaci, kdy člověk, kterému už léta zvonění nic neříká, přijde s otázkou, proč se zvoní. Jestliže na svoji otázku nedostane uspokojivou odpověď ze strany věřících křesťanů, pak si následně nechá změřit hlučnost zvonů. Zjistí, že decibely v některém místě neodpovídají normám,

a bude usilovat o zrušení zvonění. Pokud nebude zřejmé, že zvony svolávají křesťany k modlitbě, pokud se vytratí tento náboženský účel, vyprázdní se původní smysl zvonění. Zvonění se stane jen prázdným zněním a rušením spokojených, respektive nespokojených obyvatelů té či oné obce nebo města.

Jak vznikla modlitba Anděl Páně

Křesťané byli od počátku vyzýváni k ustavičné modlitbě. „*Bez přestání se modlete,*“ (1 Sol 5,17) slyšíme z úst svatého apoštola Pavla. Křesťanská modlitební praxe vychází ze židovské tradice a křesťané se po vzoru židů modlili několikrát denně. Základem křesťanské denní modlitby se stávají židovské hymnické modlitby, tedy žalmy. Tuto modlitbu pak přejímá

mnišská praxe. A právě na pravidelnou modlitbu „Liturgie hodin“, jak se nazývá modlitba breviáře, navazuje modlitba Anděl Páně. Společně s růžencem patří Anděl Páně mezi nejdůležitější křesťanské modlitby. Stejně jako růženec je modlitba Anděl Páně lidová, christologická, mariánská a biblická. K modlitbě růžence používá Církev korálkový růženec, k modlitbě Anděl Páně zvoní posvěcené zvony kostelů.

Počátek této modlitby lze datovat do roku 1241, kdy bratr Sindigardi z Arezza, ovlivněn zřejmě kázáním sv. Františka z Assisi, uvádí modlitbu Zdrávas Maria slovy: „Anděl Páně řekl Marii“. Roku 1274 sv. Bonaventura radí spolubratřím pozdravit každý večer Pannu Marii třemi Zdrávasy. Koncem 13. století se pak v montecasinském opatství začíná zvonit ráno a večer k modlitbě Zdrávas Maria. Důležitým datem je rok 1456, kdy chtěl turecký paša Mohamed II. zasadit smrtící úder západním křesťanským zemím. Odpovědí na tuto jeho snahu je okružní list o modlitbě papeže Kalista III. Ten nařizuje polední zvonění, při kterém se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě a svolávat na ohrožené křesťanstvo Boží ochranu třemi Zdrávasy a modlitbou Otče náš. Konečnou podobu modlitbě Anděl Páně, jak ji známe dnes, vtiskuje roku 1571 papež Pius V., který ji vyzdvihl jako modlitbu pro celý den, aby doprovázela křesťany ráno, v poledne i večer. Šířitelem této modlitby v západní Evropě se pak stal sv. Petr Canisius.

Papež Pavel VI. píše: „Tato modlitba nepotřebuje žádnou reformu. Neztratila za dlouhý čas nic ze své síly a ze svého lesku, její struktura je prostá, je pevně zakotvena

v Písmu. Historický původ modlitby připomíná potřebu modlit se za mír a bezpečí, posvěcuje průběh dne jako liturgická Denní modlitba Církve.“

Význam modlitby Anděl Páně dnes

Největší rozkvět modlitby Anděl Páně byl v době, kdy Evropu ohrožovalo vnější nebezpečí z Východu. Situace křesťanů v dnešní Evropě je stejně obtížná jako kdysi. Islám je dnes v Evropě dobře organizovaná, motivovaná a rychle rostoucí komunita.

Ateismus, materialismus, nekřesťanská náboženství, new-age, esoterismus... způsobují, že v zemích Evropské unie ztrácejí křesťanské hodnoty stále víc svůj význam. Evropská kultura se stala autodestruktivní: zpochybňuje nedotknutelnost základních přirozených hodnot, jako je manželství, rodina, úcta k nenarozenému životu, nemožnost vlastního rozhodování o životě a o hodnotách morálky...

Díky úpěnlivé modlitbě zvítězil Mojžíš nad Amálečany, Judit se modlila a postila s lidem a porazila Holoferna a jeho vojsko, Juda Makabejský se modlil a získal velikou přesilu.

V době kritické pro Rakousko založil P. Petr Pavlíček růžencová smírčí tažení. Vzniklo modlitební hnutí, do kterého byli zapojeni biskupové, kněží, řeholníci, politici a mnoho laiků. Pak se událo to, co se podle lidských měřítek jevílo nemožné: Rakousko dosáhlo po devíti letech osvobození z ruské okupace v roce 1954.

V kritické situaci křesťanů v Evropě by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam. Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti by to mohlo být přijato. ▷

Struktura modlitby Anděl Páně

Fra Angelico: Zvěstování, freska (1437–1446)

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii a ona počala z Ducha Svatého.

Zdrávas, Maria, milosti plná, Pán s tebou; požehnaná Ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého – Ježíš.

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Amen.

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“

Zdrávas, Maria...

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Zdrávas, Maria...

Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

**Modleme se:
Pane, poznali jsme andělské poselství o vtělení Krista, Tvého Syna; vlej nám, prosíme, do duše svou milost, ať nás jeho umučení a kříž přivede k slávě vzkříšení. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.**

V době velikonoční se místo Anděl Páně užívá modlitba Raduj se Královno nebeská.

Ty schody jsou akorát na Anděl Páně...

Foto: Flickr

Turecký paša Mohammed II. chtěl zasadit smrtící úder západním křesťanským zemím (1456). Odpovědí byl list o modlitbě papeže Kalista III. Nařizuje polední zvonění, při kterém se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě... A křesťanská Evropa byla tehdy zachráněna!

Foto: Ondřej P. Vaněček

V kritické situaci křesťanů v Evropě by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam. Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti by to mohlo být přijato.

Vypovídá o tom nejdůležitějším poselství křesťanské víry, že se Boží Syn stal člověkem a vstoupil do našeho světa, aby ho vykoupil, přetvořil a přivedl k Otci. Toto zvěstování nesmí nikdy utichnout. Je třeba, aby ho doprovázely i zvony až tam, kam lidský hlas nedosáhne.

Svatý Otec se v Římě na Svatopetrském náměstí slavnostně modlí Anděl Páně každou neděli v poledne s tisíci věřících, kteří se tam shromažďují. Radio Proglas každý den v poledne vysílá tuto modlitbu, aby se v duchu spojili všichni ti, ke kterým se to dostane.

Pokud se budou tuto modlitbu modlit tisíce lidí ráno, v poledne a večer, nebo alespoň jednou denně, uvidíme odpovídající plody. Když je nebezpečí zvláště veliké, může Bůh zasáhnout i proti všemu lidskému chápání. Když se my křesťané začneme věrně modlit Anděl Páně, potom pro nás platí slova Písma: „O nic úzkostlivě nepečujte ... nýbrž se modlete s díkyvzdáním ... a Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, ochrání vaše srdce i vaše myšlenky v Kristu Ježíši.“ (Fil 4,6–7)

Jednou jsem jel s kolegou v pražském metru a vystupovali jsme na stanici Náměstí Míru. Říká se, že jsou tam ty nejdelší pohyblivé schody. Člověk se prostě postaví a teď jen čeká, až ho to pomalu vyveze nahoru. Kolega v té chvíli polohlasně poznamenal: „Ty schody jsou akorát na Anděl Páně, mám to vyzkoušené.“ Pokaždé když jsem tam někdy zase vystupoval, mě hned napadlo – ty schody jsou na Anděl Páně. Zbytečně tady koukám a zatím jsem se mohl pomodlit, když zvonění stejně většinou neslyším, a nezáleží přece na tom, že právě není právě poledne.

P. Jindřich Bartoš ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč se Boží Syn stal člověkem?

Boží syn se vtělil v lůně Panny Marie působením Ducha svatého pro nás lidi a pro naši spásu, tedy pro to:

- aby nás hříšníky smířil s Bohem;
- abychom poznali jeho nekonečnou lásku;
- aby nám byl vzorem svatosti;
- abychom měli „účást na božské přirozenosti“ (2 Petr 1,4).

Co znamená jméno „Ježíš“?

Jméno „Ježíš“, sdělené andělem při zvěstování, znamená „Bůh zachraňuje“. Vyjadřuje Ježíšovu totožnost i jeho poslání, „protože on spasí svůj lid od hříchů“ (Mt 1,21). Petr vyznává, že „pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy“ (Sk 4,12).

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

A lidé se přidali...

V létě v roce 1996 jsem přišel do farního týmu (FATYMu) Vranov nad Dyjí. Byli jsme tam dva kněží, jáhen, několik děvčat katechetek a kluků na civilní službě, a tak už ani nevím, kdo s tím návrhem přišel: když zvoní zvony, pomodlíme se společně modlitbu Anděl Páně. Ten, kdo si první vzpomene, to připomene při prvních úderech zvonu i ostatním. Na minutu všeho necháme, a k modlitbě pozveme i další – třeba náhodné návštěvníky fary, nebo toho, s kým zrovna mluvíme před farou či

Ta modlitba má výhodu: stačí když ji zná jen jeden, ten který ji vede...

někde v terénu... Byl jsem zvědavý, jak to lidé vezmou. A lidé se většinou rádi přidali – i když někdy byli trochu překvapení. Ta modlitba má výhodu: stačí, když ji zná jen jeden, ten který ji vede – a ke třem Zdravasům se pak dokáže připojit skoro každý.

Často to byla i příležitost k rozhovoru. Ta modlitba totiž vyjadřuje velmi stručně důležité věci:

1) Anděl Páně zvěstoval Marii a ona počala z Ducha svatého. Vše dobré – nejen velké, ale i malé – začíná ne od člověka, ale od Boha. Nejen tehdy v Nazaretě, ale i dnes. To je první věc, kterou mi tato modlitba může připomenout.

2) Maria řekla: Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova. Bůh respektuje lidskou svobodu. Podobně jako tehdy v Nazaretě Panna Maria, chci se i já znovu vědomě a naplno dát do Boží služby – i v přítomném okamžiku.

Foto: Flickr

Poutníci se modlí u místa Zvěstování

...oživím ten starý zvyk. Nyní i s novým úmyslem: za Evropu znovu křesťanskou.

3) A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Když se člověk přidá k tomu, co Bůh začal, začínají se dít věci, které mění svět od základu. Tehdy i nyní!

Škoda, že po čase se uskutečňování tohoto nápadu částečně vytratilo. Členové farního týmu se obměňovali, práce bylo čím dál víc a již méně často se našel někdo, kdo při prvních úderech zvonu řekl: „Můžeme se pomodlit Anděl Páně.“

Když jsem si přečetl předcházející článek (jako člen redakční rady si mohu texty časopisu přečíst řadu měsíců předem), rozhodl jsem se, že hned jak uslyším zvony, oživím ten starý zvyk. Na tu minutu se vyplatí nechat práce. Nyní i s novým úmyslem: za Evropu znovu křesťanskou. Bůh může i zázraky...

P. Pavel Zahradníček ■

Modlitba Anděl Páně se týká skutečností, které se podle tradice udály v domě Panny Marie v Nazaretě, nad jehož základy je vybudována bazilika Zvěstování.

Foto: Flickr

Ilustrace z rukopisné knihy renesančního spisovatele Giovanniho Boccaccia *O slavných ženách*

Foto: Flickr

Za skutečnou historickou postavu vydává ve svém románu americká feministka Donna Woolfolk Crossová tzv. papežku Janu. Ta se prý pod jménem Jan stala papežem v polovině 9. století. Byla prozrazena, když o dva a půl roku později při procesí porodila dítě. Církev údajně v 17. století zničila všechny zmínky o jejím pontifikátu... Zajímají vás však skutečná fakta? Shromáždil je historik Michael Hesemann.

Foto: Amazon

PAPEŽKA JANA?

Mýtus ve dvou podobách

O papežce vypráví dokonce několik značně odlišných legend. Všechny jsou však až z mnohem pozdější doby a v tom, kdy údajně žila, se vzájemně liší o 250 let!

Jednu verzi zachytil ve své kronice Martin z Troppau (†1274). Podle ní po papeži Lvu IV. (jeho pontifikát spadá do let 847–855) následoval papež Jan, který byl papežem dva roky a sedm měsíců. V kronice se oněm uvádí: „Tvrđilo se, že byl ženou.“ V mládí ji prý její milenec přivedl v mužském převleku do Atén, kde nabyla mimořádné učenosti. Byla povolána vyučovat do Říma a získala si takovou vážnost, že byla po smrti Lva IV.

zvolena jeho nástupcem. Otěhotněla a po cestě od baziliky sv. Petra do Lateránu, kde bylo tehdejší sídlo papežů, porodila a při porodu na místě zemřela. Kronikář podotýká: „Nebyla zařazena do seznamu svatých papežů kvůli svému ženskému pohlaví a pro podlost svého jednání.“ V jiném opisu téže kroniky, uchovávaném v Berlíně se nachází odlišný závěr: porod přežila, byla sesazena a do konce svého života konala pokání. Její syn se stal biskupem v Ostii.

Zcela odlišná verze příběhu pochází rovněž ze 13. století, od dominikána Jeana de Mailly. Je citována ve spise *Sedm darů Ducha Svatého*, který sepsal další dominikán Etienne de Bourbon (†1261). Vypráví

o ženě, která se kolem roku 1100 převlékla za muže, získala si přístup do římské kurie, stala se kardinálem a potom papežem. Při jedné veřejné akci porodila syna a byla rozhořčeným římským lidem přivázána ke koňskému ocasu, vláčena městem a pak ukamenována. Na místě, kde zemřela, byl vybudován pomník s nápisem: *Petre, Pater Patrum, Papisse Prodito Partum* (Petře, otče otců, prozrad' porod papežky).

Historci se věřilo

Vyprávění se od sebe vzájemně značně liší a vznikla až ve 13. století. Před-

tím o nich nenacházíme jakoukoliv zmínku. Naopak od 13. století se příběhu o papežce Janě všeobecně věřilo, jak dokládá německý historik Michael Hesemann: byl zobrazen v katedrále v Sieně, je o něm řeč v řadě spisů, a když se na událost v roce 1413 odvolával před kostnickým koncilem z kacířství obžalovaný Jan Hus, nikdo z přítomných mu v této věci neodporoval. Dokonce byl text z kroniky Martina z Troppau vepsán jako poznámka do jednoho rukopisného seznamu papežů, pocházejícího ze 14. století. Tento manuskript se nachází ve Vatikánské knihovně.

Církev zničila důkazy?

Donna Woolfolk Crossová, autorka bestselleru *Papežka Jana*, se nijak nezabývá rozpory v popisu příběhu, ani tím, že se objevuje teprve ve 13. století. Místo toho, tak jak je v podobných případech obvyklé (srov. např. *Šifru mistra Leonarda*), tvrdí, že Církev měla dostatek času zničit každý důkaz, svědčící o papežce Janě.

Jde o zcela absurdní tvrzení. Crossová zamlčuje, že jsou to právě církevní prameny, kterým vděčíme za zachycení nejstarších podob tohoto příběhu. Historik Spanheim napočítal 500 literárních dokladů se zmínkami o papežce. Žádné „čištění vatikánských archivů“ se tedy nekonalo. Žádný z těchto dokladů však nesaá před 13. století.

A pak přišla historie jako věda

Příběhu o papežce Janě se věřilo až do 15. století, kdy se začala rozvíjet historicko-kritická bádání. Historie se stala tím, čím je dnes – vědou, která se snaží svá tvrzení opírat o kritické zkoumání a vyhodnocování pramenů z hlediska jejich stáří a věrohodnosti... Údaje jednotlivých pramenů začaly být vzájemně porovnávány.

Tento postup, který je pro nás dnes samozřejmý, byl do té doby prakticky neznámý. Jakmile však byl jednou uplatněn na příběh o papežce, znamenalo to konec věrohodnosti této pověsti. Již v 15. století rozeznali tehdejší církevní historikové Aeneas Silvius a Platina celý příběh o papežce Janě jako historicky neudržitelný.

Konec tématu „papežka Jana“ to však nebyl. V 16. století se ho chopil Martin Luther a od té doby se stal součástí mnoha dalších výpadů proti papežství, vedených ze strany protestantů a později i ateistů.

Benedikt III., nebo papežka pod jménem Jan?

Již to, že žádné soudobé doklady o tom, že po papeži Lvu IV. v polovině 9. století následoval papež jménem Jan, neexistují, je samo o sobě dost výmluvným faktem. Jak jsme si ukázali, první texty o papežce se objevují teprve ve 13. století.

Je však pro papeže Jana – vlastně papežku Janu – v padesátých letech

Historik Hesemann si klade otázku: Není snad papež Benedikt III. jen výmyslem vatikánských kronikářů? Nesnažili se s jeho pomocí zaretušovat existenci papežky, která v této době pod jménem Jan vedla církev? A odpovídá jasným: Rozhodně ne! Pro existenci papeže Benedikta III. je řada nezvratných soudobých dokladů. Existují mince z prvního roku jeho pontifikátu. Je na nich spo-

Podle románu D. W. Crossové je natáčen i stejnojmenný film, který na podzim zamíří do kin.

Foto: AceShowbiz.com

O papežce vyprávějí dokonce dvě odlišné legendy. Vyprávění vznikla až ve 13. století.

9. století vůbec místo? Doložitelný je pontifikát papeže Jana VII. (705–707) a Jana VIII. (872–882) – možná si vzpomenete, že tento papež znovu potvrdil slovanskou liturgii na Velké Moravě. Papežka měla pod jménem Jan nastoupit na papežský trůn po smrti Lva IV. Ten zemřel v roce 855. Podle dochovaných seznamů papežů ale po Lvu IV. následoval papež se jménem Jan, nýbrž Benedikt III. (855–858). Délka jeho pontifikátu se přibližně shoduje s dobou, po kterou měla pod jménem Jan sedět na papežském trůně papežka. Není to podezřelé?

lečně s císařem Lotharem, který zemřel 28. září 855. Zachovala se listina, kterou vydal pro opatství Corvey 7. října 855. Máme k dispozici jeho korespondenci s arcibiskupem v Remeši, jeho okružní list biskupům... O papeži Janovi z této doby není nikde ani zmínky – až do 13. století! Benedikt III. je nepochybně doložitelná historická postava. Zato Jan je jen smyšlená postava z vyprávění, které se začalo šířit teprve o čtyři století později. Je to postava, pro kterou v řadě papežů nezbývá žádný časový prostor!

Kořeny mýtu

Možná znáte přísloví: Není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu. Odráží příběh o papežce Janě alespoň vzdáleně nějakou historickou skutečnost? Existuje snad nějaké vysvětlení, jak mýtus o papežce Janě vznikl? Ano, nabízí se jich dokonce několik. Historikové v průběhu času přišli s několika možnými vysvětleními. Snad se dokonce vzájemně doplňují. Nebylo by to nic divného, protože, jak jsme již viděli, příběh měl na začátku víc velmi odlišných podob. ▷

Satira na papeže?

Význačný církevní historik Cesare Baroni-
 us se domníval, že jde o satiru na papeže
 Jana VIII. (872–882), kterému bývala
 předhazována změkčilost a přílišná mír-
 nost až zženštilost v jednání s exko-
 munikovaným konstanti-
 nopolským patriarchou Fotiem.
 Podle jiného vysvětlení může
 jít o satiru na mocnou římskou šlech-
 tičnu Marozii, která v letech 911 až 931, v době
 velkého úpadku papežství, dosadila a opět
 odstranila celkem sedm papežů – mimo
 jiné také Jana X. a Jana XI.

Papež Jan VIII.

Socha ženy s šesti P

S nejzajímavějším a nejpravděpodob-
 nějším vysvětlením přišel v devatenáctém
 století historik Ignaz von Döllinger.
 Nedaleko Kolosea byla nalezena antická
 socha ženy s nápisem označujícím,
 kdo uhradil náklady na její vybudování:
 „P.P.P.“ (zkratka z *proprie pecunia
 possuit* – věnoval vlastní peníze) a se
 jménem dárce: „Pap. (snad Papirius)
pater patrum“. *Pater patrum* (otec otců)
 byl titul velekněze pohanského Mit-
 rova kultu. Archeologové skutečně pod
 základy nedalekého kostela sv. Klementa
 odkryli zbytky svatyně boha Mitry. Tak
 jako řadu dalších antických zkratk si
 lidová fantazie i tento nápis vyložila
 po svém: Petre, Pater Patrum, Papisse
 Prodito Partum (Petře, otče otců, pro-
 zrad' porod papežky). Zvláště když jedna
 z nedalekých uliček se ve středověku
 jmenovala *vicus Papissa*. Název sice
 neměl s žádnou papežkou nic společ-
 ného – ulička měla jméno podle domu
 bohaté římské rodiny Pape – ale lidová
 fantazie měla v blízkosti i „papežčinu
 uličku“...

Houževnatý mýtus

Nic z toho, co zde bylo uvedeno, není
 žádnou novinkou. Naopak mnohé
 z těchto skutečností jsou známy řadu sta-
 letí. Proč je tedy tento příběh o papežce
 neustále opakován a ožíván, když je
 již od 15. století jasné, že není pravdivý?
 Nepochybným důvodem je lidská touha

po senzaci a přitažlivost negativních
 zpráv. „Klepy“ prostě lidi baví.

Ale je tu zcela zřejmě i další důvod.
 Ti, kteří chtějí škodit Církvi, dobře chá-
 pou, jakou důležitost má pro ni postava
 papeže, Kristova náměstka (zástupce),
 který je jako nástupce svatého Petra trva-
 lým a viditelným zdrojem jednoty celé
 Církve. Proto bývají útoky proti Církvi
 téměř vždy spojeny s výpady proti pape-
 žům – proti současnému, proti těm minu-
 lým, a dokonce i proti neexistujícím.

Paradox síly ve slabosti

Útoky, které se snaží ukazovat nejen
 smyšlené, ale i skutečné nedostatky
 papežů (byť často značně zveličené nebo
 z historického kontextu vytržené), v sobě
 zároveň nesou zajímavý paradox: čím
 víc se ukazuje slabost těch, kteří jsou
 Ježíšem Kristem ustanoveni jako jeho
 viditelní zástupci na zemi, tím víc se
 současně ukazuje i síla toho, který si je
 vybral, který sám zůstává neviditelnou
 hlavou své Církve a působí skrze ně.

Na samém začátku církevních dějin si
 Pán Ježíš jako viditelnou hlavu a základ

Proč je nepravdivý příběh o papežce stále opakován?

jednoty své Církve vybral apoštola Petra,
 muže, který ho třikrát zapřel! Staví svou
 Církve na slabém člověku, aby bylo
 patrné, že to velké, co se skrze tohoto
 člověka a jeho další nástupce děje, nepo-
 chází z nich samotných. Právě tam, kde je
 v dějinách nejvíc patrná slabost těch, kte-
 rým je svěřeno vedení Kristovy Církve, se
 stává zřejmou síla toho, který je její nevi-
 ditelnou hlavou – samotného Ježíše Krista,
 který svou mocí dokáže působit i skrze
 lidskou slabost.

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Pramen:

Hesemann, Michael. *Die Dunkelmänner. Mythen, Lügen und Legenden um die Kirchengeschichte*. Augsburg; Sankt Ulrich Verlag, 2007.

Michael Hesemann představuje svou poslední práci Benediktovi XVI.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
 související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Papež, římský biskup a nástupce svatého
 Petra, je trvalý a viditelný zdroj a základ jed-
 noty biskupů i celého množství věřících. Římský
 biskup ze svého úřadu Kristova náměstka
 a pastýře celé církve má nad církví plnou, nej-
 vyšší a všeobecnou pravomoc a je oprávněn
 ji vždycky a svobodně uplatňovat.

Biskupský sbor (tj. biskupové dohromady)
 má však pravomoc, jen když se chápe spolu
 s římským biskupem, Petrovým nástupcem,
 jakožto hlavou sboru. Tehdy je biskupský
 sbor také nositelem nejvyšší a plné pravo-
 moci nad celou církví – vždy však společně se
 svou hlavou, římským biskupem a nikdy bez
 této hlavy!

Srov. *Katechismus katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2001*

Kterými slovy slíbil Pán Ježíš apoštolu Petrovi nejvyšší moc v Církvi?

Nejvyšší moc v Církvi slíbil Petrovi slovy:

„Ty jsi Petr – Skála – a na té skále zbuduji svou
 Církve a pekelné mocnosti ji nepřemohou.
 Tobě dám klíče od nebeského království: co
 svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co
 rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi.“
 (Mt 16,18n.)

Kterými slovy ustanovil Pán Ježíš apoštola Petra za viditelnou hlavu Církve?

Za viditelnou hlavu své Církve ustanovil Pán
 Ježíš po svém zmrtvýchvstání, když Pet-
 rovi řekl: „Pas mé beránky..., pas mé ovce!“
 (Jan 21,15–17)

Kterými slovy Pán Ježíš slíbil, že zůstane neviditelnou hlavou své Církve?

Pán Ježíš to apoštolům slíbil slovy: „Hle, já
 jsem s vámi po všechny dny až do konce
 světa!“ (Mt 28,20)

Srov. *Katolický katechismus, Fr. Tomášek, Praha 1968*

Foto: archiv MSI

Pokora

účinný lék *na pýchu*

„Ty jsi zase důležitý, jako prase při zabíjačce,“ říkává občas nejenom mě jeden jáhen. Také svatý Jan Maria Vianney dokázal ke svým posluchačům v případě potřeby promlouvat rázně, i když s láskou. Taková je i jeho řeč o pokoře jako jediném účinném léku na pýchu.

V jedné písni velehradských poutníků se zpívá: „...důležitým se nedělej, pokoru ve svém srdci měj...“ Do protikladu jsou zde kladeny vlastní sebedůležitost a pokora. Je třeba přiznat, že jsme vždy spíše nakloněni považovat se za důležitější, než je zdrávo. Tím je určeno i zaměření kázání svatého faráře Arského. To je potřebné vědět pro jeho správné pochopení. Hovoří se zde totiž k lidem ohroženým pýchou. Mohou však být i lidé, kteří mají tendenci se neustále podceňovat. Pro ty je třeba zdůraznit: pokora je pravda o sobě samém – a každý dostal od Boha velké dary. Pokorou není je popírat, ale pochopit, že jsou to dary!

P. Marek Dunda

Seznamme se s pokorou

Jako je pýcha zdrojem všech pádů, tak pokora je naopak základem všech ctností. Je to brána, kterou k nám přichází Boží milost. Je podhoubím všech dobrých skutků, činí je milými Bohu a záslužnými pro věčný život. Je paní Božího srdce, protože Stvořitel pokorným nic neodmítne. Pro sv. Bernarda je pokora poznáním sebe samého a přiznáním vlastní nicotnosti. Ona je pochodní, od jejíhož světla vidíme jasně své nedokonalosti. Není postavena na slovech nebo činech, ale na poznání sebe samého a nespočetných vlastních chyb, v jejichž poznání nám brání pýcha. Tato ctnost je pro spásu absolutně nezbytná. Pán Ježíš důrazně řekl, že jestliže se nestaneme takovými, jako malé děti, nevejdeme do království nebeského. Pokora má všechno zajištěné. Sjednává odpuštění hříchů, zajišťuje vítězství ▷

Bez pokory jsou všechny ostatní ctnosti ničím.

v pokušeních, činí nás milými Bohu. Ježíš Kristus jako člověk na sebe vzal podobu služebníka proto, aby nám dal příklad. Protože Nejsvětější Panna Maria byla pokorná, nalezla milost u Pána Boha.

Svatí a pokora

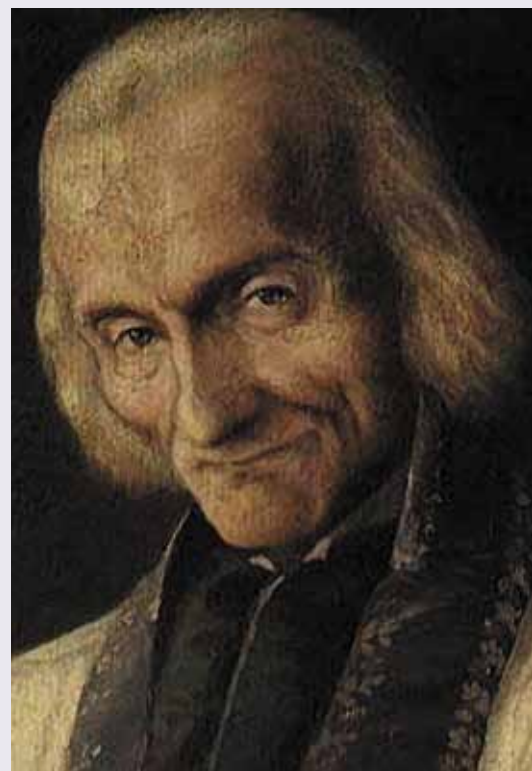
Svatý Antonín viděl na světě mnoho nástrah satana a velmi se toho zalekl. Ptal se tedy Boha, kdo bude moci uniknout všem těm nebezpečím. Tehdy uslyšel hlas, který říkal, že pouze člověk pokorný neupadne do těchto nástrah. Svatému Augustinovi byl dán dotaz, která ctnost je Bohu nejmilejší a vede člověka nejjistěji k nebi. Po hlubším rozmyšlení odpověděl učitel Církve, že touto ctností je pokora. Před sv. Makariem nařikal jednou zlý duch, že ho nemůže porazit, přestože se lépe postí než on, více poslouchá, vůbec nejí, nespí, ale pouze v jednom ohledu ho Makarius převyšuje, a to ctností pokory, kterou zlý duch nemá. Šťastný, kdo má tuto ctnost, protože je připraven pro velké věci. Bez pokory jsou všechny ostatní ctnosti ničím. Nedivme se tedy, že se svatí tak horlivě snažili, aby si osvojili a uchovali tuto ctnost. Čím víc je Bůh zahrnoval svými milostmi, tím více se pokořovali. Čím víc je strom zatížen ovocem, tím více se jeho větve naklánějí k zemi. A tak i my, čím víc dobra konáme, tím více se ponížujeme a pamatujme na to, že charakteristickým znakem dobrého křesťana je pokora.

Jak se chová pokorný člověk

Podle čeho poznáme, že má někdo tuto ctnost? Pokorný o sobě nemluví ani dobře ani zle. Pilně si všímá sám sebe, lituje svých hříchů a snaží se podobat se Bohu. Nesoudí ostře bližního, nikým nepohrdá, má pochopení pro chyby druhých. O bližních se dobře vyjadřuje. Jestliže o někom nemůže mluvit dobře, mlčí. Z osobních pochval se netěší – uniká před nimi. Za své přátele považuje především ty, kteří mu ukazují jeho chyby, a přeje dobrodiní těm, kteří ho očerňují. Jako pyšný rád přebývá ve společnosti pochlebovačů, tak se jich pokorný straní. Často se obrací k Bohu, předkládá mu svou ubohost a prosí ho o milosrdenství. Ve svých skutcích hledá jediné chválu Boží, nedbá na lidské ohledy a nežene se za věhlasem.

Achab díky svému pokoření oddálil trest

Předkládám vám příklad z Písma svatého. Je známo, že král Achab patřil mezi nejhršíší izraelské krále. Oddával se nečistotám, dopouštěl se bezpráví na poddaných, odváděl je od úcty k pravému Bohu... Proto za ním Bůh poslal svého proroka Eliáše, kterému nařídil, aby králi oznámil, že na tomtéž místě, na němž psi lízali krev nevinně zabitého Nábota, budou lízat i jeho krev. Výrok Boží byl jasný a neměnný. Když Achab uslyšel tuto řeč, roztrhal své šaty, zakryl si vlasy, postil se a pokořoval se. I Bůh změnil své rozhodnutí a řekl prorokovi: „Neviděl jsi pokořeného Achaba přede mnou? Poněvadž se tedy přede mnou pokořil, nepřivedu to zlé v jeho dnech, ale ve dnech jeho syna přivedu onu pohromu na jeho dům.“ (1 Král 21,29)

Jan Maria Vianney

Foto: archiv MSI

Vidíte z toho, že pokora proráží nebesa, odzbrojuje pravici rozhněvaného Boha, i sama stačí k odpuštění.

Pokora je cesta ke štěstí

Neměl jsem raději říci, že pokora je nejkrásnější a nejcennější ze všech ctností? Když ji máme, máme i všechny ostatní ctnosti. Bez ní by však všechny naše ctnosti byly ničím. Dobrého křesťana poznáme podle toho, že všechna slova a skutky bližního si sám pro sebe vykládá v dobrém. Jsem si jist, že když budete mít ctnost pokory, vaše srdce zakusí štěstí na zemi a radost v budoucím nebeském životě. Amen.

Svatý Jan Maria Vianney ■
(redakčně zkráceno)

Foto: Flickr

Publikace s kázáními svatého faráře arského

si můžete přečíst a objednat

na webu www.amims.net

nebo poštou na adrese:

A.M.I.M.S.

Náměstí 20

671 03 Vranov nad Dyjí

tel.: 515 296 384

Doporučený příspěvek na tisk publikací s cca 60 až 80 stranami je 15 Kč + poštovné.

Jak jsem poprvé uděloval pomazání nemocných

V životě kněze je mnoho zajímavých okamžiků a také radostí, kdy si může uvědomit, jak velkému Pánovi slouží, a děkovat za tuto milost. Již mnohokrát jsem mohl zažít velikost Boží moci, která působí i skrze službu nepatrného člověka.

Podělím se s vámi o jednu ze svých prvních takovýchto zkušeností. Stalo se to v roce 1994, krátce po mém kněžském svěcení. Balil jsem si věci na faře u svatého Mikuláše ve Znojmě, kde jsem vykonával roční jáhenskou službu, a chystal si vše k přestěhování na své první kaplanské působení do Hostěradic. Pan děkan měl v tu dobu nějaké zařizování ve městě. V tom zazvonil telefon. Prosili, aby pan děkan okamžitě přišel k umírající babičce a zaopatřil ji. Slíbil jsem, že mu to vyřídím hned, jak přijde. Pan děkan však stále nepřicházel. Za půl hodiny zvonilo přímo u fary několik lidí z rodiny. Byli velmi rozrušení a domáhali se pana děkana. Ještě nebyla doba mobilních telefonů, a tak bylo třeba trpělivě vyčkat, až přijde. Atmosféra houstla. Přichozí byli stále nervóznější. V tom jeden z nich vykřikl: „Copak tu není žádný jiný kněz?“ Přiznal jsem se, že jsem byl před třemi dny na kněze vysvěcen, ale že jsem ještě nikoho nezaopatřoval. Možnost, že bych mohl jít tu stařenku zaopatřit, mě skutečně ani nenapadlo. Přestože jsem všechno teoreticky znal ze studií, pocítoval jsem velký ostych před udělováním svátostí a spíše jsem čekal, že budu do všeho postupně uváděn zkušenými kněžími. Příbuzní se nejprve ujistili, zda bych mohl zaopatřit jejich babičku stejně platně jako pan děkan. Když jsem přiznal, že ano, už mi nedali šanci odporovat.

Vzal jsem tedy vše potřebné a s rozjitřenými lidmi téměř v poklusu běžel k domku jejich babičky. Tam už stálo několik dalších členů rodiny, kteří nervózně pokuřovali a dávali najevo, že kněz tam už

měl být dávno. Babička našťastí ještě žila. Zbožně se vyzpovídala, podal jsem jí sváté přijímání a udělil pomazání nemocných. Když jsem vyšel a oznámil příbuzným, že babička je zaopatřena, všichni si oddechli. Bylo vidět, že se jim ulevilo. Došel jsem na faru. Pan děkan už byl doma. Trochu jsem si v duchu vyčítal, že jsem mohl nedočkavce ještě chvíli brzdit...

Za několik týdnů jsem ze svého nového působení krátce navštívil pana děkana ve Znojmě a během rozhovoru jsem se zeptal, kdy měla ta stařenka pohřeb. Pan děkan se pousmál a sdělil mi překvapivou novinu: „Kdepak, babička ještě neumřela. Dokonce už ji zase pravidelně vidávám v kostele. Je úplně v pořádku.“ Užasl jsem. Další osudy babičky jsem sice nesledoval a musím říci, že zdaleka ne u všech lidí, kte-

...i nadále žasnu nad tím, jak velkou moc mají svátosti.

rým jsem mohl udělovat pomazání nemocných, došlo k takovému překvapivému uzdravení, ale tato zkušenost mě povzbudila v procesu, který u mě trvá i nadále: žasnu nad tím, jak velkou moc mají svátosti, a děkuji Bohu za velkou milost, že mohu být u toho, když jsou udělovány.

P. Marek Dunda ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Kdo může přijmout svátost pomazání nemocných?

Tuto svátost může přijmout věřící, který se pro nemoc nebo stáří začíná dostávat do nebezpečí smrti. Může ji přijmout i opakovaně, kdykoliv se nemoc zhorší nebo ho postihne další těžká nemoc. Udělení této svátosti má pokud možno předcházet osobní zpověď nemocného.

Kdo uděluje svátost pomazání nemocných?

Tuto svátost mohou udělovat pouze biskupové nebo kněží.

Jak se slaví svátost pomazání nemocných?

Podstatné při slavení této svátosti je pomazání olejem, posvěceným pokud

možno od biskupa, na čele a na rukou nemocného (v římském obřadu), doprovázené modlitbou kněze...

Jaké účinky má svátost pomazání nemocných?

...spojuje s Kristovým utrpením (...), dává sílu, pokoj a odvalu a jestliže se nemocný nemohl vyzpovídat, působí také odpuštění hříchů. Je-li to Boží vůle, nejednou vede i k tělesnému uzdravení. V každém případě připravuje nemocného na přechod do Otcova domu.

Co je to viatikum?¹

Je to eucharistie, kterou přijímají ti, kdo se chystají opustit pozemský život a přejít do života věčného...

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Poznámka: ¹) **viatikum** – od latinského *via*, což znamená cesta; *viatikum* je tedy pokrm, vybavení na cestu.

Byl jsem prohlášen

Vesnice v amazonské džungli

Foto: Flickr

za mrtvého...

Misionář oblát P. Daniel LeBlanc OMI z Kanady prožil velkou část svého života na misiích v Peru v období, kdy byla tato země sužována vojenskými nepokoji. Své bohaté zkušenosti z práce s těmi nejchudšími a nejpotřebnějšími zúročuje od roku 2007 na půdě Organizace spojených národů v New Yorku.

Mohl bys nám popsat, jak jsi se stal oblátem?

Poprvé jsem se s nimi setkal, když jsem studoval na College San Jean, což je střední škola, kterou vedou obláti v Edmontonu ve státě Alberta v Kanadě. Jako většina studentů jsem bydlel

v internátě. To byla příležitost poznat obláty blíže. Po dokončení školy jsem pracoval jako tesař a stavěl mobilní domy. Poznal jsem dalšího obláta, otce Mercureho. Pomáhal jsem mu v jeho pastorační službě, vedl jsem skauty, mládežnické skupiny... Jednou se mne otec Mercure zeptal, co bych chtěl v životě dělat. Myslím, že věděl, že nechci strávit celý svůj život jenom jako tesař. Odpověděl jsem, že bych chtěl být misionářem. Musím přiznat, že i když vyšla tato odpověď z mých úst, nepamatuji si, že bych o tom někdy předtím přemýšlel. Nicméně jsme pak o této možnosti začali mluvit. Později se otec zmínil, že se uvidí s provinciálem, a nabídl mi, jestli chci jít s ním a promluvit si o tom. Souhlasil jsem. V té době u nás jen velmi málo mladých mužů vstupovalo do řeholního života. Provinciál mi řekl, že neví, jestli je ještě někde v Kanadě noviciát. O pár dní později mi ale zavo-

lal, že noviciát je v Arnprior v Ontariu a že mě přijme, ale musel bych nastoupit do dvou týdnů. Rozhodl jsem se pro noviciát a můj oblátský život začal.

Bylo to tvým snem stát se misionářem v Peru?

Mým snem bylo stát se misionářem a nepřemýšlel jsem o tom, kde bych mohl působit. Až o několik málo let později. O letních prázdninách jsme jako bohoslovci obvykle odjeli na praxi do jedné z misií naší provincie. Dvě léta za sebou jsem měl možnost pracovat s domorodci a pak na poutním místě, kde jsem pečoval o starší obláty. Vždycky jsem si myslel, že budu povolán k práci v indiánské misií. Když přišel čas, abych požádal otce generálního o první umístění, setkal jsem se s obláty, kteří pracovali v Peru. Vyprávěli o svých misiích a velké potřebě misionářů. Začal jsem cítit, že mi skrze to Bůh možná říká, abych šel právě tam. Napsal jsem otci

Jsem misionář, Bůh rozhodne, kam mne pošle!

generálovi, že bych jel docela rád pracovat do Peru nebo kamkoliv, kde mě kongregace bude potřebovat. Otec generál mě určil pro mou původní provincii v Kanadě s tím, že řekl mému provinciálovi, aby mě poslal do Peru, pokud s tím bude on souhlasit. Byl to tedy nakonec můj provinciál, kdo rozhodl, a já jsem odjel do Peru asi šest měsíců po svém vysvěcení na kněze. Stalo se tak 28. října 1978.

Kolik let jsi tam strávil?

Do Peru jsem přišel v roce 1978 a zůstal jsem tam až do roku 2007, kromě určité doby, kdy jsem byl na studiích, a jednoho roku, který jsem po ukončení studia práv věnoval praxi v OSN v New Yorku.

Jaké bylo tvé poslání v Peru?

V Peru mají obláti pestrou činnost – farnosti, školy, rozhlasové stanice a také jsme ještě odpovědní za exerciční a formační centrum, dům pro prenovice a zdravotnický program. V současnosti máme pět farností – všechny velké, s mnoha společenstvími. Dvě farnosti jsou na pacifickém pobřeží, jedna je ve vysokých Andách, další ve vysoké džungli a poslední v amazonské džungli. Máme také technické učiliště, kam jsou přijímáni jen velmi chudí učni. Naše rozhlasová stanice ve vysoké džungli se jmenuje Radio Amistad a zaměřuje se hlavně na vzdělání. Druhé rádio je ve vysokých horách a patří arcibiskupství, ale je řízeno oblátou.

Důležitou činností je vzdělávání, životní prostředí a ekologie, a to především proto, že oblast má rozsáhlou důlní činnost.

Otec Mercure se zeptal, co bych chtěl jednou v životě dělat. Myslím, že věděl, že nechci strávit celý svůj život pouze jako tesař.

Exerciční a formační centrum je převážně pro chudé lidi, aby se tak mohli lépe organizovat a aktivně se zapojit do společného života. Máme jednoho obláta, který je lékař a mnoho let se věnoval péči o lidi.

V misiích je běžné, že má člověk odpovědnost v několika různých službách současně. Musím říct, že hlavní část mé služby byla obvykle ve farnosti. Moje misie byla buď na pobřeží, nebo v peruánské džungli. Nicméně jsem se zároveň podílel spolu s ostatními na práci pro spravedlnost, pokoj a ochranu stvoření v Peru a v Latinské Americe. Díky tomu jsem se stal členem komise pro lidská práva peruánského Kongresu, která vyšetřovala zločiny spojené s hromadnými hroby.

Mohl bys nám přiblížit okolnosti ozbrojeného konfliktu, který v Peru během tvého působení probíhal?

Peru prožívalo dlouhé období extrémního násilí. Vláda bojovala se dvěma různými organizacemi – největší je „Sendero Luminoso“ neboli Světlá stezka, zatímco druhá je „Movimiento Revolucionario Tupac Amaru“. Vše začalo kolem roku 1980, a přestože dosud existují určité aktivity tohoto druhu, hlavní problémy skončily kolem roku 1998. Během této doby přišlo o život víc než 70 000 lidí.

Autor rozhovoru P. Tomáš Vyhňálek OMI s P. Danielem LeBlancem OMI (vpravo)

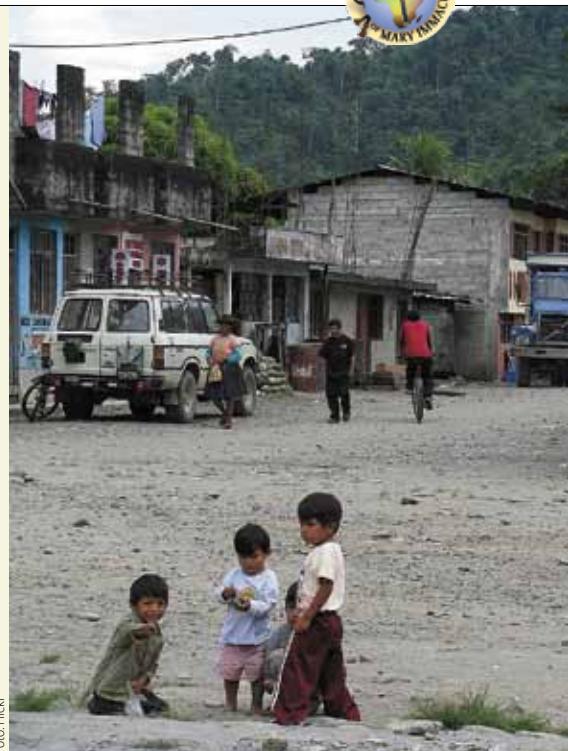

Foto: Flickr

Ulice peruánského města v Andách

Jaká byla tvoje osobní zkušenost s tímto konfliktem?

Protože jsem byl farářem naší farnosti v oblasti vysoké džungle v Peru, seznámil jsem se s tímto konfliktem osobně. Byla to jedna z nejproblémovějších oblastí v zemi. Otec Enrique Peña a já jsme měli nebezpečnou a nemilou práci při pohřbívání lidí, kteří byli zavražděni v místech ▷

Foto: archiv OMI

Státní moc v Peru se musí nezdávka udržovat silou

Foto: Flickr

Meandry amazonského veletoku v nekonečných pralesích

Foto: Flickr

našeho působení. Dělal jsem to my, kněží, protože pokud by to dělali ostatní, byly by jejich životy ohroženy. V roce 1991 jsem byl raněn i já, když velmi blízko našeho Centra v Limě explodovala bomba v autě. Oslepl jsem na jedno oko, nějakou dobu jsem byl pohřešován... Ale musím říct, že Bůh byl ke mně dobrý, protože i když jsem byl roku 1992 prohlášen za mrtvého, tak jsem stále tady. Myslím, že je zde ještě něco, co Bůh chce, abych udělal.

OSN si v poslední době uvědomuje, že Církev může být hybnou silou v motivování obyvatel.

Nyní působíš v OSN v New Yorku. Co může kněz oblat udělat v takové organizaci?

Mým posláním je zastupovat naši kongregaci v Organizaci spojených národů (OSN). Mnoho řeholních kongregací má

Sál pro Generální shromáždění OSN

Foto: archiv OMI

v OSN zástupce, my obláti až od roku 2004. Samozřejmě jsme začali pozvolna, protože se jedná o poslání, které je pro nás nové. Co můžeme v takovém postavení udělat? To je složitá otázka. Nicméně si myslím, že naše přítomnost v OSN je důležitá, tak jako kdekoliv jinde. Je to v podstatě organizace pro vlády světa, postupem času si ovšem uvědomila, že potřebuje i jiné subjekty, pokud má být ve světě účinná. A právě proto hrají zástupci různých náboženství, občanských společností a parlamentů, stejně jako mnoha nevládních organizací, důležitou roli. Všichni zastupujeme různá stanoviska a mnoho lidí. Jako oblat jsem v dobré pozici k tomu, abych vlády seznamoval se situací lidí, zejména chudých, s nimiž obláti pracují v téměř 70 zemích světa. Občas máme možnost o tom promluvit v OSN, ale nejčastěji hovoříme s velvyslanci. Často jsou překvapeni, jak málo mají informací, a to zejména o základních důležitých otázkách, které se týkají těch nejpotřebnějších. My obláti jako mezinárodní společenství potřebujeme být připraveni pracovat pro dobro chudých i na úrovni mezinárodních organizací.

A jaké jsou tvé plány do budoucna?

Jak jsem už dřív zmínil, byl jsem v roce 1992 prohlášen za mrtvého. Všechno, co můžu udělat, je děkovat Bohu za příležitost k tomu všemu, co jsem od té doby až do teď mohl udělat. Co si pro mne budoucnost připravuje? Opravdu nedokážu říct. Očekávám, že příští tři roky budu pokračovat v této práci, jak mne o to kongregace prostřednictvím otce generála požádala. A potom... Uvidíme. Jsem misionář, Bůh rozhodne, kam mne pošle!

Připravil P. Tomáš Vyhnálek OMI ■

Já tě zmlátím, ty darebáku!

Jsem lékař a pocházím z brněnské diecéze. Již řadu roků se snažím jako dobrovolník pomáhat lidem v nouzi, a to především v misijních zemích. Mám odtud pěkné i méně pěkné zážitky.

Přijel jsem do Jihoafrické republiky na dřívější pozvání tamního ministerstva zdravotnictví pracovat jako lékař ve státním zdravotnickém zařízení. Tato země se po pádu apartheidu potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, a to nejen ve zdravotnictví. Ve všeobecné nemocnici v Johannesburgu mi sdělili, že sice lékaře potřebují, ale nemají pro ně peníze. Mohu však pracovat v humanitárních organizacích. Pracoval jsem u dvou z nich. Viděl jsem přitom na jedné straně velkou potřebu základní zdravotní, charitativní a pečovatelské práce, a na druhé straně nezáměr místních zkorumpovaných úředníků tuto situaci ve prospěch vlastních lidí řešit. Zvláště, když se jim nabízejí dobrovolníci z Evropy a Spojených států. V zemi je vysoká kriminalita, vyvolaná vysokou nezaměstnaností a přítomností velkého množství ilegálních přistěhovalců, převážně z okolních afrických zemí. Lidé žijí za ostnatými dráty a elektrickými ploty, které je mají chránit před zloději. Policie je stěží uchrání, protože je zkorumpovaná. Na tuto realitu, tak

Foto: Flickr

odlišnou od Evropy, si člověk těžko zvyká. Dobrovolník a křesťan, který přichází z lásky pomáhat bližnímu v nouzi, je tam vystaven mnoha nebezpečím. Modlitba s vírou však dokáže vyprosit tak potřebné milosti, ochranu a pomoc v pravou chvíli.

Vzpomínám si na jednu příhodu, která se mi stala při cestě z jednoho úřadu na nádraží. Spatřil jsem, jak se ke mně blíží vysoký černoch, schovávající se za řídkým křovím. Domníval jsem se, že jde o nějakého bezdomovce, který mne chce požádat o drobné. Ten muž však stál najednou přímo přede mnou s železnou tyčí v ruce, připravený mne udeřit. V okolí nebyl v tu chvíli nikdo. Vykřikl na mne něco jako: „Já tě zmlátím, ty darebáku!“ Já jsem mu však klidně odpověděl: „Na takové věci teď nemám čas, spěchám na taxi na nádraží. Můžete to zkusit zítra!“

**Modlitba s vírou
dokáže vyprosit
tak potřebné
milosti, ochranu
a pomoc
v pravou chvíli.**

Chlap na mne zůstal koukat s otevřenou pusou a já jsem klidně odkráčel. Když jsem to vyprávěl přátelům, smáli se sice, ale říkali, že mne ochránil Bůh. Takových příběhů je mnoho, a zpravidla nekončí tak šťastně.

Stanislav ■

Foto: Flickr

Co je důležité pro **nově** pokřtěné?

Foto: archiv MSI

Na to, co souvisí nejen se křtem, ale i s dalším křesťanským životem, jsme se zeptali otce biskupa Pavla Posáda při příležitosti udělení svátosti křtu Veronice a Rostovi, dvěma mladým lidem z farnosti Jeníkov.

Otče biskupe, co je pro nově pokřtěné nejdůležitější k tomu, aby si udrželi víru a aby jejich víra mohla růst?

Pro každého, kdo je nově pokřtěný, je důležité zůstat ve společenství víry

a ve společenství lásky. Je to asi takto: uhlík, který by se nějak oddělil od ohniště, tak by brzy vychladl, brzy by zhasl. A tady v Severních Čechách to platí víc než dvojnásobně. Zde je věřících opravdu velmi málo a ti hledající nebo nově pokřtění, jsou určitě zapálení, jsou nadšení, ale čeká je nesnadná cesta ještě hlubšího zakořenění se v Kristu. A tak je důležité, aby se oni sami pravidelně modlili každý den, aby se účastnili, pokud je to možné, nedělní eucharistie, aby měli velikou oporu ve svých kmotrech. Církev počítá se slabostí člověka, s nepřízní, a tak jako hořící svíci může uhasit vichr nebo něco jiného, tak je to stejně s vírou. Modlitba,

Důležité je zůstat ve společenství... Je to asi takto: uhlík, který by se nějak oddělil od ohniště, by brzy vychladl.

vztah ke Kristu, rozjímání, společenství bratří a sester – to všechno jsou mocné a vynikající prostředky, které pomohou nově pokřtěnému kráčet po nové cestě. Ta nová cesta je diametrálně rozdílná od toho, co žili a jak žili doposud. Rozhodující je, aby katechumenát těchto nově pokřtěných byl dostatečně dlouhý, aby to nebylo nějaké urychlené rozhodnutí.

Mladí lidé často hledají vzory. Kterého světce vy považujete za svůj vzor a proč?

Každý člověk určitě má své vzory. Když kladete tu otázku mně, tak se musím přiznat, že mám velikou radost, že moji rodiče mi vybrali veliký vzor apoštola národů – svatého Pavla. Já jsem tento vzor vždycky měl nesmírně rád, a čím jsem starší a čím déle jdu tímto životem, tím více objevuji nedostiznost tohoto vzoru, se svatým Petrem – jsou to vlastně takové základní pilíře katolické církve. A zvláště mám rád jeho listy. Víte, že jeho listy tvoří velmi podstatnou část Nového zákona...

A když jsem byl potom dospělý, tak jsem si sám při svátosti biřmování, kterou jsem přijímal v 19 letech, vybral další vzor, který je mimořádně veliký, a to je svatý Augustin. Svatý Augustin byl nejenom biskup, ale byl také velký filozof. Je oblíben nejenom u věřících, ale i u mnoha nevěřících, je to jakýsi univerzální světec. Podobně jako svatý Pavel, tak i svatý Augustin zanechal obrovské dílo, které je úžasné a které je stále otevřené pro to, abychom objevovali, jakým velikým duchem byl tento konvertita. Byl to člověk, který dlouho hledal Krista – dlouho byl katechumenem, než se nechal pokřtít. Je to skutečně mimořádný světec.

Samozřejmě, že jsou další a další, které jsem poznal, a také bych jmenoval třeba patrona kněží – faráře svatého Jana Maria Vianneye, nechci opomenout Matku Terezu, z posledních let také papeže Jana Pavla II. a mnoho jiných...

Co vidíte jako důležitou skutečnost pro růst v modlitbě?

Modlitba je pro věřícího člověka, pro křesťana, nesmírně důležitá. Modlitba bývá nazývána – a myslím, že to tak přesně je – jakýmsi dechem duše. Člověk, který by nedýchal, by ztratil život. A to platí také o modlitbě. Člověk, který by se nemodlil, by ztratil dech, ztratil by ducha, ztratil by duchovní život. O důležitosti modlitby toho bylo jistě mnoho řečeno, mnoho bylo napsáno, je obrovské množství velmi kvalitní literatury o modlitbě.

Mons. Pavel Posád

Foto:Wikimedia Commons

Tato kratičká odpověď nemůže vystihnout celou podstatu modlitby, tohoto úžasného programu. Já bych chtěl zdůraznit, že modlitba je opravdu něco životně důležitého pro duchovní život. Pro modlitbu je potřeba být otevřený, modlitba není jenom naše práce, je to také Boží práce s námi. Můžeme říci, že platí slova Písma, že Duch svatý nám přichází na pomoc v naší slabosti a přimlouvá se za nás vzdechy, které nelze ani vyjádřit. To znamená, že se nemodlíme jenom my sami – není to jenom naše lidská činnost, ale je to také Boží činnost v nás – a že modlitba je taková spolupráce mezi člověkem a Bohem. Také se říká, že modlitba je pozvednutí mysli k Bohu – to znamená, že vždycky, když jsem nějak v kontaktu s Bohem, tak to už je modlitba.

Jedna věta z listu apoštola Pavla Solunánům říká: „Neustále se modlete.“ Chtěl bych připomenout, že neustále se modlit neznamená jenom odříkávat modlitby, množit počet nějakých třeba ústních nebo slovních modliteb, ale znamená to, aby můj duch byl ponořen do ducha Božího, do ducha Kristova, aby byl stále nějak

Naděje je malá sestřička, která táhne za ruce dvě velké sestry: víru a lásku.

na té úrovni Boha, abych já byl nasměrován k Bohu a Bůh aby mohl ve mně působit. To je, myslím, podstata modlitby.

Kterou vlastnost by podle vás potřebovali věřící v naší zemi nejvíc?

Nejsem přítelem toho, že bych měl nějaký jednoduchý recept, ani si nemyslím, že by jedna vlastnost zachránila svět nebo člověka nebo naši zemi. Ale když tu otázku takto kladete, co je důležité, tak si myslím, a jsem o tom také hluboce přesvědčen, že nejvíce chybí tomuto světu, v naší době, v našich časech jedna vlastnost – a to je naděje. Možná, že tolik nechybí víra nebo láska, ale že to je ▷

Foto: Vojtěch Novák

den, každý okamžik nadějí pro velké věci, které jsou pro nás připraveny, budeme-li tuto nadějí mít.

Otče biskupe, touto cestou máte možnost oslovit čtenáře časopisu *Milujte se!*. Na jaký váš úmysl byste si přál, aby se modlili?

Mám-li oslovit čtenáře časopisu *Milujte se!*, tak bych si přál, aby se modlili za mladé lidi, za to, aby mladí lidé (protože to je skutečně budoucnost světa a Církve), byli takoví, jací mají být, jaké si je přeje ten, který je stvořil, který je povolal k životu. To znamená, moc bych si přál, aby mladí lidé nebyli deformováni všemi těmi negativními vlivy, které se kolem nás vyskytují, ale aby bylo mnoho těch, kteří budou skutečně, tak jak to odpovídá mládí, chovat ve svém srdci zářivý ideál. Aby skutečně spoléhali na Boha a aby v Bohu měli svoje naděje, svoje plány. Aby mladí lidé pochopili... Aby ten ideál, který Bůh klade do člověka, byl objeven, byl žitý a uskutečňovaný krok za krokem. Protože, když toto bude, tak bude opravdu na zemi něco z ráje.

A poslední otázka: Jestli vy sám chcete něco vzkázat mladým lidem nebo čtenářům časopisu *Milujte se!*, povzbudit...

Jsem rád, že mám tuto příležitost oslovit mladé lidi, čtenáře časopisu *Milujte se!*. Chci jim ještě jednou znovu popřát, aby se na život dívali očima víry, naděje a lásky, aby se neutápěli ve všednosti a každodennosti a aby skrze svoje zápasy směřovali k tomu, co je cílem. Zdá se mi, že je nesmírně důležité, abychom zdůrazňovali cíl našeho života, našeho pobytu tady na této zemi. Není důležité, abychom měli dobrou cestu a všechny ty prostředky kolem nás, ale abychom vždycky měli jasný cíl.

Představte si třeba závodníka, cyklistu na kole, který se vydává na závod. On po celou dobu, ačkoliv cestu používá, projíždí kolem mnoha zástupů, všichni mu tleskají a podobně... Jeho ale zajímá především jedna jediná věc – jeho zajímá cíl. A ten cíl se mi zdá nesmírně důležitý také pro náš život, od toho cíle – abychom měli plnost života v Bohu – od toho se potom odvíjí celá naše cesta. Takže bych chtěl mladým lidem popřát, aby s veškerou energií sobě vlastní směřovali k cíli, aby usilovali o dosažení cíle, to je života v Bohu.

právě naděje. Kdosi řekl (myslím, že to byl Jan Pavel II.), že tento svět zachráni a získá ten, kdo mu dá naději. Zdá se mi

také případné, že poslední neboli druhá encyklika současného papeže Benedikta je encyklika o naději „V naději jste spaseni“. Naděje je totiž ctnost, vlastnost, skrze kterou vlastněme budoucí dobra – to, co bychom jinak vůbec ještě neměli, to, co teprve přijde v budoucnosti. Naděje je také ctnost, kterou je potřeba každé ráno budít a probouzet, jak říká jeden francouzský básník a spisovatel – to je ona malá sestřička, která táhne za ruce dvě velké sestry, a to víru a lásku. Tato maličká sestřička naděje, která se vždy ráno probouzí jako malá, musí během každého dne znovu vyrůst. Když se ptáte, co by bylo potřebné, tak vyprošovat si každý

Foto: Karel Otáhal

Člověk, který by se nemodlil, by ztratil dech, ztratil by ducha, ztratil by duchovní život.

Připravila Petra Vaňková ■

SATAN V HUDBĚ?

Foto: archiv MS

Profesor Simone Morabito patří k nejvýznamnějším italským psychiatrům. Byl nominován na Nobelovu cenu v oboru medicíny. Ve svojí knize *Psichiatria all' inferno* mezi jiným píše o vlivu satanistické rockové hudby na psychiku člověka.

Opakující se případy

Více než 30 let se profesor Simone Morabito zabývá vědeckými výzkumy jak v oboru psychiatrie, tak v oboru vnitřního lékařství. Přicházejí k němu mladí lidé s prosbou o pomoc a o léčení. Mnozí z nich byli dříve výbornými žáky, ale v určitém období jejich života u nich došlo k duševnímu zhroucení. Ztratili chuť do života, chuť k práci i studiu, měli slabou vůli... Byli také nervózní, s depresivní a pesimistickou náladou a ztratili víru v sebe. Chyběla jim iniciativa, byli nerozhodní, rychle se unavili a nebyli schopni se každý den učit nebo pracovat.

Morabito zjistil, že v mnoha případech se krize v jejich životě dostavila v okamžiku, kdy začali pravidelně poslouchat rockovou hudbu se satanistickým obsahem.

Hudba a lidské podvědomí

Profesor říká, že hudba je sdělovacím nástrojem, schopným utvářet myšlení, chování a postoje lidí, kteří ji poslouchají. Hudba se satanistickým podtextem předává do lidského podvědomí nové myšlenky, které člověk přijímá jako své vlastní, aniž si uvědomuje, jak jsou škodlivé a nebezpečné. Hudba s obsahem protikřesťanským a satanistickým ničí v člověku pud sebezáchovy, který je nezbytný k normálnímu životu. Texty mnoha písní, jako např. *Highway To Hell* (Cesta do pekla), *Die Young, Die Pretty* (Umři mladý, umři krásný), *Destroy Yourself* (Znič sebe), *The Suicide Solution* (Řešení je sebevražda), zjevně nutí k sebevraždě a ke službě satanovi. Není divu, že lidé, kteří poslouchají takovou hudbu, se stávají posedlí myšlenkou na sebevraždu. „Pro nás, psychiatry,“ píše Morabito „je rocková hudba se satanistickými texty jako smrtelný jed, který

„Pro nás, psychiatry, je rocková hudba se satanistickými texty jako smrtelný jed, který působí pomalu, ale účinně.“
prof. S. Morabito

působí pomalu, ale účinně. Jsem přesvědčen, že jedním z nejdůležitějších důvodů sebevražd mladých lidí byla satanistická rocková hudba, která vybízí vzít si život.“

Morabito říká, že vědecké vysvětlení smrtelných účinků takové hudby je ▷

satan v hudbě?

třeba hledat ve sféře lidského podvědomí. Když lidský mozek přijme nějaký podnět, který je pod prahem uvědomění, přijme

ho tak, jako by pocházel z jeho vlastního já. Démon dobře zná tuto psychologickou zákonitost, a proto ji využívá. Ve své podstatě každé satanské pokoušení je podávané velmi lákavým způsobem – a často na úrovni lidského podvědomí. A pokud člověk uvěří zlým podnětům a podlehne jim, dopouští se hříchu, který způsobuje velké škody v duchovní oblasti a ve vztahu k Bohu a k jiným lidem.

Podvědomí jako houba, která saje...

Mnoho rockových písní otravuje přirozené lidské podvědomí. Profesor Morabito zdůrazňuje, že člověk je svobodný jen tehdy, když má autonomii myšlení, konání, touhy a lásky. Satanistické texty vedou ke zničení této autonomie a k jejímu zotročení silami zla. Např. v písni *Stairway to Heaven* je obsažen vzkaz, že satan je bůh a že osvobozuje; v písni *Hot Summer Night* je vyjádřena touha následovat satana.

Dokonce, i když někdo nevěří v existenci Zla a poslouchá tuto hudbu, její

negativní obsah se zaznamenává v jeho podvědomí a nabádá ho k nenávisti vůči Bohu a jiným lidem, k vraždám, k nevěřanosti, k prostituci, ke krádežím, k sebevraždě... Pokud člověk poslouchá častěji takovou hudbu, něčím z toho nasákne, i když nechce. A co teprve situace, kdy se člověk dobrovolně dá do služeb zla. Jeho život se stává hrůzou...

Konkrétní případ, jeden z mnoha

Při analýze příběhu jedné z pacientek doktora Morabita, která prožila hroznou zkušenost řady závislostí, vyšlo najevo, že toto strašné neštěstí začalo na diskotékách. Žena byla vysvobozena z tohoto vlivu teprve za čtyři roky nevyslovitelných utrpení, řady exorcismů, pravidelné zpovědi, každodenní modlitby a Eucharistie. To je však jen jeden příběh z mnoha podobných – ne všechny však mají dobrý konec.

Stojí za to znát pozadí!

Posluchači si nejsou často vědomi, že autory písní jsou satanisté a že mnoho skupin zpívá satanistické texty. (Pozn. redakce: Před časem kněz a zároveň odborník na hudební scénu P. Martin Holík sestavil videokazetu s ukázkami desítek nahrávek různých známých skupin a přitom vysvětlil jejich pozadí, které většině posluchačům uniká. Je až zarážející slyšet některé z nahrávek přehrávaných např. pozpátku. U jiných stačí jen nabídnout překlad textu či několik podrobností z historie kapely. Velmi často

mají satanistický podtext i písně, u kterých to na první pohled není vůbec patrné!) Do života mnoha mladých lidí, kteří se dali zlákat a pravidelně chodí na diskotéky, kde se hraje satanistická hudba, vstoupilo duchovní zotročení silami zla. Písmo svaté varuje, že se máme vyhýbat „všemu, co má alespoň zdání zla“ (srov. 1 Sol 5,22). Satanistická hudba a diskotéky tohoto druhu jsou pro křesťana – ale také pro kohokoliv jiného – skutečným zlem.

P. Mieczyslaw Piotrowski ■
(redakčně upraveno)

Posluchači si nejsou často vědomi, že autory písní jsou satanisté a že mnoho skupin zpívá satanistické texty.

Foto: archiv MSF Ex

Než budeš poslouchat

BLACK METAL...

Byl jsem velice zbožný – celé dětství jsem ministroval, velice jsem se modlil k Marii. Bohužel, její obraz v mém pokoji nahradily plakáty trashmetalových a blackmetalových skupin...

Chtěl bych vám říct o vlivu špatné metalové hudby, zvláště blackmetalové a satanistické, a především hudby těchto skupin: Celtic Frost, Slayer, Venom, Possessed, Mercyful Fate. Za nejvíce destruktivní považuji hudbu Kinga Diamonda. Je to už řada let – začal jsem ji poslouchat, když mi bylo osmnáct. Zvláště mne zaujala skupina Merciful Fate se zmíněným vokalistou. Všechno v té hudbě je neupřímné – sám název Merciful Fate, čili „milosrdný osud“, vypadá jako ironie. Pán Bůh daroval Diamondovi zvláštní hlas, který mu, bohužel, získává příznivce a na který jsem se dal nasytět i já. Jeho dvě první desky *Mellissa* a *Don't Break the Oath* jsou typickým vzdáním holdu Zlu a válce s křesťanskou vírou. Neposlouchejte tyhle jeho desky ani jeho pozdější skladby – alba *Fatail portrait* a *Abigaile*. Doposud jsem se nemohl odhodlat něco o tom napsat. Několik roků jsem se na to chystal. Dnes je však první sobota v měsíci, den zasvěcený Marii, mám po ranní zpovědi a svátém přijímání, a proto mám odvahu psát.

Diamondova hudba i hlas mne okouzlili. Získal jsem dokonce jeho texty v překladu. Začel jsem se do nich.

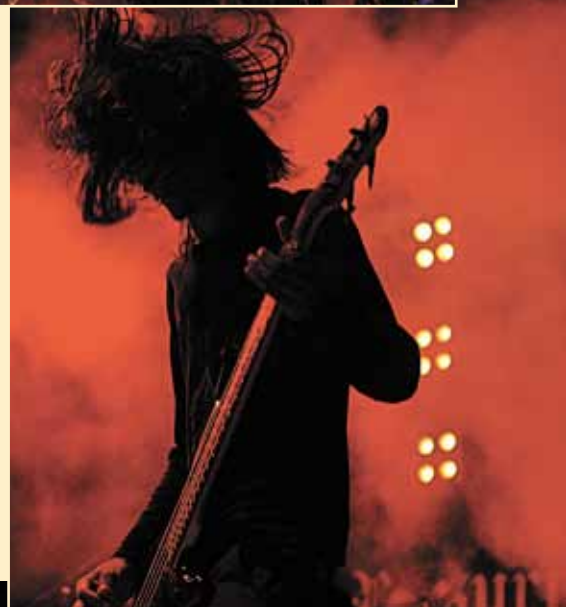
Na Štědrý den ráno jsem odjel ke kamarádovi, abych si přehrál desku Merciful Fate. Cítil jsem, že nedělám dobře, protože je Štědrý den, ale udělal jsem to. Večer jsem ulehl a náhle jsem uslyšel v hlavě hlas: „Jsem v tobě ... jsem v tobě“ – a cítil jsem, že je to hlas Zla. Polekal jsem se, nevěděl jsem, co mám dělat. Byla to hrůza. Báł jsem se říct druhým, co se děje. Byl jsem vystrašený a osamocený ve svém utrpení. Pamatuji si, že jsem zapnul televizor, abych se uklidnil, a díval jsem se na mši z Vatikánu, kterou sloužil Jan Pavel II.

Od té doby jsem často míval podobné stavy. Ve škole jsem dokonce i během vyučování musel odejít ze třídy. Dnes věřím, že pouze modlitba mojí drahé mámy a babičky způsobila, že jsem se z toho všeho dostal...

Když se dívám zpátky a hledám odpověď na otázku, proč jsem promarnil část svého života, jeho nejkrásnější léta, proč mne potkalo takové peklo, vzpomínám si, jak jsem pomalu, krok za krokem odcházel z Církve, přestával žít ze svátostí, jak jsem sňal ze zdi obraz Matky Boží, protože nezapadal mezi plakáty mých metalových idolů... Myslím, že tenkrát, když jsem poslouchal Kinga Diamonda a skupinu Merciful Fate a četl její satanistické texty, překročil jsem neviditelnou hranici, oddělující dobro od zla, a otevřel jsem se zlu, které do mne vstoupilo.

Ta hudba má v sobě něco, že když se jen chvíli poslouchá, začíná k sobě přitahovat. Je třeba hodně silně vůle se k ní vícekrát nevrátit

Adam ■
(redakčně zkráceno)

**Překročil jsem
neviditelnou
hranici,
oddělující
dobro od zla.**

Foto: Flickr 3x

Zlý duch dnes

Dá se říct, že Zlý duch v současné době mění své metody oproti dřívějšímu? A v čem je nejzákladnější, nejnebezpečnější, na co si dát nejvíc pozor?

Asi nejde o to říct na co nejvíc. Každopádně ale lze říct, že Zlý duch jde s dobou, protože čím žije společnost a lidé, to on dokáže použít.

Jako jde použít vědu a techniku pro dobrou věc, pro záchranu lidí a pro evangelizaci, tak vědu a techniku, a třeba i hromadné sdělovací prostředky jde použít i pro zlé věci. To znamená, že on si milerád použije cokoli, co je po ruce, o co se lidé zajímají, v čem jsou... V dnešní době je silné jeho působení skrze hromadné sdělovací prostředky, ať už je to televize, počítače, filmy, časopisy a jakékoli médium, které má velký rozsah. To vše Zlý duch rád používá pro to, aby lidi ničil, kazil, znečistil, svázal.

Potom je to taky velká dostupnost všeho nebezpečného nebo zlého. Moderní demokratická společnost nechává člověku velikánskou volnost a svobodu, které lidé často nedokáží dobře používat. Dále přístupnost drog jakékoliv podoby, všeho

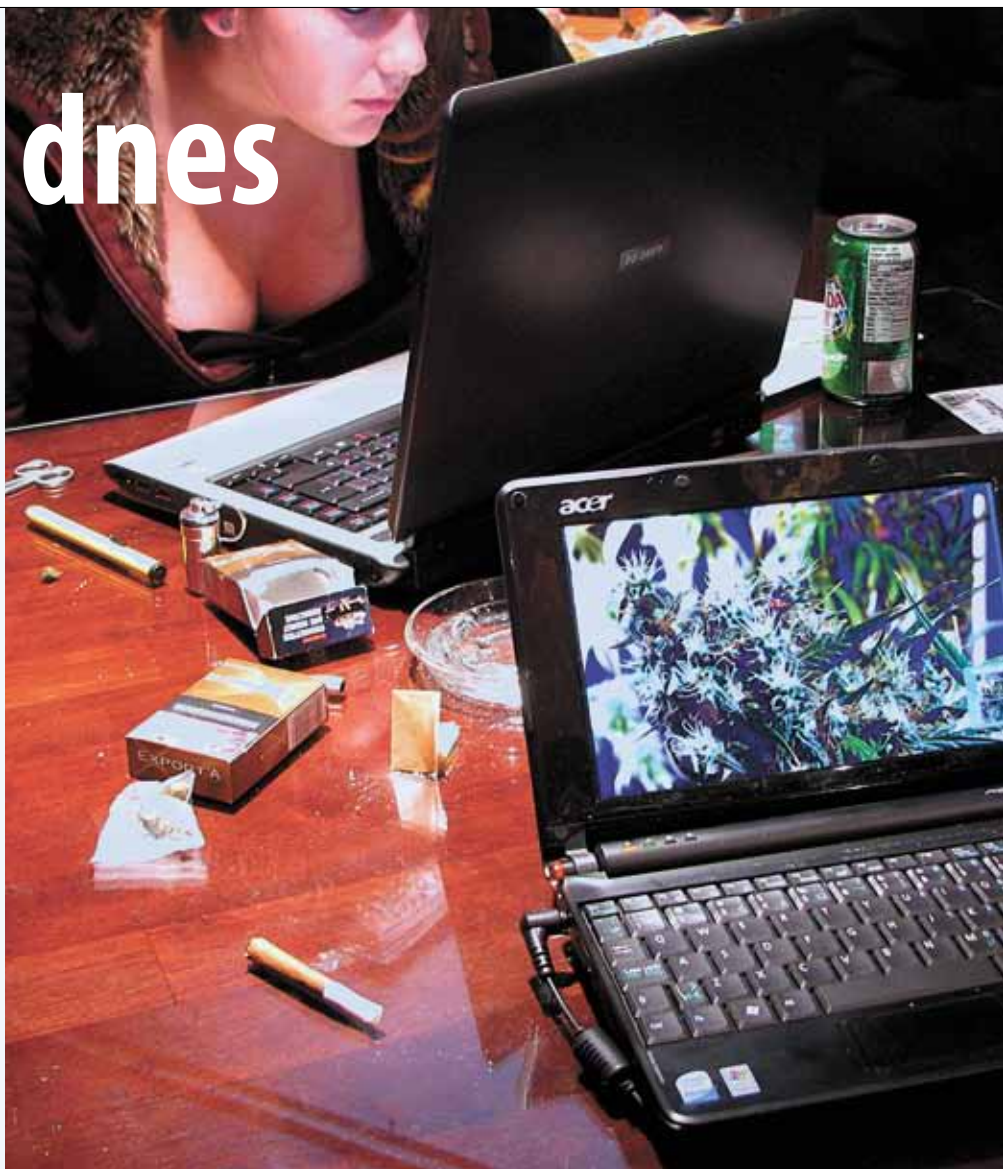

Foto: Flickr

...jakýmkoliv způsobem potřebuje zdiskreditovat, zašpinit Církev, protože ona je nositelkou pravdy, lásky, spásy.

možného, čím člověk může být spoután a stát se na tom závislým.

Řekl bych, že v dnešní době Zlý duch hodně působí rozdělení a nenávisť, agresivitu, že mu jde o to rozbít rodinu, národy, společenství. To vidíme kolem sebe: nenávisť a rozdělení.

Velkou sílu a pozornost věnuje Zlý duch rodině, protože to je základní buňka

společnosti i Církve, takže tu rozbíjí, ničí velmi rád. Taky vidíme, jak se mu to daří.

A v dnešní době taky používá zaneprázdněnost, protože lidé jsou v jednom kole: podnikání a zájmy všeho druhu a nekonečně mnoho nabídek materialistické konzumní společnosti. Lidé jsou tak zaměstnaní, tak v jednom kole nebo tolik mají koníčků, zálib, že nemají čas na Boha.

Potom je jakýmkoliv způsobem třeba zdiskreditovat, zašpinit Církev, protože ona je nositelkou pravdy, lásky, spásy. Takže kdykoliv se mu podaří toto poselství lásky nějak zdiskreditovat, nějak pošpinit nebo tam vnést nějakou pochybnost nebo nedůvěru, tak tím oslabí možnost dosahu záchranu skrze radostnou zvěst.

A nebo taky to, že v dnešní době se nic nepovažuje za hřích. Řekne se: to je slabost, porouchaná psychika nebo se to nazve jako hříšek, nebo se řekne, že je to normální. Takže lidé už nevnímají, že by uráželi Boha, že ztrácejí svou vlastní duši, že by byli i zlí a hříšní. A nechápou, že záleží na každém, jak se sám

rozhodne. Každopádně Zlý duch jde s dobou a použije všechno, co může použít, aby dosáhl svého.

Je dnes Zlý duch úspěšnější, než býval dřív?

Záleží na tom, v čem bychom vnímali tu úspěšnost. Možná, že větší úspěšnost může být v tom, že má jakoby dokonalejší prostředky na lepší šíření zprávy, když si vezmeme, kolik lidí se dívá na televizi a kolik lidí skrze počítač může přijít na něco zlého... Má takové větší, silnější prostředky ovlivnit co nejvíc lidí.

Větší úspěšnost může být v tom, že má dokonalejší prostředky na šíření zprávy.

Zlý duch jde s dobou...

Pomáhá mu také, že lidé a moderní společnost se od Boha vzdalují. A tím je člověk samozřejmě oslaben. Když člověk není ve světle, a pokud není bázeň Boží, znalost Božích přikázání, pokud nemám Boha, který je moje všecko, tak hledám jiné bohy a jsem opravdu slabý a podlehnu.

Dříve také dali lidé opravdu na slovo Církve: co řekl pan farář, co se psalo v katechismu... Lidé na to opravdu dbali jako na něco, co je svaté, a chtěli podle toho žít. Takže když někdo říkal něco jiného, tak mu jen tak na to neskočili. Zatímco dneska, co řekne kněz nebo Církev, to se moc nebere. Jen se řekne: dobře, tak to je tvůj názor... I to může být jeden z důvodů, proč je ta úspěšnost...

Jaké jsou tvé zkušenosti jako exorcisty se zlem v dnešní době?

Dvě hlavní zkušenosti, které často zmiňuji, jsou:

1. že se zlem se nedělá legrace, protože když se potom na někoho nalepí, tak se těžko oddělává;
2. ale hlavně, že ve jménu Ježíše Krista Zlý duch opravdu musí odejít. To je radostná zpráva evangelia. Exorcismus, i když vypadá jako taková choulous-

tivá věc nebo jako velká neznámá nebo vypadá nějak divně a nějak hrozně, je součástí radostné zprávy evangelia, protože zlo musí před Božím Synem, před Boží láskou odejít, vyklidit pole a dát místo Duchu Svatému. To je velká krása a velká radost. Proto když Pán Ježíš posílal hlásat radostnou zprávu, tak k tomu dodal: uzdravujte nemocné, vyhánějte zlé duchy. Ať je to vidět, že Boží království je tady a že je silnější než zlo! I když zlo vypadá, že má dnes takové mamutí rozměry, je to jenom proto, že zlo se nafukuje a je snadnější vidět. Ale myslím, že víc je dobra, že Boží království je tady. A i skrze službu exorcismu se ukazuje, že Boží milost je víc než jakékoli zlo, Boží milost je víc než celé peklo.

Každopádně služba exorcisty je náročná, ale hezká. Je nepříjemné takhle bojovat se Zlým duchem, vyhánět ho, ale je to hlavně radostná práce, protože vidím, že těm lidem se opravdu pomůže. Jsou-li zasaženi Zlým duchem, tak jim nepomůže ani psycholog, ani psychiatr, ani prášky, ani nějaký šarlatán, čarodějnice nebo léčitel, ale pomůže jim modlitba Církve. Zvláště je krásné vidět, když ti lidé jsou postupně uzdravováni, osvobodováni, jak jsou šťastní, jak jsou svobodnější, jak je jim lépe... To je opravdu krása a za tuto zkušenost děkuji Pánu Bohu.

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Foto: Flickr 2 x

Doporučujeme na TV-MIS.cz

Magie, spiritismus, okultismus a léčitelství

Přednáška P. ThLic. Pavla Havláta OM, který vykonává z pověření brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho službu exorcisty v klášteře bratří paulánů na poutním místě Vranov u Brna.

Videozáznam, 96 min.
www.tv-mis.cz/titul.php?id=470

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč končíme modlitbu Otče náš prosbou: „ale zbav nás od zlého“?

Zlo označuje osobu satana, který se protíví Bohu a je „svůdcem celé země“ (Zj 12,9). Vítězství nad ďáblem již dosáhl Kristus. Ale my prosíme, aby Bůh osvobodil od satana a jeho skutků lidskou rodinu. Prosíme také o drahocenný dar míru a o milost vytrvalého očekávání příchodu Krista, který nás definitivně osvobodí od Zlého.

Co je to exorcismus?

Exorcismus se koná, když církev s autoritou prosí ve jménu Ježíše, aby některá osoba nebo předmět byly chráněny proti vlivu zlého ducha a vymaněny z jeho poroby. Jednoduchý exorcismus se provádí při křestním obřadu. Slavný exorcismus, nazývaný velký exorcismus, může provádět pouze kněz pověřený biskupem.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Rodiče, jste věrozvěsty?

Foto: Petr Votava

Věrozvěst – tímto starobylým slovem označujeme někdy svaté Cyrila a Metoděje, kteří našemu národu přinesli dar víry. Ale přinášet dar víry nové generaci je i úkol věřících rodičů. „Vykonáváte prorocký úřad u svých dětí?“ Tak oslovil kardinál Bengsch rodiče, když si je pozval do své katedrály ke společné bohoslužbě.

Vycházel přitom z prohlášení otců koncilu o laickém apoštolátu, kde se praví, že rodiče jsou svým dětem zvěstovateli víry (tedy věrozvěsty) a vychovateli k víře. Zní to hezky, ale klade to na rodiče značné požadavky. Je-li těžké být prorokem ve své vlasti, tím těžší je to ve vlastní rodině.

Je mnoho cest k cíli, ale také mnoho těch, které k němu nevedou

Často si říkáme, že výchova je především příklad, že rodiče vychovávají tím, jak jednají, jak žijí. Teď se nám zdůrazňuje, že musíme dětem víru i přímo hlásat, vysvětlovat. Leckdo to dělá, ale chybně, a proto bezvýsledně.

Jedni z vědomí své odpovědnosti znervózni a upadnou do mentorování: stále ti říkám, musíš, nesmíš... Tak to zní dětem kolem uší denně. A výsledky jsou pak špatné. Dokáže to zvláště odrůstajícím dokonale znechutit náboženství a vše, co s ním souvisí. Stálým omíláním lze zahubit i nejlepší věc. Překrmování náboženskými imperativy způsobí, že jich má dítě po krk a prostě je přestane poslouchat.

Tedy mlčet o Bohu? To je druhý extrém, stejně špatný.

Jiní se začnou pokoušet o domácí školku: dvakrát týdně si sedneme, vezmeme katechismus a budeme se článek za článkem učit. A budu tě zkoušet. Výsledky nebývají zpravidla valné, zvláště nedaří-li se uživotnění, tj. ukázání krásy a moudrosti probrané pravdy a probuzení chuti podle ní jednat.

A ještě jiní rodiče dojdou k jiné nedobré zkušenosti. Zjistí, že pravdy, které mají sami zažité, nedokážou přirozeným způsobem svým dětem předat. Nevědí jak hovor začít, na co a jak navázat, aby to bylo nenásilné a účinné.

Všechno se člověk musí učit – najdi si příležitost nebo ji pomoz vytvořit

Co tedy dělat? V povolání je běžné, že si musíš doplňovat kvalifikaci; a je to neméně nutné i k tomu, aby ses stal dob-

Rozhovor se nejpřirozeněji rozvine, když využijeme příležitosti, které se nahodí.

rým hlasatelem víry svým dětem. Není žádná hanba, když se jdou rodiče poradit s odborníkem. Kněží obor náboženství a jeho hlásání léta studovali, a přece se jim stává, že mluví, a mladí nerozumějí. Jako by mluvil cizí řečí. Jsou však mezi námi kněžími, ale i mezi laiky specialisté – katecheti, kteří toto umění ovládají. Poproste, aby vám pan farář pomohl s někým takovým uspořádat pro rodiče ve farnosti besedu o těchto problémech, vždyť tyto věci jsou bolavé nejen pro tebe, ale pro většinu rodičů.

Vhodný okamžik – polovina úspěchu

Náboženský rozhovor se nejpřirozeněji rozvine, když využijeme příležitosti, které se nahodí. Cesta do kostela

v neděli je takovou příležitostí k hovoru o mši svaté. Vánoce, Velikonoce, celý církevní rok dává mnohotvárnou příležitost. Narození bratříčka, úmrtí v rodině, jmeniny, vše lze využít k nenucenému rozhovoru.

Malí, ti se ptají, s těmi je snadné hovor zavést. Školáci už se ptají méně. A tu mají být aktivnější rodiče a mají se ptát oni. Přitom je třeba velké trpělivosti a taktu. Nejen každodenní: „Co bylo ve škole?“, ale i: „Víš, proč vlastně jdeme do kostela? Dnes je svatého Antonína – to má strýc jmeniny. Víš, kdo to byl svatý Antonín?“ Přijde-li dítě s kritickou poznámkou, neodbudeme je, podruhé by už nepřišlo. Je-li kritika správná, nic nezakrýváme; lidé mohou selhat a selhávají, existuje hřích, vina, zlo i v Církvi. Také my můžeme selhat, nedáme-li si pozor.

Vzácné chvíle

Být věrozvěsty svým dětem není jednoduché, ale když si to rodiče promyslí a umějí využít vhodných příležitostí, pak takové hovory patří k nejpěknějším chvilčkám. I když možná objeví, že se i sami musí začít ve víře vzdělávat...

Mons. Ladislav Simajchl ■

(Rodiče a školáci, A.M.I.M.S. 2004 – redakčně upraveno – celý text knihy k dispozici na www.fatym.com)

Hra o statečné Helence

na motivy skutečné události

Místo: Prázdniny v dětské zotavovně.

Hlavní role: Helenka z rodiny, v níž je hodně dětí.

Prolog: Tatínek neopouští náboženskou výchovu jen na paní katechetce ve škole a na pana kaplanovi při dětské mši. Jeho děti za ním mohou kdykoli přijít se všemi otázkami a pochybnostmi a on si na ně vždycky udělá čas. Víra je pro ni něčím samozřejmým a nebojí se ji veřejně projevit.

Děj: Helenka si v zotavovně klekne večer u postele a modlí se.

Ostatní děvčata se shluknou kolem a smějí se.

Ona je jakoby nevnímá. Klidně dokončí svou modlitbu.

Pak vstane a zeptá se děvčat: „Čemu jste se smály?“

„No přece tobě! Ty se modlíš jako někde ve filmu. Přece žádný Pán Bůh není.“

Helenka se zatváří udiveně: „Jak to, že není? Posadte se, já vám to vysvětlím.“

A Helenka vysvětlovala nejen ten večer...

Závěr: Když pobyt v zotavovně končil, polovina děvčat se modlila s Helenkou a ostatní uctivě mlčely.

Mons. Jiří Mikulášek (Přichází Král, Biskupství brněnské, 2005) ■

Foto: Flickr

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaké povinnosti mají rodiče vůči dětem?

Rodiče, podílející se na Božím otcovství, jsou jako první odpovědní za výchovu svých dětí a jsou pro ně také prvními hlasateli víry. Mají povinnost milovat a respektovat děti jako osoby a jako Boží děti a podle možnosti se postarat o jejich hmotné a duchovní potřeby. Mají pro ně vybrat vhodnou školu a pomáhat moudrými radami při volbě povolání a životního stavu. Jejich zvláštním posláním je výchova dětí v křesťanské víře.

Jak rodiče vychovávají své děti v křesťanské víře?

Především příkladem, modlitbou, rodinnou katechézou a účastí na životě církve.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

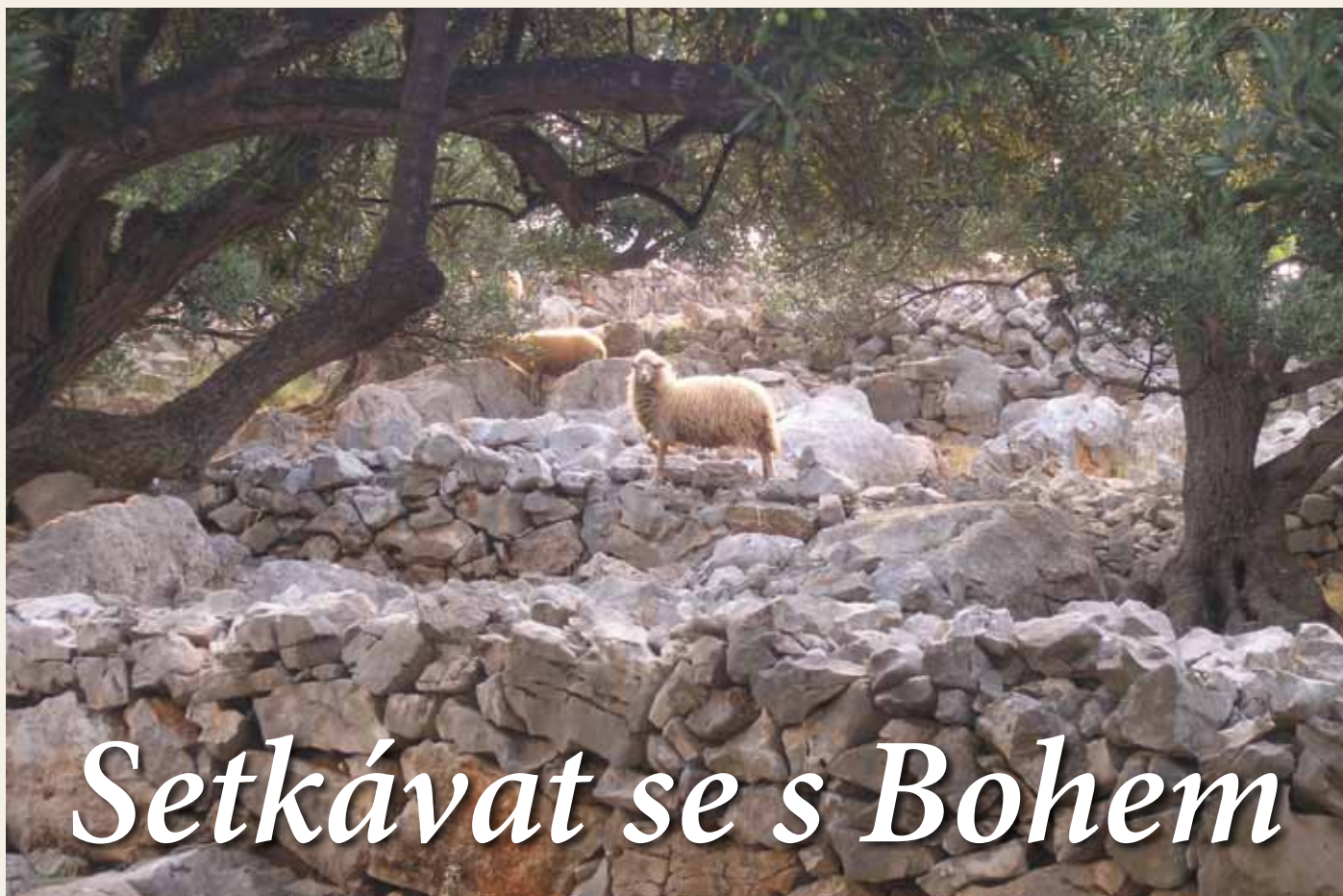

Foto: Ondřej P. Vaněček

Setkávat se s Bohem

v modlitbě

V člověku jsou tři vrstvy. Tělo, duše a duch. Každá z těchto částí má svůj charakteristický život. Tělo se živí, dýchá pohybuje. Duše myslí, chce, cítí. Charakteristickou činností ducha je modlitba... Žít své třetí „já“ tedy znamená setkávat se s Bohem v modlitbě.

Modlitba je něco velmi blízkého, nebo také vzdáleného, až cizího. Jak pro koho a jak kdy. Modlitba je něco velkého, zároveň také jednoduchého.

Odpověď Matky Terezy

V jednom televizním rozhovoru byla Matka Tereza ostře napadena: „Vy milujete chudé, a to je dobré. Ale jak je to s bohatstvím Vati-

kánu a Církve?“ Její reakce byla typická. Podívala se přímo na redaktora a řekla: „Sire, vy nejste šťastný. Kdeco vás rozčílí a nikdy nemáte klid. Měl byste mít víru!“ „Ale kde ji mám vzít?“ ptal se redaktor. „Měl byste se víc modlit.“ – „To neumím.“ – „Tak se za vás budu modlit já. Ale vy se zkuste na lidi usmát. Úsměv je jako dotyk. Vnáší do života něco z Boží skutečnosti.“

Modlitba je „barometr duchovního života“

V člověku jsou tři vrstvy. Tělo, duše a duch. Každá z těchto částí má svůj charakteristický život. Tělo se živí, dýchá pohybuje. Duše myslí, chce, cítí. Charakteristickou činností ducha je modlitba, kterou můžeme nazvat „dýcháním ducha“. Dýcháním proniká kyslík do krve a roznáší se do celého těla. Tak modlitba absorbuje milost Ducha svatého a přenáší ji do celé naší činnosti. Duch svatý je oheň hořící v srdci. Aby oheň neuhasl, potřebuje vzduch. Modlitba rozdmýchává tento svatý plamen.

Modlitba se dá také přirovnat k vyhřívání se na slunci. Člověk se ohřeje snadno, příjemně a bez námahy, zatímco by se v chladném stínu musel mnoho pohybovat a namáhat.

Je pro život člověka něco potřebnějšího, něco přirozenějšího a normálnějšího, než modlitba?

Člověk je pozván, aby si pro Boha udělal čas. Aby se odvrátil od viditelného a všedního. Svým rukám dává odpočinout od práce, aby je sepnul k modlitbě. Dává odpočinout svým očím, které jsou zaměstnány různými pohledy, aby viděl to nejhlubší ve věcech a v člověku. Celé tělo se tak obrací k Bohu.

Moje vlastní modlitba

Modlitba se nemá izolovat od života, jak to někteří dělají. Nesmí být nějaká náboženská rezervace vedle našeho skutečného života. Proto je nutné zařadit modlitbu do našeho rytmu života, do jeho výšek i hloubek. Modlit se znamená nejprve

si vděčně a s vírou všimnout toho, co Bůh s námi dělá. Modlitba je rozhovor o tomto jednání.

Během svého života vidíme mnoho lidí, kteří se modlí, poznáváme jejich způsob modlitby. Někdy cítíme, že nám ten jejich způsob nevyhovuje, a hledáme svůj osobní – originální vztah k Bohu. Přejeme si, aby naše modlitba byla pravdivá.

Jak hledat svůj osobní projev modlitby

Člověk se modlí celou bytostí, to je srdcem, rozumem i tělem. Modlit se tělem znamená nejprve si uvědomit, co se ve mně odehrává, co cítím, čeho si žádám, a pak tuto skutečnost vyjádřím tělesným postojem. Například si kleknu na znamení pokory nebo zůstanu stát na znamení úcty či připravenosti, pozdvihnu ruce k nebi na znamení prosby, roztáhnu ruce na znamení přijetí Boha nebo lidí... Modlitba může být výkřik srdce – jednoduchou větou vyjádřím to, co prožívám. Například: Pane, díky! Ježíši, pomoz! V jediném výkřiku vyjádřím vše, co prožívám. Tuto skutečnost můžeme vyjádřit i za pomoci biblických osob – jejich slovy. Tehdy modlitbu projevují úryvkem z Bible. Tyto způsoby tvoří základ k osobní opravdové modlitbě.

V modlitbě se jedná především o jedno: abychom svůj život přenesli před tvář samého Boha a učili se jej vidět z Božího pohledu.

**Adorovat
neznamená nic
jiného, než říkat**

Bohu:

Ty jsi dobrý...

Ty jsi velký...

Ty jsi láska...

**Ty jsi
milosrdenství...**

Ty jsi...

**A být tímto „Ty jsi“
nadšen, naplněn.**

**Při modlitbě není
rozhodující mluvit,
ale naslouchat...**

Co když mě z modlitby stále něco vyrušuje

Tuto zkušenost mají všichni, kdo se modlí. Sotva se začneme modlit, začne se nám v mysli promítat velké množství jiných myšlenek, zpravidla se týkají našeho života nebo událostí kolem nás. Protože nemůžeme modlitbu odtrhnout od života, bude nejlépe, když tyto myšlenky prostě vložíme do modlitby – předložíme je Bohu.

Nastavovat svou duši slunci

Misionář působící na misijní stanici na Nové Guineji si všiml, že jeden muž po nedělní mši svaté ještě dlouho klečí v kapli. Onen muž neuměl číst; s rukama zkříženými na prsou se jen díval na svatostánek. Misionář si jednou dodal odvahy a zeptal se, co tam takovou dobu dělá. On odpověděl: „Nastavuji svou duši slunci.“

Při modlitbě není rozhodující mluvit, ale naslouchat a nastavovat své srdce paprskům Boží lásky.

Musím se ráno a večer modlit?

Především u Boha se nic nemusí. Bůh nám nic nevnucuje – a už vůbec ne sám sebe... Proto i ranní a večerní modlitba není něco, co se musí, ale co člověk chce, nebo dokonce smí. Ranní čas a večerní můžeme nazvat něčím stěžejním. Proto

Foto: Flickr

se chce věřící člověk setkat a hovořit s Bohem.

Ranní modlitba má velký význam. Jako budík probouzí naše tělo do nového dne, modlitba probouzí duši. Můžeme ji chápat jako „pracovní porad“ s Bohem. Bůh mi dává nový den, který s vděčností přijímám. Pokud vím, co mě čeká, mohu o tom s Bohem hovořit, mohu jednotlivé události odevzdávat a prosit o Ducha Svatého do těchto situací. Průvodcem do nového dne může být úryvek z Bible, kterému dávám svým životem konkrétní podobu.

Večerní modlitba není nic jiného než rozhovor s Bohem o všem, co bylo. Celý den se podobá natáčení filmu, který se skládá z mnoha záběrů. Režisér pak nehezke záběry nechá vystříhat a film sestaví jen z těch dobrých. V lidském >

Foto: Flickr

Foto: Flickr

*„Když se modlíš,
vejdi do svého
pokojíku, zavři
za sebou
dveře a modli
se k svému
Otcí, který je
ve skrytosti.
A tvůj Otec,
který vidí, co
je skryto, ti
odplatí.“
(Mt 6,6)*

životě odpovídají nehezským záběrům ty jednotlivé situace, ve kterých bylo málo lásky nebo v nich láska úplně chyběla. Hlavním „stříhačem“ našeho života je Bůh, který odstraní to, co mu k odstranění nabídneme. Z dobrých záběrů se pak společně s Bohem těšíme a radujeme.

Co je duchovní rozhovor?

Vzpomeňme si, jak přesvědčivě dokážeme mluvit o tom, co nás zajímá, co jsme na vlastní kůži prožili. Duchovní rozhovor pak znamená, že si vyměňu-

jeme zkušenosti získané při našem životě s Bohem. Není to nic složitého, měl by ho umět vést každý křesťan.

Duchovní rozhovor obsahuje:

- myšlenky, které nás oslovily při slyšení nebo četbě Božího slova;
- radosti a těžkosti, které provázejí naše přátelství s Bohem;
- zkušenosti s modlitbou, s následováním Krista a mnohé další.

Duchovní rozhovor je vlastně sdílením života s Bohem. Neumí ho vést především ten, kdo se pohybuje pouze na povrchu.

Co je adorace?

Adorace je jedním ze způsobů modlitby, při kterém se klaníme Pánu. Začíná úžasem, obdivem nad tím, jaký Bůh je a jak jedná. K tomu, abychom viděli, je třeba vnitřní ztišení, kterým vytváříme prostor pro Boha a dostatek času.

Adorovat neznamená nic jiného, než říkat Bohu:

Ty jsi dobrý...

Ty jsi velký...

Ty jsi láska...

Ty jsi milosrdenství...

Ty jsi...

...a být tímto „Ty jsi“ nadšen, naplněn.

Pramenem pro adoraci je Písmo svaté, ale i osobní zkušenost s Bohem. Nejčastěji adorujeme Ježíše (klaníme se Ježíši) v Eucharistii, dále se klaníme Kristu na kříži nebo Kristu, který se dává poznat ve slově... Při adoraci se Bůh dotýká našeho srdce, ze kterého pak pramení chvála, obdiv, klanění. Mohou zaznít i prosby, které jsou přednášeny s velkou vírou.

Co dává adorace pro život? Na prvním místě je to Boží požehnání. Když nám Bůh žehná, rozmnožuje se a posiluje se v nás Boží život, především láska. Adorace nás otevírá Bohu a On v nás může plně působit.

P. Josef Havelka ■

Prameny:

Tilmann, Klemens. *Duchovní rozhovor*. Vizovice; Lída, 1991.

Martini, Carlo Maria. *Ako sa naučiť modliť*. Bratislava; Lúč, 1992.

Špidlík, Tomáš. *Prameny světla*. Olomouc; Refugium Velehrad-Roma, 2005.

Foto: Vojtěch Novák

„Myslete na to, děti moje, že poklad křesťana není na zemi, ale v nebi. Naše myšlení má tedy směřovat tam, kde je náš poklad. Člověk má krásný úkol a poslání: modlit se a milovat. Modlete se tedy a milujte, v tom spočívá štěstí člověka na zemi.“

Jan Maria Vianney

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaké chvíle jsou pro modlitbu nejvhodnější?

Všechny chvíle jsou vhodné pro modlitbu, ale církev předkládá věřícím rytmy, které mají žít trvalou modlitbu: ranní a večerní modlitbu; modlitbu před jídlem a po jídle; denní modlitbu církve (liturgii hodin); nedělní eucharistii; posvátný růženec; svátky liturgického roku.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

Na modlitbu je čas vždy

Foto: Flickr

Na rozdíl od řádové sestry, která v samotě klečí před Svátostí oltářní, klečím při drhnutí podlahy. Písmo čtu mezi praním a vařením...

nepomodlím ranní chvály.

Když jsem se začala pravidelně věnovat Bibli, brzy mě oslovil příběh o Marii a Martě (Lk 10,38). Nikdy nesmím být tak zaneprázdňená, rozrušená nebo plná úzkosti, abych pochybovala o Božím vedení.

Denní čtení Písma mi pomohlo lépe si uvědomit vzácné povolání ženy, matky a tvůrkyně domova. Často si připomínám, že Kristus žil u svých rodičů až do třiceti. Kolik Mariiných a Josefových rad musel přijmout, než začal svoji veřejnou činnost!

Písmo mi také pomohlo si uvědomit jedinečnou podstatu ženy, která vnímá pocity, radost, obavy a plány svých milovaných. My, ženy, jsme odpovědné za výchovu dětí. Vyplývá to z naší přirozenosti a povolání. ▷

Rodiče malých dětí si často stěžují: „Je těžké najít si čas na modlitbu!“ Jako plně vytížená matka 13 dětí ve věku od 2 do 22 let musím přiznat, že jsem se nadlouho vzdala naděje stanovit si program pravidelných modliteb a čtení Písma. Naučila jsem se však využívat každou příležitost, která se naskytla.

Střežím každou volnou chvíli a vkládám svoje modlitby mezi zvonění zvonku a nákupy.

Angažuji se jako aktivistka a mluvčí hnutí Pro-life, ráda čtu noviny a časopisy, které mi pomáhají udržovat kontakt se světem mimo ulice, kde žiji. Jedním z mých pravidel je nečíst dříve, dokud se

Foto: Flickr

DOMINIKÁNŠTÍ LAICI

Dominikánští laici jsou vedeni Duchem Svatým k životu podle ducha a charismatu svatého Dominika. Jsou součástí dominikánské rodiny. Studium, modlitbou a kázáním se podílejí na jejím apoštolském poslání způsobem odpovídajícím laickému stavu.

Laická sdružení svatého Dominika
Husova 8, 110 00 Praha 1
www.op.cz

„Posilování bratrským společenstvím vydávají svědectví především o vlastní víře, jsou pozorní k potřebám lidí své doby a slouží pravdě podle příkladu sv. Dominika, sv. Kateřiny Sienské a našich předchůdců, kteří ozářili život Řádu a Církve zvláštním způsobem.“
(ze Stanov Laických sdružení sv. Dominika)

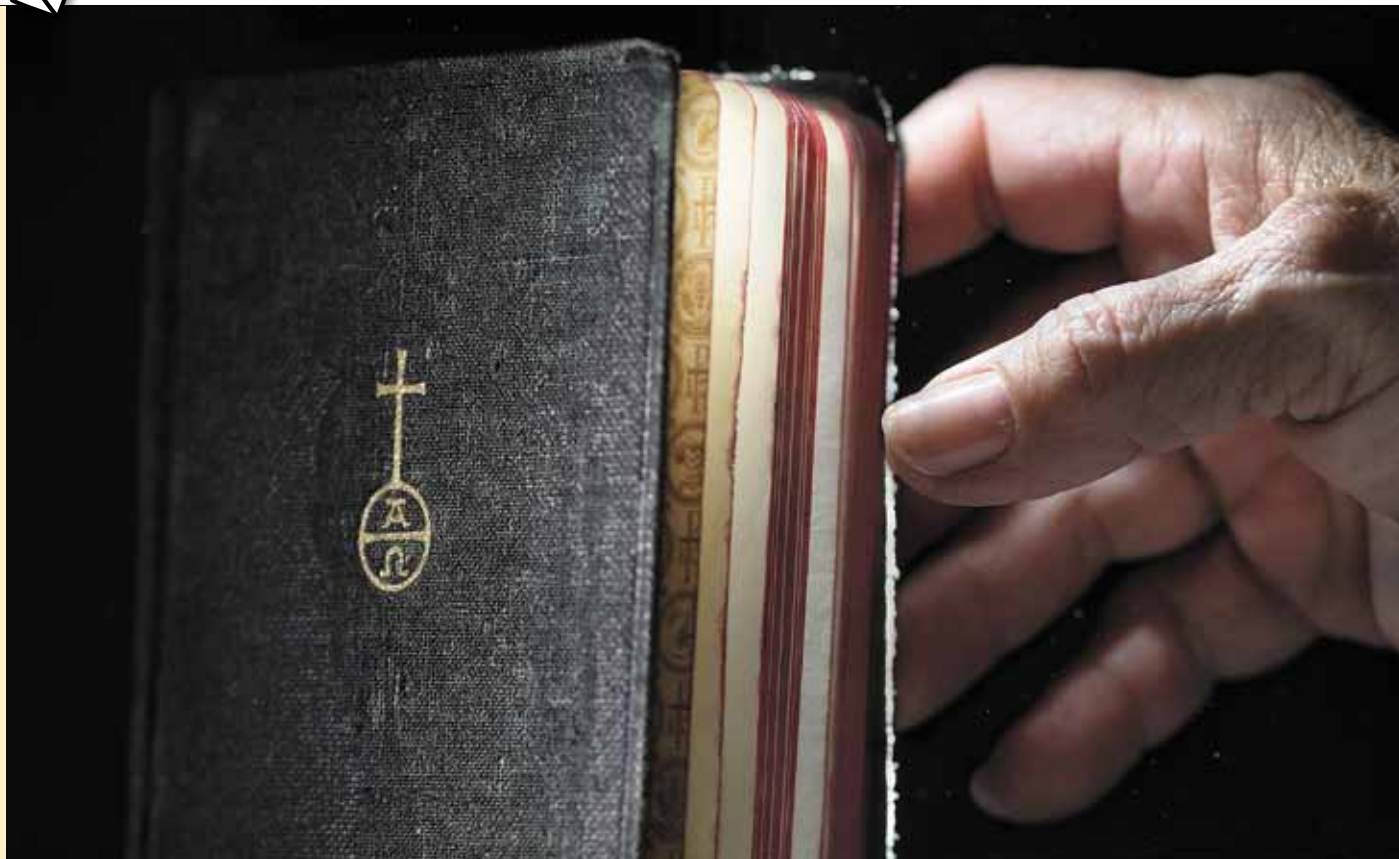

Foto: Flickr

Čím víc čtu Písmo, tím víc jsem oddaná Požehnané Matce. Maria byla majákem víry. Představte si její zmatek a strach, když s Josefem přinesli Ježíše do chrámu, a prorok Simeon řekl: „...i tvou vlastní duši pronikne meč...“ (Lk 2,35) Přesto nezakolísala a já jí prosím o takovou důvěru.

Maria byla také odvážná. Účastnila se Kristova veřejného působení a byla svědkem toho, jak jejího drahého Syna téměř ukamenovali. Nakonec se spolu s plačícími ženami dívala, jak Ježíše vedou na smrt na kříži. Nikdy svého Syna neopustila. Modlím se za takovou odvahu a víru.

Jedním z mých oblíbených biblických příběhů je svatební hostina v Káně galilejské (Jan 2,1nn.). Představuje nesmírnou moc a vliv matky. Tato kapitola mě povzbuzuje modlit se za budoucnost

Denní čtení Písma mi pomohlo lépe si uvědomit vzácné povolání ženy, matky a tvůrkyně domova.

svých dětí, za milost, která je bude provázet a vést na cestě spásy.

Před třemi roky jsem pocítila touhu vstoupit do třetího řádu karmelitánek, abych zesílila a usměrnila svoje modlitby. Jako laická karmelitánka zůstávám v dnešním sekularizovaném světě věr-

nější křesťanským hodnotám a závazku žít povolání ženy, matky a tvůrkyně domova podle Boží vůle. Slib mě zavazuje účastnit se mše svaté, modlit se různě a liturgii hodin.

Na rozdíl od řádové sestry, která v samotě klečí před Svátostí oltářní, klečím při drhnutí podlahy. Písmo čtu mezi praním a vařením nebo v čekárně u zubaře. Využívám každou příležitost k modlitbě, rozjímání a čtení Bible. V těchto chvílích si uvědomuji, že Bůh je přítomný v mém každodenním životě. Dokonce i tehdy, když dělám tři věci naráz!

maminka ■

(Nová evanjelizácia 2000, č. 7 str. 20)

Foto: archiv OMI

MISIONÁŘI OBLÁTI PANNY MARIE NEPOSKVRNĚNÉ

Společenství oblátů nabízí dvě cesty:

- přes 3 200 kněží hlásá Krista skrze kázání, vyučování a udílení svátostí.
- přes 500 bratrů žije v našem misijním společenství, pracuje v řemeslných či ekonomických oborech v našich kláštrech a vytváří zázemí pro naši misijní činnost. Část se také věnuje přímé misijní činnosti.

Kontakt pro ty, kteří chtějí poznat život v našem společenství:
P. Martin Sedloň OMI, provinční vikář pro ČR (mobil: 731 621 241)

Misionáři Obláti Panny Marie Neposkvrněné

Staroklokotská 1, 390 03 Tábor

www.oblati.cz

Bydlet s kozou, nebo děkovat

Slyšel jsem vyprávět starý židovský příběh: Za rabínem přišel zoufalý otec šestičlenné rodiny. „Rabi, my už to nemůžeme vydržet! Je to strašné! Bydlíme v jediné malé místnosti. Jsme tam tak namačkaní. Pořád o sebe zakopáváme a už si doslova lezeme na nervy. Jsme na sebe čím dál víc zlí... Nevím co mám dělat.“

Kdo se naučí každý den v modlitbě vzdávat díky Pánu Bohu za vše, co od něj dostává, naučí se vidět stovky důvodů k radosti.

Rabín odpověděl: „Máte kozu, ne? Tak si ji vezměte dovnitř do místnosti a bydlete s ní. A za týden zas přijďte.“

Člověk vykulil oči, ale protože rabín byl pro něj skutečnou autoritou, nastěhoval kozu do místnosti. Takže nyní jich tam žilo sedm.

Za týden přišel opět k rabínovi: „To je hrozné, to se nedá vydržet. Ta koza nám tam tak strašně smrdí. Všude plno hnoje... Tak se nedá žít.“

Rabín mu na to řekl: „No, tak kozu zase vraťte do chlívků.“

Za několik dní se oba znovu potkali a rabín se ptá: „Jak se daří tvé rodině?“

„Je to vynikající,“ povídá ten člověk. „Nic nám doma nesmrdí. Nemusíme se trápit s kozou, máme více místa a víc času na sebe navzájem. Život je hned radostnější. Vychutnáváme si každý okamžik...“

Jde to i jinak

Tak to je jedna možnost: nastěhovat si domů kozu. Když ji zase vrátíte do chlívků,

Foto: Flickr

Ve skutečnosti nic není samozřejmé.

alespoň na chvíli si uvědomíte, kolik důvodů k radosti máte. Ale jde to i jinak...

Každý z nás může prožívat tutéž radost, když se naučí za vše, co má, Bohu děkovat. Kdo umí poděkovat, umí si všimnout, že něco dostal! Kdo se naučí každý den v modlitbě vzdávat díky Pánu Bohu za vše, co od něj dostává, naučí se vidět stovky důvodů k radosti. Možná tisíce... Malé věci i velké věci. Ve skutečnosti nic není samozřejmé. Jen my to někdy jako samozřejmé bereme. A to je škoda.

Učme se Pánu Bohu (ale i lidem) děkovat! Kdo neumí děkovat, neumí si všimnout, že něco dostal. Vše dobré, co má, je pro něj tak samozřejmé, že to ani nevidí. Zůstane mu pak jen to zlé...

P. Pavel Zahradníček ■

Foto: Flickr

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaké jsou podstatné způsoby křesťanské modlitby?

Jsou to velebení a klanění (adorace), prosebná a přímluvná modlitba, díkyvdání a chvála. Eucharistie (mše svatá) obsahuje a vyjadřuje všechny způsoby modlitby.

Kdy se Bohu vzdávají díky?

Církev vzdává Bohu chválu neustále, především slavením Eucharistie... Každá událost se pro křesťana stává důvodem k díkyvdání.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Spolehlivost a použitelnost PPR

...z pohledu vědce

Prof. ThLic. MUDr. Květoslav Šipr, CSc., šéfredaktor časopisu *Scripta bioethica* a člen redakční rady časopisu *European Journal of General Practice*, je lékař a teolog, specializující se na gerontologii a bioetiku, kterou přednáší na Palackého universitě v Olomouci. Je předsedou Kolegia katolických lékařů, tajemníkem Rady České biskupské konference pro bioetiku a členem rady dalších odborných grémií. V roce 2007 jej papež Benedikt XVI. jmenoval řádným členem Papežské akademie pro život.

Pane profesore, lze nějak definovat metody PPR (přirozeného plánování rodičovství)?

Existují dva úhly pohledu na PPR. Světová zdravotnická organizace definuje PPR jako takové postupy plánování početí dítěte nebo předcházení jeho příchodu, které se opírají o pozorování přirozeně se vyskytujících známek plodných a neplodných období. Morální hledisko je vyjádřeno především v encyklice *Humanae vitae*: při PPR se využívá přirozené dispozice ženy stát se matkou pouze v určitých obdobích. A je úkolem medicíny co nejpřesněji rozpoznat, kdy tomu tak je.

Které metody tedy do PPR patří?

Nejstarší, ale také nejméně spolehlivý návod k určování plodných a neplodných období představuje kalendářní metoda, jejíž pravidla stanovili lékaři Ogino

a Knaus ve 20. letech minulého století. Od té doby se v medicíně mnoho změnilo, přece však přetrvává představa, jakoby PPR a kalendářní metoda byla synonyma. Kalendářní metoda se samozřejmě dosud používá a někteří manželé jsou s ní spokojeni. Obecně ovšem platí, že spolehlivost metody je nízká.

Za skutečně spolehlivé způsoby PPR je možno považovat dva postupy: metodu teplotní a metodu symptotermální. Moderní učebnice gynekologie uvádějí, že oba způsoby řízení početí patří mezi vůbec nejspolehlivější způsoby plánovaného rodičovství.

Ukázalo se totiž, že plodnost ženy se mění se změnami hladin ženských pohlavních hormonů. A krevní hladiny ženských pohlavních hormonů, zvláště progesteronu, ovlivňují bazální tělesnou teplotu. Měření bazální (klidové) tělesné

Moderní metody PPR patří mezi vůbec nejspolehlivější způsoby řízení početí.

teploty se stalo nejjednodušším ukazatelem reprodukčního zdraví ženy, a také plodnosti.

V první polovině cyklu je klidová tělesná teplota o několik desetín stupně nižší než v druhé polovině cyklu. K vzestupu teploty dochází zpravidla jeden až dva dny po ovulaci, dostatečné změny teploty zjišťuje nejméně 95 procent dostatečně poučených žen.

Podle požadovaného stupně spolehlivosti se praktikuje buď přísná, nebo volnější forma teplotní metody. Při přísnější formě se manželé stýkají pouze v poovulačním období, odměnou jim je spolehlivost srovnatelná s hormonální antikoncepcí. Jde však o řízení početí, které je prosto jakýchkoli zdravotních rizik a morálně zcela bezproblémové. Volnější forma, při které se určuje předovulační i poovulační neplodné období, je poněkud méně spolehlivá, avšak stále dvojnásobně spolehlivá než třeba používání kondomu.

Za nejspolehlivější způsob PPR se dnes ovšem považuje metoda symptotermální. Při jejím používání se kromě teploty sleduje ještě jedna nepřímá známka ovulace: nejčastěji změny hlenu vytvářeného žlázkami děložního hrdla, méně často změny děložního čípku.

Foto: Flickr

Spíše pro úplnost se zmiňuji ještě o metodě hlenové, při které se sledují pouze změny hlenu děložního čípku. Jde samozřejmě rovněž o PPR, neklade velké nároky na uživatele, údaje o spolehlivosti této metody však jsou dosti rozporuplné.

I kdybychom nehleděli na etickou přijatelnost, tak pokud bychom dnes měli odpovědět na otázku, která metoda řízení početí je velmi spolehlivá a přitom současně prostá všech zdravotních rizik, potom můžeme doporučit především metodu symptotermální.

Můžete upřesnit způsob měření spolehlivosti jednotlivých metod?

Spolehlivost způsobů předcházení početí se vyjadřuje tzv. těhotenským (Pearlovým) indexem. Ten říká: ke kolika nezamýšleným početím dojde, jestliže se určitá metoda používá po dobu 1200 ženských

Těhotenský (Pearlův) index říká, ke kolika nezamýšleným početím dojde, jestliže se určitá metoda používá po dobu 1200 ženských cyklů, tj. zhruba sto let.

cyklů, tj. zhruba sto let. To neznamená, že by se některá žena měla po sto let řídit určitou metodou, a pak spočítat své děti, ale že se ve všech studiích počet nezamýšlených otěhotnění přepočítává na používání u 1200 ženských cyklů. Platí tedy určitý paradox: spolehlivost metod plánování rodičovství se porovnává podle stupně jejich nespolehlivosti. Tak se jaksí mimochodem přiznává, že žádný zcela spolehlivý způsob předcházení početí neexistuje.

Jaké je tedy srovnání metod PPR s ostatními antikoncepčními metodami?

Moderní metody PPR patří spolu s hormonální antikoncepcí mezi vůbec nejspolehlivější způsoby řízení početí. Připomeňme si několik čísel. U přísné formy teplotní metody se těhotenský index pohy-

Při PPR se využívá přirozené dispozice ženy stát se matkou pouze v určitých obdobích.

Foto: Flickr

Foto: Flickr

Je falešnou představou, že bude stačit zabývat se PPR teprve po narození tolika dětí, kolik si jich budeme přát.

půl roku, jde o chorobný stav vyžadující léčbu. Navíc v takovýchto situacích bývá žena mnohdy neplodná.

Které prameny byste doporučil pro další seznámení se symptotermální metodou?

Nebudete se jistě divit, když doporučím publikaci Šipr – Šiprová: Přirozené a spolehlivé plánování rodičovství. S náležitou dávkou sebevědomí soudím, že jde o publikaci důkladnou, srozumitelnou a dostupnou. Přinejmenším v knihkupectvích zásobovaných Karmelitánským nakladatelstvím.

Co zdůraznit na závěr?

Je potřeba zbavit se předsudků. Především neopodstatněné obavy, že přirozené metody jsou nespolehlivé. A také falešné představy, že bude stačit zabývat se PPR teprve po narození tolika dětí, kolik si jich budeme přát. Považujeme za naléhavě potřebné seznámit se se zdůvodněním i technikou PPR nejpozději půl roku před svatbou. Věřte, že jinak je šance na úspěch minimální.

Připravila Petra Vaňková ■

buje kolem 1, u rozšířené formy kolem 3 (až 5). Ze všech přirozených metod se dosahuje nejlepších výsledků u metody symptotermální: těhotenský index činí 0,7 až 1.

Ze způsobů umělé antikoncepce je nejspolehlivější hormonální antikoncepce. Zde bych jen citoval ze zprávy o referátech přednesených na sympoziu o gynekologické endokrinologii, která byla publikována: „Pro praxi lze zveřejnit podloženou skutečnost, že Pearlův index účinnosti hormonální antikoncepce je sice ve studiích udáván kolem 0,1, ale v reálu se pohybuje mezi 3–8.“

Nelze také přehlédnout, že ve snaze o snížení míry zdravotního rizika se v hormonálních antikoncepčních přípravcích snižuje obsah aktivních látek

natolik, že hormonální antikonceptiva dnes nesměřují jen na potlačení ovulace, ale zpomalují také postup oplodněného vajíčka vejcovodem a brání uhníždění časného zárodku ve stěně dělohy. Působí tedy také jako abortivum (tzn. že způsobuje umělý potrat – pozn. red.).

Může se těmito přirozenými metodami řídit každý manželský pár, nebo jsou výjimky?

Pro nepravidelnosti cyklu ženy se manželé dosti často nemohou řídit kalendářní metodou. Možnost používání teplovní či symptotermální metody však naprosto není omezena třeba několika-denními rozdíly v délce cyklu. Trvá-li ovšem cyklus jednou dva týdny a podruhé

Foto: Flickr

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Z pádných důvodů mohou manželé chtít zrození svých dětí oddálit. Musí si však ověřit, zda jejich přání není plodem sobectví...

Regulace početí představuje jeden z rysů odpovědného otcovství a mateřství. Dobré úmysly manželů neospravedlňují používání prostředků mravně nepřijatelných (např. přímá sterilizace nebo antikoncepce).

Srov. *Katechismus katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2001*

Ten nejkrásnější článek lidského řetězce

Proč být dobrovolníkem v denním stacionáři? Proč se starat o postižené a pomáhat tak sociálním pracovníkům úplně zadarmo? Kdybych to sama nedělala, odpověděla bych zcela jistě „je to dobrý skutek“ či „je to moje křesťanská povinnost“. Ale každá další návštěva těch „postižených“ mi ukazuje, že odpověď na úvodní otázku je vlastně úplně jiná...

dostala. „Maru, půjdeme na záchod, jo?“ Sociální pracovník vykonal svoji práci, za kterou je i placený, nicméně Maruška se nespokojila s obyčejným „děkuji“, ale neustále mu nabízela své koblížky, zkrátka prémie, kterou přitom vůbec nebrala jako prémie...

Povídala jsem si s nevidomou holčičkou. Seděly jsme na lavičce a potom i trochu chodily sem a tam a hladily si pejska. Za celou dobu rozhovoru mi bylo něco zvláštní. Až potom, když jsem jí pomáhala umýt si ruce, mi to došlo. Káťa mi neu- ▶

**Do háje, kdy jsem
já naposledy objala
sestru, kterou znám
už 13 let?**

V keramické dílně jsme pomáhali s vázou mojí jmenovkyni Marušce, která je na vozíčku. Naši pomoc zjevně vůbec nebrala jako samozřejmost, protože nám neustále nabízela koblížky, které

Foto: Flickr

Týdeník Světlo

Týdeník se snaží o formaci v linii učitelského úřadu Církve a směřuje k prohloubení mariánské úcty. Vychází pravidelně od podzimu 1993. Má církevní schválení Arcibiskupství olomouckého. Každé číslo obsahuje text generální audience nebo promluvy z cest Svatého Otce a nedělní liturgické čtení s meditativní úvahou. Pravidelně jsou zde publikována více či méně náročná pojednání předních katolických teologů, cykly z děl církevních učitelů k palčivým problémům současného života v Církvi, informace o událostech v současné Církvi, beletristická četba na pokračování, výroky svatých, drobné církevní aktuality, inzeráty a na závěr liturgický kalendář. Vychází v rozsahu 16 stran. Cena jednoho výtisku 9 Kč.

Objednávky

Matice cyrilometodějská, s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc
tel.: 587 405 431
e-mail: knihy@maticecm.cz

Co budeš dnes poslouchat ty?

 v nekonečné smyčce v náhodném pořadí'. A list of songs is shown with checkboxes and 'WWW' links. The list includes: 'Adventní koncert skupiny P.O.K.R. Live!', 'Historické varhany v Odranskostele', 'Hymna WYD 2008 v Sydney', 'Chvála Ti Tebe', 'Jenom Bůh', 'Křesťanské ozvěny', 'Maria pia', 'Pěší pouť Velehrad 2007 - audio live', 'Přicházej', 'S Marií', 'Schola sv. Bartoloměje v Bělčovicích II', 'Spasitelův traktor LIVE!', 'Wolfgang Amadeus Mozart: Misa Brevis', 'Zpěvy vysokéškolařů v Brně LIVE! (1)', and 'Zpěvy vysokéškolařů v Brně LIVE! (2)'. At the bottom, there is a link: 'Chceš zde umístit písničky velkých scholů? Kontaktuj nás!'"/>

K práci či odpočinku patří pro mnohé neodmyslitelné zvukové pozadí, které často obstarává rádio. Internetová křesťanská televize TV-MIS.cz nyní nabízí nejen stovky videotitulů (rozdělených do čtyř programů: MIS 1 zábava, MIS 2 vzdělání, MIS 3 dokumenty a publicistika, MIS 4 lokální), ale také audionahrávky. Z nejlepších hudebních nahrávek, které TV-MIS.cz nabízí, si nyní můžete sestavit svůj vlastní program pro celý den v našem jukeboxu. Jak?

- Potřebujete jen počítač s připojením k internetu.
- Zadejte do prohlížeče adresu <http://jukebox.tv-mis.cz>.
- Ze seznamu nabízených audiokolekcí si sestavte svůj vlastní program.
- Vybrané písničky a skladby se mohou přehrávat i v náhodném pořadí – stačí zatrhnout myši i políčko „náhodné přehrávání“.
- Můžete zvolit i přehrávání v nekonečné smyčce...

Příjemný poslech!

<http://jukebox.tv-mis.cz>

Photo: Flickr

Z plodové vody vám dneska možná řeknou, že vaše dítě bude postižené a doporučí vám potrat. Ale neřeknou vám, že vaše dítě bude jednou: ostatním dávat prémii, které vůbec nebude brát jako prémii, umět děkovat tolik upřímně jako nikdo jiný na světě, rozdávat ostatním nástroje, aby si taky mohli zahrát, a pobízet okolí k pomoci, objímat naprosto neznámé lidi, vyrábět úžasné předměty, které nadělají tolik radosti všem okolo, anebo prostě mít ty nejkrásnější oči na světě...

stále děkovala. Ne jen pouhými gesty, jak je to teď moderní, ale slovy. „Děkuju ti moc.“ „Prosím tě, můžeš mi podat i druhou ruku? Děkuju moc, seš moc hodná.“ „Jé, ty mi podáváš mýdlo? Děkuju ti, děkuju...“ A nebyla to prázdná slova, otrápané fráze a známky slušného vychování. Bylo vidět, jak moc upřímně to myslí...

Nejradši ze všech mám stejně hyperaktivní Lídu. Když zpíváme, nesedí jen tak na místě, ale běhá a rozdává všem nástroje. A když vodáci uklízejí pádla, nejen že se k tomu nahrne jako velká voda ona sama, ale už už mi podává pádlo a ukazuje na auto, abych taky uklízela...

Když vás Nikola s Downovým syndromem, kterou vidíte poprvé v životě, naprosto z ničeho nic obejmje, říkáte si, jestli není něco v nepořádku spíš s vámi. Do háje, kdy jsem já naposledy objala sestru, kterou znám už 13 let?

Ano, z plodové vody vám dneska bezpečně řeknou, že vaše dítě bude postižené a doporučí vám potrat. Ale neřeknou vám, že vaše dítě bude mít jednou třeba ty nejkrásnější oči na světě...

Celé je to vlastně jako lidský řetězec. Oni mi přinášejí to, co by mi zdraví nikdy nepřinesli, a já to můžu přinášet zase zdravým. Je to jako řetězec a bylo by zatraceně špatné ten článek, který je sice nejkřehčí a jehož opečování vyžaduje nejvíce úsilí, ale zato je každopádně nejkrásnější, jednoduše zabít. Nejsme těmi „postiženými“ spíše my, když to dnes a denně děláme?

Při pomýšlení na ty pravé Boží děti se mi už přičí použít slovo „postižený“.

Dovětek

(Pozn. redakce: Původně jsme váhali, zda ten dovětek otisknout, aby si ho některý čtenář špatně nevyložil. Věříme, že ho pochopíte správně – v duchu slov blahoslavené Matky Terezy, která řekla: „Pokud tvá práce není proniknuta láskou, je neúčinná. Bůh nepotřebuje naši práci!“)

Proč jezdím za „jinak obdarovanými“ lidmi já? Upřímně? Víte, kašlu na dobré skutky a všechny křesťanské povinnosti světa.

Já se od nich učím správně žít.

Marie Dvořáková ■
(www.signaly.cz/marushka)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus Proč se musí respektovat lidský život?

Protože je posvátný. Od začátku zahrnuje stvořitelské působení Boha... Nikomu tedy není dovoleno přímo zničit nevinnou lidskou bytost: příkře to odporuje důstojnosti osoby a svatosti stvořitele. „Nevinného a spravedlivého nezabíjej.“ (Ex 23,7)

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Buba, Budě a Busta

Foto: Flickr

Svérázné oslovení

Jistý kněz začal děvčata ve své farnosti oslovovat „Buba“. Některá se tomu divila, a tak jim vysvětlil, že tento název znamená zkratku: budoucí babička. Brzy se rozšířil i název Budě a Busta. Budě se pak užívalo pro kluky jako budoucí dědeček a Busta pro zmíněného kněze, který dědeček s vnoučaty sice nikdy nebude, ale pokud předčasně nezemře, také on zestárne a bude budoucím stařečkem. Samozřejmě, že kolem těchto zkratk zažily ve farnosti děti, mládež i všichni ostatní mnoho legrace...

Doufám, že každý z nás zná alespoň jednoho starého člověka, z jehož tváře září vnitřní pokoj a radost, ... který obohacuje svými zkušenostmi a provází svou modlitbou.

Postupně to také vedlo k ujasnění, proč onen kněz tyto názvy zavedl. Není v nich totiž ani špetka nějakého zesměšňování stáří a starých, ale mají se stát povzbuzením k tomu, aby každý pamatoval, že sám bude jednou starý. To pak vede k chápající úctě vůči starým lidem, k jakési solidaritě s nimi, vždyť i já jsem už teď Buba nebo Budě (Busta). Vede to i k zamyšlení, jak se dobře na stáří připravit.

Dožijeme-li se, i my budeme staří

Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. vydal mezi mnoha jinými brožurkami i knihu s názvem *Stáří* od Mons. Ladislava Simajchla. Zdá se až neuvěřitelné, ale právě tato publikace je jednou z nejžádanějších. Mnoho pěkných ohlasů máme nejen od lidí, kteří stáří už prožívají, ale kupodivu i od lidí mladších. Právě oni dosvědčují, že životní moudrost Ladislava Simajchla shrnutá v této brožurce, jim napomáhá v soužití se starými lidmi a v pochopení důležitosti tohoto životního období.

Kladu si otázku: Jaký budu ve stáří já? Jistě každý z nás zná alespoň jednoho nebo hned několik nerudných staříků či stařenek, kteří přímo vynikají svou netrpělivostí a kterým je lepší se spíš vyhnout. Doufám, že každý z nás také zná alespoň jednoho starého člověka, z jehož tváře září

vnitřní pokoj a radost, které dokáže rozdávat svému okolí a stává se pro mnohé oporou v nesení životních těžkostí, obohacuje je svými zkušenostmi a provází svou modlitbou.

Jak to bude v době tvého stáří, Buba, Budě a Busta? Už i proto je vhodné přečíst si brožurku od Ladislava Simajchla *Stáří* a pak ji věnovat někomu, kdo už toto období prožívá, a sám uvádět moudré rady staříčkého autora do svého života, aby stáří bylo jednou dobrou korunou celého díla, to je krásným završením celého života.

P. Marek Dunda ■

Brožurku Ladislava Simajchla

Stáří (56 stran)

si můžete objednat na adrese A.M.I.M.S., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí nebo e-mailem (apostolat@fatym.com). Doporučený příspěvek na tisk je 15 Kč + poštovné.

Kompletní text této knihy naleznete také na www.amims.net.

Misijní poslání *neodkladné a naléhavé*

Mladí chaldejští křesťané na XXIII. Světovém dni mládeže v Sydney

Foto: Flickr

Nejde o nepovinné rozhodnutí!

Kristus může naplnit nejnějnější tužby lidského srdce; jen on je schopen polidštit lidstvo a dovést ho k jeho „zbožštění“. Mocí svého Ducha v nás oživuje Boží lásku, která nás uschopňuje k tomu, abychom milovali své bližní a byli připraveni jim sloužit. Duch Svatý ve zjevení ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista osvětluje, ukazuje nám cestu, na níž se mu připodobňujeme, abychom byli „výrazem a nástrojem lásky, která z něho vyzařuje“ (encyklika *Deus caritas est*, 33).

Kdo se nechá vést Duchem, pochopí, že dát se do služeb evangelia není jen nějaké nepovinné rozhodnutí, neboť předávání radostné zprávy druhým je věc skutečně neodkladná. I přesto znovu opa-

*Kéž každý z vás najde odvahu a slíbí
Duchu Svatému, že přivede k Ježíši
Kristu jednoho mladého člověka!*

kuji, že můžeme být Kristovými svědky jen tehdy, když se necháme vést Duchem Svatým, který je „hlavním činitelem evangelizace“ (srov. Evangelii nuntiandi, 75), je „hlavní osobou misie“ (srov. *Redemptoris missio*, 21).

Potřeba opravdových Kristových učedníků

Drazí mladí přátelé, jak už zdůrazňovali moji úctyhodní předchůdci Pavel

VI. a Jan Pavel II., je dnes potřebnější než kdy jindy, aby evangelium bylo hlášáno a víra aby se opírala o svědectví (srov. *Redemptoris missio*, 1). Někdo se může domnívat, že předkládat vzácný poklad víry osobám, které víru nesdílejí, znamená být k nim netolerantní, ale není tomu tak, protože přinášet Krista neznamená ho vnucovat (srov. *Evangelii nuntiandi*, 80). Je tomu již dva tisíce let, kdy dvanáct apoštolů dalo svůj život

To, že dospělí lidé často jen s velkými obtížemi chápou svět mladých, může být pokyn, jímž vás Duch pobízí k tomu, abyste se úkolu přinášet evangelium mladým ujali vy.

Foto: Flickr

za to, aby byl Kristus poznán a milován. Od té doby se evangelium stále šíří díky mužům a ženám, vedeným tímtež misijním zápallem. Proto i dnešek potřebuje takové učedníky Kristovy, kteří nebudou ve službě evangeliu šetřit ani časem, ani energií. Potřebujeme takové mladé lidi, kteří v sobě nechají hořet Boží lásku a velkoryse odpoví na Boží naléhavé volání, jak ostatně učinila řada mladých blahoslavených a svatých z minulosti dávné i blízké.

Výzva k odvážnému slibu

Chci vás zvláště ubezpečit, že Duch Ježíšův vás, mladé, volá k tomu, abyste Ježíšovu radostnou zprávu přinášeli svým vrstevníkům. To, že dospělí lidé často jen s velkými obtížemi chápou svět mladých, může být pokyn, jímž vás Duch pobízí k tomu, abyste se úkolu přinášet evangelium mladým ujali vy. Vy totiž znáte nejlépe myšlenkový svět, mluvu, zranění i očekávání a zároveň hlubokou touhu po dobru

Dnešek potřebuje také učedníky Kristovy, kteří nebudou ve službě evangeliu šetřit ani časem, ani energií.

u svých vrstevníků. Tak se otevírá rozsáhlý svět citů, práce, vzdělání, svět očkávání i útrap mládí... **Kéž každý z vás najde odvahu a slíbí Duchu Svatému, že přivede k Ježíši Kristu jednoho mladého člověka** způsobem, jaký považuje za nejlepší, s vědomím toho, jak „odpovědět každému, kdo se ptá po důvodech vaší naděje, ovšem s jemností a skromností“ (srov. 1 Petr 3,15).

Budte svatí, budte misionáři

K dosažení tohoto cíle, milí mladí přátelé, budte svatí, budte misionáři, neboť není možné oddělovat svatost od poslání (srov. *Redemptoris missio*, 90). Nebojte se stát svatými misionáři jako sv. František

Xaverský, který při hlásání radostné zvěsti prošel celý Dálný východ a došel až na hranici svých sil, nebo jako svatá Terezie od Dítěte Ježíše, která byla misi-onářkou, byť nikdy neopustila Karmel: oba jsou „patrony misíí“. Buďte připraveni zcela nasadit svůj život pro to, aby svět mohl být osvětlen světlem Kristovy pravdy; aby na nenávisť a neúctu k životu bylo odpovězeno láskou; aby byla hlášána naděje o zmrtvýchvstalém Kristu na každém místě na zemi.

Benedikt XVI. ■

(z poselství Svatého Otce k mládeži při XXIII. Světovém dni mládeže v Sydney; mezititulky redakce)

Foto: Picasa, Hledači

Nevíte, že tělo je chrám Ducha...

K mým pravidelným večerním zvykům patří vzít do ruky Písmo svaté a vždy z něj několik veršů pročíst, popřemýšlet, co mi tím Bůh říká. Zřejmě máte stejnou zkušenost jako já, někdy jsou slova tak jasná, ale někdy máte pocit, že s vámi mluví v hádankách, jindy se vás slovo ne a ne dotknout a jindy zase zasáhne jako blesk! Mě se tak stalo, když jsem četla list svatého apoštola Pavla. Píše věřícím do Korintu, ale myslím, že pro dnešní dobu jsou jeho slova ještě aktuálnější než tehdy: „...či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha Svatého, který ve vás přebývá a ježž máte od Boha?“ (1 Kor 6,19)

Musela jsem nad tím přemýšlet! Moje tělo že je chrámem Božího Ducha? Toho stejného, který zastínil Pannu Marii, který vzkřísil Pána z mrtvých, jenž naplnil apoštoly pro misijní službu... No, to není možné!

Když se vysloví „chrám“, já osobně si představím krásný, nejlépe barokní kostel s řezbou zdobeným svatostánkem a s věčným světlem nad ním, bílá plátna na oltářích, sochy svatých, květinová výzdoba...

O tyto chrámy pečujeme většinou s láskou, je to naše místo setkávání s Bohem, ale také s přáteli. Všichni, kteří mají jen trochu otevřené srdce, vnímají, že chrám je velmi posvátné, niterné místo, kde se dějí velké věci. Jak moc nás většinou bolí,

když se najde nějaký dareba, který pomalu zvenci stěny chrámu!

Naše tělo je také úžasnou stavbou, pochopitelně jinak než architektonicky, ale jen považme, jak geniální je, že nám v těle funguje vše tak, jak má, vše je do nejmenšího detailu promyšleno. Jistě, i na těle může být hodně vnějších ozdob – přirozených, třeba vlasy, hezký úsměv, oči

a mnoho dalších. Potom „uměle dotvářených“ jako třeba piercing, barvy vlasů připomínající exotické ptactvo...

Ale myslím, že svatý Pavel nehovoří úplně o té fyzické stránce, ačkoliv musím přiznat, že pro nás je mnohdy tím největším a často i nejtvrdějším kritériem. Proto aby si nás druzí všimli, jsme ochotni na sebe navěšet kde co. Někdy je mi až líto,

jak máme plná ústa toho, že chceme být sami sebou, ale přitom se stříháme jako Victoria Beckham...

Často jsme ke svému tělu tvrdí a nekompromisní. Nechci zde rozebírat psychické nemoci anorexie, bulimie ani drogové závislosti počínaje kouřením a konče nejtvrďšími drogami, tím si jistě škodíme, ale ještě pořád se domnívám, že si umíme škodit i „lépe“.

Možná, že se toto týká víc děvčat, ale ruku na srdce – kdo z nás je zcela spokojený se svým tělem?! Kdybyste měli tu moc – co všechno byste ze svého těla „odpárali“, a nebo naopak „přišli“? Naštěstí se najdou rozumní lidé, kteří mávnou nad takovými starostmi rukou, ale znám několik takových, kteří se svým tělem skutečně trápí, dokonce své tělo nemají rádi...

Pavla myslela, že bude servírkou...

Znala jsem jednu takovou ženu, která měla své tělo na první pohled snad dokonalé, a přesto je nenáviděla. Když jsme se sblížily, pochopila jsem – nějakou dobu pracovala jako prostitutka. Nebudu uvádět žádné důvody k jejímu ospravedlnění, ale spíš bych se chtěla podělit o to, co s ní nečisté vztahy udělaly. Budu jí říkat třeba Pavla.

Přijela do cizího města studovat. Ale pořád bylo málo peněz. Kamarádka na koleji jí navrhla, že ví o jednom „kšeftu“. Pavla se domnívala, že bude pracovat jako servírka, ale hned první večer v baru pochopila, že nikoliv. Ponížená, uplakaná a vyčerpaná se vrátila na kolej, ale v peněženice měla téměř tolik, co maminka za celý měsíc v práci. Jistě, rozumný člověk si řekne: Tak proč tam šla zase? Nevím. Jen říkala, že za pár dnů přivykla tomu, že se jí každou noc dotýká cizí muž, a už to ani nevnímala. Sama cítila, jak se mění její

***Ponížená,
uplakaná
a vyčerpaná se
vrátila na kolej,
ale v peněženice
měla téměř tolik,
co maminka
za celý měsíc
v práci.***

Moje tělo že je chrámem Božího Ducha? Toho stejného, který zastínil Pannu Marii, který vzkřísil Pána z mrtvých...?

smýšlení a posunuje se žebříček hodnot. Dokonce si prý svoji „novou práci uživala“. Občas ji někdo ze zákazníků pozval na výlet, večeri... financí bylo dost.

Teprve asi po roce začala cítit „hlad“ po běžných potřebách, které jsou silněji vyvinuté u žen – něže, lásce, pohlázení... Jenže skončit s minulostí jde někdy jen velmi těžko. Když rodiče zjistili, co dělá, zakázali jí jezdit domů. Její přátelé se také distancovali a Pavle nezbývaly než kolegyně v „práci“ a „zákazníci“. Už dávno nebydlela na koleji, protože školu ukončila, ale v bytě, který platil majitel podniku... Svoje tělo, nástroj vydělávání peněz, začala nenávidět. Cítila se velmi špinavá, dokonce se přirovnávala k rohožce u dveří, o kterou si každý otře boty. Nedokázala si sama sebe vážit. Začala se stranit lidí, protože měla pocit, že každý musí na její dříve tak pěkné tváři pod nánosem různých líčidel vidět, jakou práci dělá.

Možná si říkáte, že přece byla prostitutka a my přece nikdy tak daleko nezajdeme. Jednak nikdy nemůžeme vědět, jaké nástrahy na nás kde čekají, a potom každý vztah nějakým způsobem ovlivňuje náš pohled na nás samé. Tělo nám bylo dáno ke službě, ano, Bohu a lidem, ale jistě tím není míněno, že se má dávat k dispozici v každém nejistém vztahu.

Pavla nakonec našla cestu z tohoto bludného kruhu, ale ještě stále ne ke svému tělu.

Vzpomenu si na ni vždy, když projíždím místem s rozbitým, zbořeným či opuštěným kostelem! Říkám si, takto vypadalo nitro té ženy! Její srdce bylo na kusy, nebylo v něm místa ani pro krásu kolem sebe, ani pro blízké, ani „věčné“ světlo nehořelo v jejích očích... Chrám ještě jakžtakž stál, ale byla to ubohá stavba.

Je-li tedy naše tělo chrámem Ducha, chovejme se k němu tak. Vstupujeme-li do kostela, poklekáme před přítomností

Foto: Flickr

Ježíše ve svátosti. Svatostánkem těla je naše srdce. Poklekáme (obrazně řečeno), když se k němu přibližujeme?

Jaroslava ■

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve:

Milost posvěcující činí spravedlivého chrámem Ducha Svatého.^[Sent. cert.]

Platný, byť i nehodně přijatý křest vtiskuje duši nezrušitelné znamení, a nemůže být proto opakován.^[De fide]

Srov. Dogmatika,
Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994

Společenství čistých srdcí

manželů

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.

Římskokatolická farnost Liběšice u Žatce, 438 01 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584

P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Nastává čas zmínit se o další větvi Společenství čistých srdcí, a to o Společenství čistých srdcí manželů (SČSM). V cizině jde toto hnutí ruku v ruce s iniciativami mladých, které se týkají čisté lásky. Náplň je vlastně podobná. Usilovat o to, abych rostl k ideálu čistého srdce, a to ve stavu, který prožívám. Jsem-li v manželství, pak se jedná především o to snažit se co nejvěrněji naplňovat manželský slib a tak

se stávat opravdovým darem pro manželku (manželku) a také příkladem pro ostatní. SČSM v naší zemi vzniklo naprosto spontánně. Mnozí mladí, kteří vstoupili do SČS, se oženili a provdaly. Nechtěli po svém sňatku rezignovat na snahu růst k ideálu čistého srdce. Proto logicky měli zájem pokračovat na této cestě i v manželství. Jsou zde i ti, kteří nově chtějí vstoupit do SČSM. Je to jen dobře. Vždyť i v man-

*Nic nového se neslibuje.
Vždyť k tomu všemu je každý křesťan povolán...*

Foto: Ondřej P. Vaněček

Modlitba zasvěcení SČSM

Odevzdávám Ti, Pane, sebe, svoji paměť, rozum, duši i tělo. Prosím, nauč mě milovat manželku (manžela) a děti láskou, která pochází od Tebe. Ježíši Kriste, dej nám oběma srdce čisté podle Tvého vzoru, aby naše soužití utvářela moudrá, velkodušná a oddaná láska, která nehledá sebe a věrně střeží Tvůj zákon a přikázání. Ať nám v tom pomáhá každodenní rodinná modlitba, společná účast na mši svaté a časté svaté přijímání a každý těžší pád ať hned dokážeme vyznat ve svátosti smíření. Dej, abychom stále čerpali z milosti svátosti manželství. Pane Ježíši, buď jediným Pánem našeho života.

Uč mě ovládat a kontrolovat mé sexuální tužby a mé emoce, aby má láska k manželce (manželovi) a dětem nebyla závislá na mých náladách a citových stavech, ale aby znamenala stálou péči o ně a abych jim ustavičně prokazoval(a) dobro. Prosím Tě o čistou manželskou lásku, abych dokázal(a) být pro partnera nezištným darem. Očišťuj moji lásku od veškerého egoismu, abychom si vždycky odpouštěli, neubližovali si a vzájemně se za sebe modlili. Abychom si zachovali čistotu srdce, slibuji, že nebudu nikdy čist, kupovat ani prohlížet pornografické časopisy, programy ani filmy, nebudu užívat antikoncepční prostředky a budu připraven(a) přijmout ochotně děti, jimiž nás Bůh obdaří.

Prosím Tě, Pane, o pomoc, abych se vyhnul(a) všemu, co činí závislým, co zotročuje a ponouká ke zlému. Maria, moje Matko, veď mě cestami víry k jedinému prameni lásky v našem manželství, k Ježíši, abych v Něj vždy důvěřoval(a) a Jemu věřil(a).

Amen

Setkání členů bude vždy při zakončení srpnové pěší pouti na Velehrad.

žeství je mnoho příležitostí bojovat o hodnoty, jako je věrnost, nezištná láska, obětavost a snaha o trvalý stav života v milosti posvěcující.

Samozřejmě, že i v tomto případě platí totéž co u mladých, kteří vstupují do SČS. Nic nového se neslibuje. Vždyť k tomu všemu je každý křesťan povolán a zavázán i bez toho, že by patřil do SČSM. Proč tedy je dobré, že vůbec existuje SČSM? Myslím, že právě v naší době, v naší společnosti, kdy se vše relativizuje, kdy i mnozí křesťané berou své závazky jen tak (sportovně), je dobře, že zde jsou ti, kteří se hlásí, že chtějí brát vážně to, co slíbili, a vytrvat v úsilí o růst k ideálu čistého srdce. Nejde tedy o žádný fanatismus, přehánění nebo o něco mimořádného, ale jde o to brát vážně, co se vážně brát má, přihlásit se k tomu a vytrvat. Nic víc a nic méně.

Jak se může někdo nový stát členem SČSM, když dříve nepatřil mezi mladé, kteří byli ve SČS? Do SČSM mohou vstoupit jen oba manželé současně. Věk vstupujících není nikterak omezen. Podmínkou však je církevně uzavřený sňatek. Nevstupují veřejně jako mládež do SČS, ale po osobní domluvě a společně modlitební přípravě se pak společně pomodlí modlitbu, která je vstupní modlitbou do SČSM. Tím, že se tuto modlitbu pomodlí, už do SČSM patří. Je dobře, aby pak poslali na adresu naší redakce oznámení, kdy do SČSM vstoupili. Je i vhodné připojit fotografii manželů, případně

Foto: Jiří Klíka

Právě v naší době, kdy se vše relativizuje, kdy i mnozí křesťané berou své závazky jen tak (sportovně), je dobře, že zde jsou ti, kteří se hlásí, že chtějí brát vážně to, co slíbili.

rodiny. Při vstupu nových členů do SČSM už nedostávají stříbrný prstýnek jako mladí v SČS. Tuto funkci plní jejich svatební prsten. Co vyplývá pro nové členy z jejich vstupu do SČSM? Kromě již zmíněného úsilí o dodržování všeho, co křesťan má dodržovat, a závazků vyplývajících z manželství, je to každodenní modlitba Pod ochranu tvou za ostatní členy SČS a SČSM a za milost vytrvat v dobrém. Je jasné, že by se ti, kdo jsou členové SČSM, za tuto skutečnost neměli stydět a že by se k tomu měli přihlásit vždy, když je potřeba.

Bylo dohodnuto, že jediným společným setkáním pro členy SČSM bude vždy vyvrcholení pěší pouti na Velehrad (termíny jsou uvedeny níže v upoutávce „Národní pěší pout' na Velehrad“). Tam při obnově zasvěcení našeho národa Panně Marii, které bývá v sobotu v 11 hodin na nádvoří před velehradskou bazilikou, bude vždy modlitba za ty, kdo patří do SČSM. Po mši svaté pak může jejich setkání volně, neorganizovaně pokračovat.

P. Marek Dunda ■

Národní pěší pout' na Velehrad

Moto: „Radost pro všechny lid.“ (Lk 2, 10)

Vychází se vždy z Vranova nad Dyjí, Netína u Velkého Meziříčí či z Vítochova u Bystřice nad Pernštejnem, a to v pondělí mezi svátkem sv. Rocha (16. 8.), patrona poutníků a Panny Marie Královny (22. 8.) – tedy, dá-li Bůh, v pondělí 17. 8. 2009, 16. 8. 2010, 22. 8. 2011, 20. 8. 2012, 19. 8. 2013... V úterý se pak jde ze Znojma, Velkého Meziříčí, Olešnice. Ve středu vycházejí poutní proudy z Brna a z Olomouce. Ve čtvrtek se vychází ze Slavkova u Brna, v pátek z Ratíškovic, z Veselí nad Moravou a v noci na sobotu z Uherského Brodu... Poutníci z Prahy a z Nového Jičína putují na Velehrad vždy jeden den v měsíci. Hlavní mše svatá ve velehradské bazilice je vždy v sobotu v pravé poledne (22. 8. 2009, 21. 8. 2010, 27. 8. 2011, 25. 8. 2012, 24. 8. 2013...). Před ní se koná obnova zasvěcení našeho národa Panně Marii.

Informace o letošní pěší pouti: www.fatym.com, www.poutnik-jan.cz

Foto: Jarka Malcová

ABC Kruciáty lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmýšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevu dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se